

วารสารที่ดิน

ปีที่ ๖๔ ฉบับที่ ๔ เดือน กรกฎาคม-สิงหาคม ๒๕๖๑

คณะผู้จัดทำวารสารที่ดิน

เจ้าของ กองแผนงาน กรมที่ดิน

คณะกรรมการอำนวยการ

อธิบดี	ประธานกรรมการ
ที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพ	กรรมการ
ที่ปรึกษาด้านวิศวกรรมสำรวจ	กรรมการ
รองอธิบดี	กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนัก	กรรมการ
ผู้อำนวยการกอง	กรรมการ
เจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
เลขานุการกรม	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองแผนงาน	กรรมการและเลขานุการ

กองบรรณาธิการ

บรรณาธิการ : นางสาวผ่องพรรณ นาเอก

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : นางสาวพุดไทย พักเหลือง

นางสาวอัจฉรา สันติปริชาจิตต์

นางอภิวรรณ สวัสดิ์

นางโสมนัส ทรัพย์สินเสริม

กองบรรณาธิการ : นายณัฐพล ทิพยมนตรี

นายวัชร มาลัยมาตร

นางดวงรัตน์ จันทระประดิษฐ์

นายณัฐฐิติพัฒน์ กุลเพิ่มทวีรัชต์

นางสาวนริศรา มาลัยพงษ์

นายสงวน มณีรัตนศักดิ์

นางสาวอนงค์นาถ กาญจนเพ็ญ

นายทวีศักดิ์ ทรงอยู่

นางอนุช กาญจนาลัย

นางแมนเขียน เซาต์ศิลป์

นางสมหมาย บุญธรรมชนะรุ่ง

นางสาวญาณารินทร์ แข็งแรง

ฝ่ายศิลป์ : นางสาวพัทยา มีสมมนต์

นางสาวกมลพร ทักขิณาสภาพ

นางสาวธนารัตน์ จ้างประเสริฐ

ฝ่ายจัดการ

นางสาวอัจฉรา อุ่นใจ นางสาวพรทิพย์ รัตนพันธ์

นางสาวชญาธร ปการโรจน์ นางกตันท ภูดงน้ำ

นางสาวพนิดา เต็งทับทิม นายชูเกียรติ พวงเงิน

สถานที่ติดต่อ

กองแผนงาน กรมที่ดิน ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ

อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ กทม. ๑๐๒๑๐

“บทความหรือข้อคิดเห็นใดๆ ที่ปรากฏในวารสารที่ดิน

เป็นวรรณกรรมของผู้เขียนโดยเฉพาะ

กรมที่ดินและบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย”

ปทบรรณาธิการ

วารสารที่ดิน ปีที่ ๖๔ ฉบับที่ ๔ ประจำเดือนกรกฎาคม – สิงหาคม ๒๕๖๑ ฉบับนี้ตรงกับวันสำคัญเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ๖๖ พรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ปวงข้าพระพุทธเจ้าคณะทำงานวารสารที่ดินขอถวายพระพรชัยมงคล ขอพระองค์ทรงพระเจริญ มีพระชนมายุยิ่งยืนนาน ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม

วารสารที่ดินฉบับนี้มีคอลัมน์ที่น่าสนใจหลายคอลัมน์ โดยเฉพาะ เรื่อง การทำนิติกรรมของคนเสมือนไร้ความสามารถ ซึ่งกฎหมายถือว่าเป็นผู้หย่อนความสามารถในการใช้สิทธิทำนิติกรรม แม้ว่า โดยปกติแล้วการทำนิติกรรมของคนเสมือนไร้ความสามารถ จะสามารถทำนิติกรรมได้ด้วยตนเองทั้งสิ้นก็ตาม แต่ก็มีบางกรณีที่จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน หากฝ่าฝืนนิติกรรมดังกล่าวตกเป็นโมฆะ

การประยุกต์ใช้อากาศยานไร้คนขับ (UAV) เพื่อการบินถ่ายภาพทางอากาศและจัดทำแผนที่เมืองแบบสามมิติ ในปัจจุบันถือว่ามีความสำคัญในการถ่ายภาพทางอากาศเพื่อจัดทำแผนที่ ด้วยคุณสมบัติเฉพาะที่สามารถบันทึกภาพถ่ายทางอากาศ ทำให้ได้ข้อมูลภาพจากมุมสูงที่มีความทันสมัยและรวดเร็ว แต่อย่างไรก็ดี การใช้เครื่องดังกล่าวต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด ไม่ว่าจะเป็น หลักเกณฑ์การขออนุญาต และเงื่อนไขในการบังคับ หรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน เป็นต้น

“พระราชวัง” ที่มีคนเข้าชมมากที่สุดในโลก ซึ่งในแต่ละประเทศ ล้วนมีศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง ถ่ายทอดผ่านวิถีชีวิตผ่านประเพณีและที่สำคัญและชัดเจนที่สุดนั่นก็คือ สิ่งปลูกสร้าง ซึ่งแต่ละที่ก็จะมีสวยงามแตกต่างกันไป แต่หากจะพูดถึงสิ่งปลูกสร้างที่เป็นตัวบ่งบอกถึงความเป็นตัวตนได้ชัดเจนที่สุดคงหนีไม่พ้น “พระราชวัง” สถานที่อันเป็นประวัติศาสตร์ของแต่ละดินแดน ซึ่งประเทศไทย “พระบรมมหาราชวัง” ก็ติดอันดับ ๓ ที่มีผู้เข้าชมมากที่สุดในโลก

และสาระดีๆ อีกมากมายที่ได้คัดสรรนำเสนอในวารสารฉบับนี้ โดยคณะทำงานวารสารที่ดินหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นแหล่งรวบรวมและเผยแพร่ความรู้ที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ให้พี่น้องชาวดินได้ใช้ประกอบการทำงาน รวมถึงสมาชิกวารสารที่ดินได้ใช้ประโยชน์ต่อไป

๔. -

(นางสาวฟองพรรณ นาเอก)

ผู้อำนวยการกองแผนงาน

บรรณาธิการวารสารที่ดิน

CONTENT สารบัญ ปีที่ ๖๔ ฉบับที่ ๔ เดือน กรกฎาคม – สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่องน่ารู้...

- ๖ การระงับข้อพิพาท ตามแนวพระบรมราชาบาท (หลักการแก้ปัญหาการทำงานตามรอยพระยุคลบาท)
- ๑๐ ความสามารถในการทำนิติกรรมของคนเสมือนไร้ความสามารถ
- ๑๖ การประยุกต์ใช้อากาศยานไร้คนขับ (UAV) เพื่อการบินถ่ายภาพทางอากาศและจัดทำแผนที่เมืองแบบสามมิติ
- ๒๖ อากาศยานไร้คนขับโดรน (Drone) หรือ ยูเอวี (Unmanned Aerial Vehicle : UAV) ต้องมีใบอนุญาตตามกฎหมาย
- ๓๙ วันแม่แห่งชาติ

ข้อคิด...

- ๔๒ เมื่อชีวิตอยู่ในวันที่ “ใจไม่มีแรง”

หลักกฎหมายจากคดีปกครอง...

- ๔๓ เรียนรู้กฎหมายที่ดินเพิ่มเติมจากคำพิพากษาศาลปกครอง

คำคม...

- ๕๑ ขำรอยเค็ม

หนังสือเวียน ระเบียบ คำสั่งที่เกี่ยวข้อง...

- ๕๒ หนังสือ กรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๐๕.๔/ว ๑๐๘๕๔ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี พ.ศ. ๒๕๖๑

- ๖๓ หนังสือ สำนักมาตรฐานการทะเบียนที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๕.๑/ว ๑๔๕๒๗ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ เรื่อง การประเมินราคาทุนทรัพย์ในการจดทะเบียนโอนอสังหาริมทรัพย์ประเภทถึงบรรจุน้ำมัน
- ๓๐ หนังสือ กองเทคโนโลยีทำแผนที่ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๒.๒/ว ๑๕๓๘๒ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ เรื่อง การนำรูปแผนที่รังวัดใหม่ลงระวางแผนที่

ลานกวี...

- ๓/๓ จังหวัดนครปฐม

เปิดโลกทัศน์ไร้พรมแดน...

- ๓/๔ ถ้า...กับการเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตร
- ๘๑ ๑๐ อันดับ “พระราชวัง” ที่มีคนเข้าชมมากที่สุดในโลก
- ๘๖ อยู่ม่วน กินหวาน ณ เมืองพะเยา

ความรู้คู่สุขภาพ...

- ๙๒ ดื่มน้ำอย่างไรให้ถูกวิธี

ได้รู้ธรรมะ...

- ๙๔ มารไม่มี บารมีไม่เกิด

ภาพเล่าเรื่อง...

- ๙๖ รูปผู้บริหารกรมที่ดิน ประจำเดือนกรกฎาคม – สิงหาคม ๒๕๖๑

นายวราพงษ์ เกียรตินิยมรุ่ง ที่ปรึกษาด้านวิศวกรรมสำรวจ กรมที่ดิน

● **เกิด** ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๖ จังหวัดนครนายก

● ประวัติการศึกษา

- ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ช่างสำรวจ โรงเรียนช่างสำรวจเฉลิมสาสน์
- ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วิศวกรรมโยธา) Southwestern University, Philippines
- ปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

● ประวัติการรับราชการ

- พ.ศ. ๒๕๓๒ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่แผนที่ภาพถ่าย ๓ กองทำแผนที่รูปถ่ายทางอากาศ
- พ.ศ. ๒๕๓๔ ตำแหน่งวิศวกรรังวัด ๓ - วิศวกรรังวัด ๖ ว กองรังวัดและทำแผนที่
- พ.ศ. ๒๕๔๓ ตำแหน่งวิศวกรรังวัด ๖ ว กองรังวัดและทำแผนที่ ช่วยราชการสำนักงานเลขาธิการกรม เป็นเลขานุการท่านนายช่างใหญ่ (นายไพโรจน์ เผือกวิไล)
- พ.ศ. ๒๕๔๓/ ตำแหน่งวิศวกรรังวัดชำนาญการพิเศษ สำนักเทคโนโลยีทำแผนที่
- พ.ศ. ๒๕๔๕ ตำแหน่งเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดร้อยเอ็ด สาขาเสลภูมิ
- พ.ศ. ๒๕๔๗/ ตำแหน่งเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดตราด
- พ.ศ. ๒๕๔๘ ตำแหน่งเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพะเยา
- พ.ศ. ๒๕๔๘ ตำแหน่งเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนนทบุรี
- พ.ศ. ๒๕๖๐ ตำแหน่งผู้ตรวจราชการกรมที่ดิน
- ๒๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ตำแหน่งผู้ตรวจราชการกรม รักษาการในตำแหน่ง ที่ปรึกษาด้านวิศวกรรมสำรวจ
- ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐ - ปัจจุบัน ตำแหน่งที่ปรึกษาด้านวิศวกรรมสำรวจ

● การฝึกอบรม

- นักบริหารงานที่ดินระดับสูง (นทส.) รุ่นที่ ๒๔ กรมที่ดิน
- การปฏิบัติการจิตวิทยาฝ่ายอำนวยการ (สจว.) รุ่นที่ ๑๐๑ สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง กองบัญชาการกองทัพไทย
- นักปกครองระดับสูง (นปส.) รุ่นที่ ๖๖ สถาบันดำรงราชานุภาพ กระทรวงมหาดไทย
- ผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง (บยส.) รุ่นที่ ๒๒ สถาบันพัฒนาข้าราชการ ศาลยุติธรรม

นายสุรพล ศรีวิโรจน์
รองอธิบดีกรมที่ดิน

● **เกิด** ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๓ กรุงเทพมหานคร

● **ประวัติการศึกษา**

- ประถมศึกษา โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย
- มัธยมศึกษา โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย
- มัธยมปลาย โรงเรียนบางกะปิ
- ปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
- สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า)

● **ประวัติการรับราชการ**

- พ.ศ. ๒๕๒๘ นักวิชาการที่ดิน ๓ สำนักงานที่ดินจังหวัดตราด
- พ.ศ. ๒๕๓๑ นักวิชาการที่ดิน ๔ กองสำรวจและควบคุมที่ดินของรัฐ กรมที่ดิน
- พ.ศ. ๒๕๓๔ นักวิชาการที่ดิน ๕ สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางขุนเทียน
- พ.ศ. ๒๕๓๗ นักวิชาการที่ดิน ๖ สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์
- พ.ศ. ๒๕๔๐ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์ สาขาหนองไผ่ (เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดิน ๗)
- พ.ศ. ๒๕๔๒ หัวหน้าฝ่ายควบคุมหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดิน ๗) กองหนังสือสำคัญ กรมที่ดิน
- พ.ศ. ๒๕๔๖ หัวหน้ากลุ่มงานพิจารณาเพิกถอนแก้ไขหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน (นักวิชาการที่ดิน ๘) สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ กรมที่ดิน
- พ.ศ. ๒๕๕๑ ผู้อำนวยการส่วนมาตรฐานการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน (นักวิชาการที่ดินชำนาญการพิเศษ) สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญกรมที่ดิน
- พ.ศ. ๒๕๕๓ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการออกหนังสือสำคัญ (นักวิชาการที่ดินเชี่ยวชาญ) สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ กรมที่ดิน
- พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๓ สิงหาคม ๒๕๖๑ ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ กรมที่ดิน
- ๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ รองอธิบดีกรมที่ดิน

● **การฝึกอบรมและดูงาน**

- หลักสูตรนักบริหารงานที่ดินระดับสูง (นทส.) กรมที่ดิน (สอบได้อันดับที่ ๑)
- หลักสูตรนักบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับสูง (นยปส.) ป.ป.ช. รุ่นที่ ๖
- หลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม (นบส.๑) รุ่นที่ ๔๕ (นบส.ดีเด่น)
- หลักสูตรวิทยากรฝึกอบรม กรมที่ดิน
- หลักสูตรเทคนิคการพูดและการนำเสนอ กรมที่ดิน
- ดูงานด้านการจดทะเบียนที่ดินที่ประเทศออสเตรเลีย
- ดูงานด้านการผลิตน้ำมันและแก๊สธรรมชาติที่ประเทศอังกฤษและฝรั่งเศส
- ดูงานด้านการพัฒนาที่ Korea Development Institute (KDI) ประเทศเกาหลี

การระงับข้อพิพาท ตามแนว พระบรมราโชวาท (หลักการแก้ไขปัญหการทำงานตามรอยพระยุคลบาท)

โดย นายพจน์ สุขุมหา
ผู้ประณีประนอมประจำศาลจังหวัดนครปฐม
และผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)

...การทำงานให้สำเร็จผลอันพึงประสงค์ได้ด้วยดีนั้น เบื้องต้น แต่ละคนจะต้องมีปณิธานที่เที่ยงตรง ในอันที่จะทำงานทำหน้าที่ด้วยความอุตสาหะพยายาม และความหนักแน่น อุตทน ให้บรรลุผลสำเร็จ **เมื่อจะเริ่มทำงานสิ่งใด** ก็ให้พยายามคิดพิจารณาให้จนเห็นจุดหมาย เห็นสาระ และประโยชน์ที่แท้ของงานนั้นอย่างแจ่มแจ้งแล้ว จึงลงมือกระทำด้วยความตั้งใจ มั่นใจ และด้วยความรับผิดชอบอย่างสูง ให้งานดำเนินลุล่วงตลอดไปอย่างต่อเนื่อง โดยมีให้บทพร่องเสียหาย **ข้อสำคัญ ตลอดเวลาที่ปฏิบัติงาน** ต้องพยายามควบคุมกายใจและความคิดให้สงบตั้งมั่นและหนักแน่น อย่าให้คลายจากความเพียร และอย่าหวั่นไหวฟุ้งซ่านไปกับความพอใจ ไม่พอใจ หรืออุปสรรคและปัญหาต่างๆ นอกจากนั้น ยังจะต้องมีความสุจริตใจและจริงใจต่อผู้เกี่ยวข้องร่วมงานทุกฝ่ายทุกคน พร้อมทั้งประพฤติปฏิบัติต่อกันและกันอย่างเหมาะสม ด้วยความเมตตาอารี และความไม่มีอคติ เพื่อให้สามารถร่วมงานประสานประโยชน์กันได้อย่างสอดคล้องและมีประสิทธิภาพ...^๑

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
เนื่องในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยมหิดล
ณ มหาวิทยาลัยมหิดล
วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๓๓

เมื่อพิจารณาพระบรมราโชวาทข้างต้น จะเห็นได้ว่าเป็นไปตามคำสอนในพุทธศาสนาว่าด้วย **อิทธิบาท ๔** คือ หลักการทำงานให้สำเร็จ ๔ ประการ ซึ่งพระองค์เรียกว่า **“ให้สำเร็จผลอันพึงประสงค์”** ใน ๓ ขั้นตอน ดังนี้

๑. **เบื้องต้น** ต้องมี **ฉันทะ** (มีใจรัก) และ **วิริยะ** (ขยัน อุตทน) โดย...แต่ละคนจะต้องมีปณิธานที่เที่ยงตรงในอันที่จะทำงานทำหน้าที่ด้วยความอุตสาหะพยายาม และความหนักแน่น อุตทนให้บรรลุผลสำเร็จ... ด้วยความรู้ ๒ ลักษณะ คือ (๑) **ความรู้ครบ ๓ ส่วน** คือ รู้วิชาการ รู้ปฏิบัติการ รู้คิดอ่านตามเหตุผลตามความเป็นจริง (๒) **ความรู้ที่ถูกต้องแม่นยำ** ทั้งทางลึกและกว้าง... เพื่อให้ได้ข้อมูล ข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง **รอบด้านตามความเป็นจริง** เพื่อเตรียมความพร้อม และ **ศึกษาความเป็นไปได้** (Feasibility Study) **สู่จุดหมายที่แท้ของงาน** คือ ประโยชน์ชาติประชาชน

๒. **เมื่อจะเริ่มทำงาน** ต้องมี **จิตตะ**(ความใส่ใจ) โดย...ให้พยายามคิดพิจารณาจนเห็นจุดหมาย เห็นสาระ และประโยชน์ที่แท้ของงานนั้นอย่างแจ่มแจ้ง แล้วจึงลงมือทำด้วยความตั้งใจ มั่นใจ และด้วยความรับผิดชอบอย่างสูง ให้งานดำเนินลุล่วงตลอดไปอย่างต่อเนื่อง โดยมีให้บทพร่องเสียหาย... ด้วยความคิด ๒ แบบคือ (๑) **แบบใช้ปัญญา** คือ ฉลาดรู้ในเหตุและผล ในความเจริญ ความเสื่อม รู้คิดพิจารณาให้เห็นสิ่งที่เป็นคุณเป็นโทษ เป็นประโยชน์มิใช่ประโยชน์อย่างชัดเจน ถูก ตรง

^๑ หนังสือ **แนวทางการปฏิบัติงานตามรอยพระยุคลบาท** กระทรวงมหาดไทย, ชนะศักดิ์ ยวบูรณ์

(๒) **แบบสัมมาทิฐิ** (ความเห็นชอบ) คือ ถูกต้องด้วยเหตุผล หลักวิชา และความชอบธรรม...เพื่อค้นหาวิธีการหรือแนวทางแก้ปัญหาให้หลากหลาย และวางแผนการทำงาน (Action Plan) ให้บรรลุผลตามเป้าหมายข้างต้น

๓. **ตลอดเวลาปฏิบัติงาน ต้องมีวิมangsa** (ไตร่ตรอง ใคร่ครวญ) ด้วยความสามารถ ๒ อย่าง คือ (๑) สามารถในการปฏิบัติกิจการงานให้สำเร็จผลตรงตามจุดหมาย (๒) สามารถปฏิบัติตน ปฏิบัติงานให้สัมพันธ์ประสานกับบุคคลอื่น ฝ่ายอื่นให้ได้ ด้วยการประสานประโยชน์ให้สอดคล้องกัน...ทั้งนี้เพื่อยุติปัญหาหรือระงับข้อพิพาท หรือทำงานให้สำเร็จ โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ (RBM : Result Based Management = Output + Outcome) ตามหลักอริยสัจ ๔ คือ ต้องแก้ที่ต้นเหตุของปัญหา ด้วยมรรค ๘ หรือ ไตรสิกขา หรือ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยลำดับ ดังนี้

๓.๑ **ค้นหาทุกข์** (ปัญหา) สมุทัย (สาเหตุของปัญหา) ด้วยสัมมาวจา สัมมาสัมมัตตะ สัมมาอาชีวะ เพราะเมื่อ วาจาชอบ การงานชอบ เลี้ยงชีพชอบ โดย ...พยายามควบคุมกาย ใจ และความคิดให้สงบ ตั้งมั่นและหนักแน่น... (เพื่อให้ละอกุศลกรรมบถ ๑๐^๒ โดยเฉพาะมโนกรรม ๓ อันเป็นเหตุให้เกิด อวิชชา) ย่อมได้ชื่อว่า มีศีล คอยกำกับการกระทำให้มีความพอเพียงเพื่อค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่แท้จริง จะได้แก้ปัญหาให้ถูกต้อง

๓.๒ **ค้นหานิโรธ** (การยุติปัญหา) ด้วย สัมมาวายามะ สัมมาสติ สัมมาสมาธิ เพราะเมื่อ พยายามชอบ ระลึกชอบ ตั้งมั่นชอบ โดย...อย่าให้คลายจากความเพียร และอย่าให้หวั่นไหว พึงชานไปกับความพอใจ ไม่พอใจ อุปสรรค และปัญหาต่างๆ... (เพื่อให้จิตสงบตั้งมั่นอยู่ในอารมณ์แห่งสันติ) ย่อมได้ชื่อว่า มีสมาธิ คอยกำกับการความคิดเห็น ให้มีเหตุผลเพื่อค้นหาประโยชน์ที่แท้ของงาน หรือความต้องการที่แท้จริง คือ นิโรธจะได้ยุติข้อพิพาท หรือแก้ปัญหาให้ตรงกับสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาได้

๓.๓ **ค้นหามรรค** (วิธีแก้ปัญหา) ด้วย สัมมาทิฐิ สัมมาสังกัปปะ เพราะเมื่อความเห็นชอบ ดำริชอบ โดย ...ต้องมีความสุจริตและจริงใจต่อผู้เกี่ยวข้องร่วมงานทุกฝ่ายทุกคน พร้อมทั้งประพฤติปฏิบัติต่อกันและกันอย่างเหมาะสม ด้วยความเมตตาอารี และความไม่มีอคติ เพื่อให้ร่วมงานประสานประโยชน์กันได้อย่างสอดคล้องและมีประสิทธิภาพ... (เพื่อกำจัดอวิชชาอันเป็นเหตุให้ก่อกิเลส คือ โลภ โกรธ หลง) ย่อมได้ชื่อว่า มีปัญญา คอยกำกับการตัดสินใจ ให้มีภูมิคุ้มกัน ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อค้นหาแนวทางแก้ปัญหา ให้สำเร็จผลอันพึงประสงค์ คือ ประโยชน์ที่แท้ของงาน หรือ ความต้องการที่แท้จริงของคู่กรณีได้

^๒ **อกุศลกรรมบถ ๑๐.** คือ กายกรรม ๓ → ๑.ฆ่าสัตว์ ๒.ลักทรัพย์ ๓.ประพฤติผิดในกาม

วจีกรรม ๔ → ๔.พูดเท็จ ๕.ส่อเสียด ๖.หยาบคาย ๗.เพ้อเจ้อ

มโนกรรม ๓ → ๘.โลภอยากได้ ๙.อาฆาตพยาบาท ๑๐.คิดผิด รู้ผิด เห็นผิด (หลงผิด)

สรุป : การเลือกแนวทางการแก้ปัญหาหรือการทำงานให้สำเร็จผลอันพึงประสงค์ คือ ประโยชน์ที่แท้ของงาน หรือความต้องการที่แท้จริงของผู้กระทำนั้น ต้องเป็นไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๓ หัวง ๒ เงื่อนไข) หรือมรรค ๘ หรือไตรสิกขา (ศีล สมาธิ ปัญญา) ภายใต้หลักคิด ๓ ประการ ให้ครบถ้วน ดังนี้

๑. ทางเลือกนั้นต้องไม่ขัดต่อกฎหมายขัดแย้ง ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และสามารถปฏิบัติได้จริง ตามวิสัยวิญญูชน ภายใต้หัวงที่ ๑ คือความพอเพียง โดยมีศีลคอยกำกับการทำงานด้วยความรู้ ๒ ลักษณะ คือความรู้ครบ ๓ ส่วน และความรู้ที่ถูกต้องแม่นยำ

๒. ทางเลือกนั้นต้องไม่เพิ่มความรุนแรงของปัญหาเดิม หรือก่อให้เกิดปัญหาใหม่ไม่รู้จบ ภายใต้หัวงที่ ๒ คือ ความมีเหตุผล โดยมีสมาธิ คอยกำกับ ความคิดเห็นด้วยความคิด ๒ แบบ คือ แบบใช้ปัญญา และความคิดที่เป็นสัมมาทิฐิ (ความเห็นชอบ)

๓. ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องได้รับประโยชน์ร่วมตามสมควรแก่กรณี ภายใต้หัวงที่ ๓ คือ ภูมิคุ้มกันโดยมีปัญญา คอยกำกับ การตัดสินใจด้วยความสามารถ ๒ อย่าง คือ สามารถใช้วิชาความรู้ทำงานให้สำเร็จตรงจุดหมาย และสามารถประสานสัมพันธ์กับผู้อื่นเพื่อทำงานให้สำเร็จ ทั้งนี้ เพื่อให้ร่วมงานประสานประโยชน์กันได้อย่างเหมาะสม..ดังคำพ่อสอน

องค์ที่ ๑. ในการทำงานนั้น ย่อมมีปัญหาต่างๆ เกิดขึ้นได้เสมอ เมื่อปัญหาเกิดขึ้นต้องรีบแก้ไข อย่าทิ้งไว้ให้พอกพูน ลุกลามจนแก้ยาก ขอให้ทุกคนระลึกว่า **ปัญหาทุกอย่างมีทางแก้ไขได้** ถ้าแก้คนเดียวไม่ได้ก็ช่วยกันคิด ช่วยกันแก้หลายๆ คน หลายๆ ทาง ด้วยความร่วมมือปรองดองกัน ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นจักได้ไม่กลายเป็นอุปสรรคขัดขวางและบั่นทอน ทำลายความเจริญและความสำเร็จของงาน... (สังฆกรรม ๑. เมื่อทำงานย่อมเกิดปัญหาได้เสมอ ๒. ทุกปัญหามีการแก้ไขได้ ๓. ทางแก้มีได้มีทางเดียว)

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
เนื่องในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๓๓

องค์ที่ ๒. การยึดมั่นในผลประโยชน์ของแผ่นดินและความถูกต้องเป็นธรรมเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ...(จุฑามาย)

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
วันที่ ๒๙ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๓๙

องค์ที่ ๓. การทำงานให้สัมฤทธิ์ผลที่พึงปรารถนา คือที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรมนั้น จะอาศัยความรู้เพียงอย่างเดียวมิได้ จำเป็นต้องอาศัยความสุจริต ความบริสุทธิ์ใจ และความถูกต้องเป็นธรรมประกอบกัน รวมทั้ง ความสามัคคีปรองดอง ไม่แก่งแย่งแข่งขัน...(องค์ประกอบการทำงาน ๑. ความรู้ความสามารถ ๒. ความสุจริตบริสุทธิ์ใจ ๓. ความถูกต้องเป็นธรรม ๔. ความสามัคคีปรองดอง)

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
พระราชทานในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยรามคำแหง
วันที่ ๖ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๒๒

องค์ที่ ๔. ถ้าเราจะเอาแต่ชนะมันก็ต้องมีแพ้ แต่ถ้าเราปรองดองกันมีแต่ชนะไม่มีแพ้... (ให้ละมิจฉาภิภูริ)

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

องค์ที่ ๕. การแก้ปัญหา นั้น ถ้าไม่ทำให้ถูกเหตุถูกทางด้วยความรอบครอบระมัดระวัง มักจะกลายเป็นการเพิ่มปัญหาให้มากและยุ่งยากขึ้น...(เน้นแก้ที่ต้นเหตุของปัญหาตามหลักอริยสัจ ๔)

ส่วนหนึ่งของพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทย ในโอกาสขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๓๓
วันที่ ๓๑ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๓๒

องค์ที่ ๖. เมื่อมีปัญหาใดๆ เกิดขึ้น ทุกคนชอบที่จะทำความคิดความเห็นให้สอดคล้องกัน ร่วมกันพิจารณาหาทางแก้ไขด้วยเหตุและผลตามเป็นจริงบนพื้นฐานเดียวกัน ก็จะเห็นแนวทางปฏิบัติแก้ไขได้อย่างเที่ยงตรง ถูกต้อง และเหมาะสม...(ไม่เป็นคนละเรื่องเดียวกัน)

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
พระราชทานในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วันที่ ๑๔ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๓๗

องค์ที่ ๗. การปฏิบัติราชการให้สำเร็จผลที่พึงปรารถนานั้น นอกจากจะอาศัยความรู้ความสามารถในทางวิชาการแล้ว แต่ละคนยังต้องมีความหนักแน่นมั่นคงในสุจริตธรรมและความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้จนสำเร็จ ซึ่งต้องมีกุศโลบายหรือวิธีการอันแยบคายในการปฏิบัติงานประกอบกันพร้อมด้วย จึงจะสัมฤทธิ์ผลที่แน่นอนและบังเกิดประโยชน์อันยั่งยืนทั้งแก่ตนเองและแผ่นดิน (ข้อควรคำนึงให้ใช้อิทธิบาท ๔ และกุศโลบายหรือวิธีการอันแยบคายประกอบกัน)

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือนเนื่องในโอกาสวันข้าราชการพลเรือน
พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
วันที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๓๘

ความสามารถในการทำนิติกรรมของคนเสมือนไร้ความสามารถ

โดย นายณัฏฐ์พัฒน์ กุลเพิ่มทวีรัชต์
ผู้อำนวยการส่วนมาตรฐานการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม
สำนักมาตรฐานการทะเบียนที่ดิน

สืบเนื่องจากสองฉบับที่ผ่านมาได้นำเสนอการทำนิติกรรมของผู้เยาว์ และการทำนิติกรรมของคนไร้ความสามารถ ซึ่งกฎหมายถือว่าเป็นผู้หย่อนความสามารถในการใช้สิทธิทำนิติกรรม โดยผู้หย่อนความสามารถในการใช้สิทธิทำนิติกรรมประกอบด้วยบุคคล ๓ ประเภท คือ ผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ และคนเสมือนไร้ความสามารถ ฉบับนี้ขอนำเสนอการทำนิติกรรมของคนเสมือนไร้ความสามารถ เพื่อเผยแพร่เป็นความรู้และเป็นแนวทางปฏิบัติงานแก่พนักงานเจ้าหน้าที่

คนเสมือนไร้ความสามารถ คือ บุคคลที่ศาลสั่งให้เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถและให้อยู่ในความดูแลของผู้พิทักษ์ เนื่องจากบุคคลนั้นมีกายพิการหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบหรือประพฤติดุร้ายสุร่ายเสเพลเป็นอาชญาหรือติดสุรายาเมา หรือมีเหตุอื่นใดทำนองเดียวกันนั้น จนไม่สามารถจะจัดการงานโดยตนเองได้ หรือจัดกิจการไปในทางที่อาจจะเสื่อมเสียแก่ทรัพย์สินของตนเอง หรือครอบครัว

คนเสมือนไร้ความสามารถ สามารถทำนิติกรรมได้ด้วยตนเองทั้งสิ้น เว้นแต่บางกรณีต่อไปนี้จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน มิฉะนั้นเป็นโมฆียะ (ตาม ม. ๓๔ ป.พ.พ.) คือ

๑. นำทรัพย์สินไปลงทุน
๒. รับคืนทรัพย์สินที่ไปลงทุน ต้นเงินหรือทุนอย่างอื่น
๓. กู้ยืมหรือให้กู้ยืมเงิน ยืมหรือให้สังหาริมทรัพย์อันมีค่า
๔. รับประกันโดยประการใดๆ อันมีผลให้ตนเองถูกบังคับชำระหนี้
๕. เช่าหรือให้เช่าสังหาริมทรัพย์มีกำหนดระยะเวลาเกินกว่ากำหนดหกเดือน หรืออสังหาริมทรัพย์

มีกำหนดระยะเวลาเกินกว่าสามปี

๖. ให้โดยเสนหา เว้นแต่การให้ที่พอสมควรแก่ฐานะานุรูป เพื่อการกุศล การสังคม หรือตามหน้าที่ธรรมจรรยา

๗. รับการให้โดยเสนหาที่มีเงื่อนไขหรือค่าภาระติดพัน หรือไม่รับการให้โดยเสนหา

๘. ทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อจะได้มาหรือปล่อยไปซึ่งสิทธิในอสังหาริมทรัพย์หรือในสังหาริมทรัพย์อันมีค่า

๙. ก่อสร้างหรือดัดแปลงโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น หรือซ่อมแซมอย่างใหญ่

๑๐. เสนอคดีต่อศาลหรือดำเนินกระบวนการพิจารณาใดๆ เว้นแต่การร้องขอต่อศาลกรณีผู้พิทักษ์ไม่ยอมให้กระทำการตามข้อ ๑ - ๑๑ โดยปราศจากเหตุอันควร (ตาม ม. ๓๕ ป.พ.พ.) หรือการร้องขอถอนผู้พิทักษ์

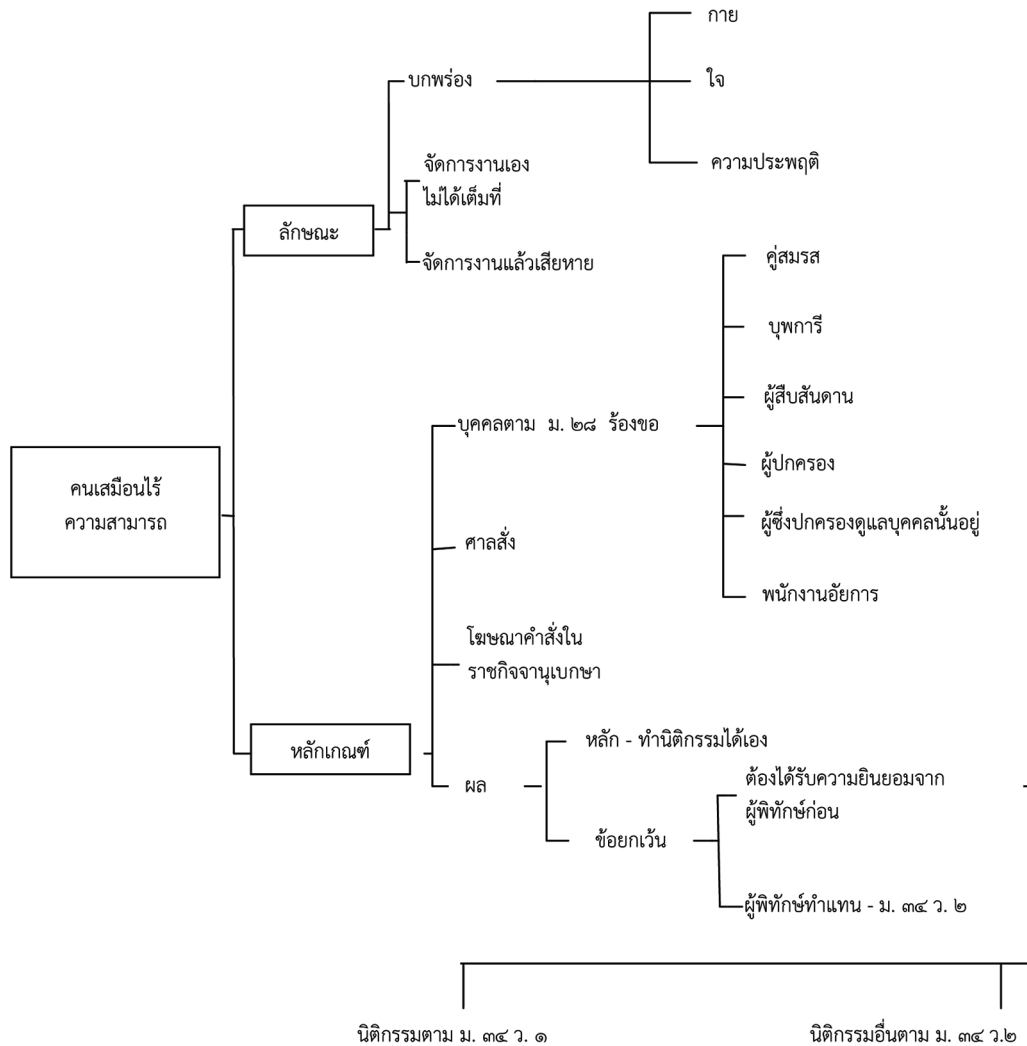
๑๑. ประนีประนอมยอมความหรือมอบข้อพิพาทให้อนุญาตตุลาการวินิจฉัย

ในบางกรณีนอกจากกิจการข้างต้นซึ่งคนเสมือนไร้ความสามารถจัดการได้เอง แต่อาจจัดการไปในทางที่เสื่อมเสียแก่ทรัพย์สินของตนเองหรือครอบครัว ศาลอาจสั่งให้คนเสมือนไร้ความสามารถต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อนจึงจะทำการนั้นได้ก็ได้

ผู้พิทักษ์ไม่มีอำนาจทำการแทนคนเสมือนไร้ความสามารถ (มีแต่อำนาจให้ความยินยอมในกิจการตามข้อ ๑ - ๑๑ เท่านั้น) เว้นแต่กรณีคนเสมือนไร้ความสามารถไม่สามารถทำการอย่างใด

อย่างหนึ่งได้ด้วยตนเองเพราะเหตุมีกายพิการหรือจิตพ้นเพื่อนไม่สมประกอบ ศาลจะสั่งให้ผู้พิทักษ์เป็นผู้มีอำนาจกระทำการนั้นแทนคนเสมือนไร้ความสามารถก็ได้ โดยกฎหมายกำหนดให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับผู้อนุบาลมาใช้บังคับกรณีนี้โดยอนุโลม

แผนภูมิการทำนิติกรรมของคนเสมือนไร้ความสามารถ

● สรุปการทำนิติกรรมของคนเสมือนไร้ความสามารถ

ประเภทของบุคคล	ความสามารถในการทำนิติกรรม	การจดทะเบียน
คนเสมือนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ คือ บุคคลที่ศาลสั่งให้เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถและให้อยู่ในความดูแลของผู้พิทักษ์เนื่องจากบุคคลนั้นมีกายพิการหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบหรือประทุษร้ายสุราเสียสติเป็นอาชญาหรือติดสุรายาเมาหรือมีเหตุอื่นใดทำนองเดียวกันนั้นจนไม่สามารถจะจัดการงานโดยตนเองได้ หรือจัดกิจการไปในทางที่อาจจะเสื่อมเสียแก่ทรัพย์สินของตนเอง หรือครอบครัว	– คนเสมือนไร้ความสามารถ สามารถทำนิติกรรมได้ด้วยตนเองทั้งสิ้น เว้นแต่ บางกรณีจะต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน นิติกรรมที่สามารถทำได้ด้วยตนเอง มีดังนี้ ๑. มรดก (คนเสมือนไร้ความสามารถรับมรดก) ๒. เวณคืน (กรณีมี พ.ร.บ. เวณคืนที่ดินของคนเสมือนไร้ความสามารถ) ๓. โอนตามคำสั่งศาล ๔. สอดเขต แบ่งแยกในนามเดิม และรวมโฉนด (กรณีไม่มีการคัดค้านรังวัด) – นิติกรรมที่คนเสมือนไร้ความสามารถจะต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน มีดังนี้ ๑. ขาย ๒. ขายฝาก ๓. ให้ ๔. กรรณสิทธิ์รวม ๕. แลกเปลี่ยน ๖. โอนชำระค่าหุ้น ๗. ลงชื่อคู่สมรส/แบ่งทรัพย์สินระหว่างคู่สมรส ๘. โอนเป็นที่สาธารณประโยชน์/แบ่งหักเป็นที่สาธารณประโยชน์ ๙. จำนอง ๑๐. เช่า (เกินกว่า ๓ ปี) ๑๑. บรรยายส่วน ๑๒. ภาระจำยอม/สิทธิเก็บกิน/สิทธิเหนือพื้นดิน/สิทธิอาศัย/ภาระติดพันในอสังหาริมทรัพย์/บุริมสิทธิ ๑๓. ห้ามโอน (คนเสมือนไร้ความสามารถรับให้มีข้อกำหนดห้ามโอน ไปยังบุคคลอื่น ต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ และกรณีรับมรดกตามพินัยกรรมที่มีข้อกำหนดห้ามโอนต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ และต้องขออนุญาตศาลก่อน) ๑๔. สอดเขต แบ่งแยก ในนามเดิม และรวมโฉนด (กรณีมีการคัดค้านการรังวัด) ๑๕. แบ่งกรรมสิทธิ์รวม แบ่งให้ แบ่งขาย ๑๖. สละมรดก (ต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์และขออนุญาตศาลก่อนด้วย)	– พนักงานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนได้โดยไม่ต้องมีคำยินยอมจากผู้พิทักษ์ ๑. พนักงานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนให้ได้เมื่อมีคำยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน ๒. กรณีไม่มีคำยินยอมจากผู้พิทักษ์ พนักงานเจ้าหน้าที่จะจดทะเบียนได้ต่อเมื่อคู่กรณียืนยันให้จดทะเบียน

ประเภทการจดทะเบียน	การทำนิติกรรมของคนเสมือนไร้ความสามารถ
๑. ชาย - คนเสมือนไร้ความสามารถชาย - คนเสมือนไร้ความสามารถซื้อ	ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน (ม. ๓๔ (๘) ป.พ.พ.)
	ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน (ม. ๓๔ (๘) ป.พ.พ.)
๒. ชายผาก - คนเสมือนไร้ความสามารถชายผาก - คนเสมือนไร้ความสามารถรับซื้อผาก	ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน (ม. ๓๔ (๘) ป.พ.พ.)
	ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน (ม. ๓๔ (๘) ป.พ.พ.)
๓. ให้ - คนเสมือนไร้ความสามารถให้ - คนเสมือนไร้ความสามารถ รับให้ โดยไม่มีเงื่อนไขหรือค่าภาระติดพัน - คนเสมือนไร้ความสามารถรับให้ กรณีที่มีภาระผูกพันอยู่ เช่น จำนอง ภาระจำยอม ลิทธิเก็บกิน เป็นต้น - คนเสมือนไร้ความสามารถรับให้ โดยมีเงื่อนไขหรือค่าภาระติดพัน เช่น รับให้โดยมีเงื่อนไขห้ามขาย, รับให้แล้วจดทะเบียนสิทธิเก็บกิน เป็นต้น	ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน (ม. ๓๔ (๖) ป.พ.พ.)
	ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน (ม. ๓๔ (๘) ป.พ.พ.)
	ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน (ม. ๓๔ (๘) ป.พ.พ.)
	ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน (ม. ๓๔ (๗) ป.พ.พ.)
๔. กรรมสิทธิ์รวม - คนเสมือนไร้ความสามารถให้ถือกรรมสิทธิ์รวม - คนเสมือนไร้ความสามารถขอถือกรรมสิทธิ์รวมโดยไม่มีค่าตอบแทน เงื่อนไขหรือค่าภาระติดพัน - คนเสมือนไร้ความสามารถขอถือกรรมสิทธิ์รวมโดยไม่มีค่าตอบแทน แต่มีเงื่อนไขหรือค่าภาระติดพัน เช่น ขอถือกรรมสิทธิ์รวม (รับให้) โดยมีเงื่อนไขห้ามขาย, ขอถือกรรมสิทธิ์รวม (รับให้) แล้วจดทะเบียนสิทธิเก็บกิน เป็นต้น - คนเสมือนไร้ความสามารถขอถือกรรมสิทธิ์รวม โดยมีค่าตอบแทน (ซื้อ)	ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน (ม. ๓๔ (๖) ป.พ.พ.)
	ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน (ม. ๓๔ (๘) ป.พ.พ.)
	ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน (ม. ๓๔ (๗) ป.พ.พ.)
	ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน (ม. ๓๔ (๘) ป.พ.พ.)

ประเภทการจดทะเบียน	การทำนิติกรรมของคนเสมือนไร้ความสามารถ
๕. มรดก - คนเสมือนไร้ความสามารถรับมรดก - คนเสมือนไร้ความสามารถสละมรดก - คนเสมือนไร้ความสามารถทำพินัยกรรม - คนเสมือนไร้ความสามารถเป็นผู้จัดการมรดก	ทำได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์
	ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์และต้องขออนุญาตศาลก่อน (ม. ๑๖๑๑ ป.พ.พ.)
	ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน (ฎีกา ๑๗/๗/๒๕๒๔)
	คนเสมือนไร้ความสามารถเป็นผู้จัดการมรดกไม่ได้ (ม. ๑๗/๑๘ ป.พ.พ.)
๖. แลกเปลี่ยน	ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน (ม. ๓๔ (๘) ป.พ.พ.)
๗. โอนชำระค่าหุ้น	ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน (ม. ๓๔ (๑) ป.พ.พ.)
๘. ลงชื่อคู่สมรส/แบ่งทรัพย์สินระหว่างคู่สมรส	ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน (ม. ๓๔ (๘) ป.พ.พ.)
๙. โอนตามคำสั่งศาล	ทำได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน
๑๐. โอนเป็นที่สาธารณประโยชน์/แบ่งตกเป็นที่สาธารณประโยชน์	ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน (ม. ๓๔ (๖) ป.พ.พ.)
๑๑. เวนคืน - กรณีมีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืน แล้วคนเสมือนไร้ความสามารถตกลงซื้อขายที่ดิน - กรณีมีพระราชบัญญัติเวนคืนที่ดินของคนเสมือนไร้ความสามารถ	ในกรณีนี้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้จัดทำสัญญาซื้อขายมิใช่พนักงานเจ้าหน้าที่กรมที่ดิน พนักงานเจ้าหน้าที่กรมที่ดินมีหน้าที่ดำเนินการแก้ไขหลักฐานทางทะเบียนในหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเท่านั้น โดยสามารถทำได้ด้วยตนเอง ไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์
	เนื่องจากกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืนตกเป็นของผู้เวนคืนแล้วตาม ม. ๑๖ พ.ร.บ. ว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ โดยสามารถทำได้ด้วยตนเองไม่ต้องได้รับคำยินยอมจากผู้พิทักษ์
๑๒. จำนอง - คนเสมือนไร้ความสามารถจำนอง - คนเสมือนไร้ความสามารถรับจำนอง	ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน (ม. ๓๔ (๔) ป.พ.พ.)
	สัญญาจำนองต้องมีสัญญาประจักษ์ คือ สัญญา กู้ยืมเงินที่ผู้เสมือนไร้ความสามารถเป็นผู้ให้กู้ยืมเงิน ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน (ม. ๓๔ (๓) ป.พ.พ.)

ประเภทการจดทะเบียน	การทำนิติกรรมของคนเสมือนไร้ความสามารถ
๑๓. เช่า - คนเสมือนไร้ความสามารถให้เช่าเกินกว่า ๓ ปี - คนเสมือนไร้ความสามารถเช่าเกินกว่า ๓ ปี	ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน (ม. ๓๔ (๕) ป.พ.พ.)
	ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน (ม. ๓๔ (๕) ป.พ.พ.)
๑๔. บรรยายส่วน	ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน (ม. ๓๔ (๑๑) ป.พ.พ.)
๑๕. ภาระจำยอม/สิทธิเก็บกิน/สิทธิเหนือพื้นดิน/สิทธิอาศัย/ภาระติดพันในอสังหาริมทรัพย์/บุริมสิทธิ - คนไร้ความสามารถเป็นผู้ให้สิทธิกับบุคคลอื่น - คนไร้ความสามารถเป็นผู้ได้รับสิทธิ - คนไร้ความสามารถจดทะเบียนยกเลิกสิทธิ	ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน (ม. ๓๔ (๘) ป.พ.พ.)
	ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน (ม. ๓๔ (๘) ป.พ.พ.)
	ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน (ม. ๓๔ (๘) ป.พ.พ.)
๑๖. ห้ามโอน - คนเสมือนไร้ความสามารถรับให้มีข้อกำหนดห้ามโอนไปยังบุคคลอื่น - คนเสมือนไร้ความสามารถรับมรดกตามพินัยกรรมที่มีข้อกำหนดห้ามโอน	ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน (ม. ๓๔ (๓) ป.พ.พ.)
	ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ และต้องขออนุญาตศาลก่อน (ม. ๑๖๑๑ (๒) ป.พ.พ.)
๑๗. สอบเขต แบ่งแยกในนามเดิม และรวมโอน (กรณีไม่มีการคัดค้านการรังวัด)	ทำได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์
๑๘. สอบเขต แบ่งแยกในนามเดิม และรวมโอน (กรณีมีการคัดค้านการรังวัด) แบ่งกรรมสิทธิ์รวม แบ่งให้ แบ่งขาย	ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน (ม. ๓๔ (๘) หรือ (๑๑) ป.พ.พ.)

การประยุกต์ใช้อากาศยานไร้คนขับ (UAV) เพื่อการบินถ่ายภาพทางอากาศและจัดทำแผนที่เมืองแบบสามมิติ

โดย พันเอก จิราณุวัฒน์ ศักดิ์เสื่อ
กองจำลองยุทธ วิทาลัยเสนาธิการทหาร
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

● ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาพถ่ายทางอากาศเป็นข้อมูลที่สำคัญที่ใช้ในการวางแผนพัฒนาทางด้านผังเมือง ซึ่งสามารถหาได้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น Google Map, Bing Map ฯลฯ แต่ข้อมูลดังกล่าวยังมีข้อจำกัดในด้านของความทันสมัย ความละเอียดที่ไม่ชัดเจน นอกจากนี้ข้อมูลภาพถ่ายจากดาวเทียม และภาพถ่ายทางอากาศยังมีราคาค่อนข้างสูง ทำให้เกิดข้อจำกัดในการนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ในการจัดทำแผนที่แต่การบินถ่ายภาพทางอากาศด้วยเครื่องบินถ่ายภาพแบบปกติยังมีข้อจำกัดบางประการ ได้แก่ ระยะเวลาในการบันทึกภาพที่ค่อนข้างจำกัดตามฤดูกาลและงบประมาณที่ใช้ในการบินถ่ายภาพทางอากาศที่ค่อนข้างสูงจึงไม่สามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการจัดทำแผนที่เพื่อการบริหารจัดการพื้นที่ขนาดเล็กซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพอย่างต่อเนื่องได้อย่างทันท่วงที

ปัจจุบันอากาศยานไร้คนขับ (Unmanned Aerial Vehicle : UAV) ได้เข้ามามีบทบาทและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อการบินถ่ายภาพทางอากาศเพื่อการจัดทำแผนที่ ด้วยคุณสมบัติที่สามารถบันทึกภาพถ่ายทางอากาศได้ในระยะสูงบินที่ต่ำ โดยปราศจากการบังคับของเมฆ ทำให้ได้ข้อมูลภาพจากมุมสูงที่มีความทันสมัยอย่างรวดเร็ว และมีความละเอียดของจุดภาพที่สูง (High resolution) อีกทั้งยังมีค่าใช้จ่ายที่ต่ำกว่าการบินถ่ายภาพด้วยเครื่องบินถ่ายภาพทางอากาศแบบปกติอีกด้วย จึงถือว่าเป็นเครื่องมือทางเลือกการจัดทำแผนที่และการปรับปรุงข้อมูลแผนที่ให้ทันสมัยในการจัดทำแผนที่เฉพาะกิจเพื่อการบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรและป่าไม้ การติดตามการเปลี่ยนแปลงสถานะของสิ่งแวดล้อม การป้องกันและประเมินผลกระทบจากภัยพิบัติธรรมชาติและอุบัติเหตุ การตรวจติดตามสภาพความแข็งแรงของพืช การเฝ้าระวังโรคพืช การขาดแคลนน้ำและช่วงเวลาการเก็บเกี่ยว ผลผลิตทางการเกษตร ฯลฯ

● หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการใช้อากาศยานไร้คนขับบินถ่ายภาพ

๑. การสำรวจด้วยภาพถ่าย (Photogrammetry)

การสำรวจด้วยภาพถ่ายเป็นวิทยาการทางศิลป วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีของการที่จะได้มาซึ่งข้อมูล (Information) ที่เชื่อถือได้ของลักษณะกายภาพของวัตถุและสิ่งแวดล้อม โดยผ่านกระบวนการบันทึก (Recording) วัด (Measurement) และแปลความหมาย (Interpreting) จากจุดภาพ (Photographic Image) และรูปลักษณะ (Pattern) ของพลังงานแม่เหล็กไฟฟ้าที่บันทึกไว้ และยังรวมไปถึงการวิเคราะห์รูปลักษณะของพลังงานเสียง และปรากฏการณ์ทางแม่เหล็กด้วย

การสำรวจด้วยภาพถ่ายแบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ (๑) งานสำรวจด้วยภาพถ่ายที่เกี่ยวข้องกับการวัดภาพ (Metric Photogrammetry) เพื่อให้ได้ขนาดและรูปร่าง และ (๒) งานสำรวจด้วยภาพถ่ายที่เกี่ยวข้องกับการแปลภาพ (Interpretation Photogrammetry) ซึ่งเป็นปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจรู้ (Recognition) และ

ชี้จำแนก (Identification) วัตถุต่างๆ โดยงานในลักษณะแรกเป็นการประยุกต์ใช้ภาพถ่ายในการทำแผนที่อาณาเขต (Planimetric Map) และแผนที่ภูมิประเทศ (Topographic Map) ภาพถ่ายที่ใช้ส่วนมากเป็นภาพถ่ายทางอากาศ (ถ่ายจากกล้องบนอากาศยาน) ส่วนงานลักษณะหลังประกอบด้วยงานแปลภาพถ่าย (Photographic Interpretation) เพื่อชี้จำแนกและวินิจฉัยความสำคัญของวัตถุที่ปรากฏบนภาพถ่าย

สำหรับการทำแผนที่จากภาพถ่ายทางอากาศ แหล่งที่มาของภาพถ่ายทางอากาศมาจาก ๒ แหล่ง ได้แก่ จากเครื่องบินถ่ายภาพทางอากาศ และจากดาวเทียม ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ใช้ โดยข้อมูลภาพถ่ายจากดาวเทียมจะใช้เวลาค่อนข้างมาก แต่สามารถถ่ายภาพในทุกๆ ที่ที่ต้องการ และครอบคลุมพื้นที่ขนาดใหญ่ ขณะที่เครื่องบินถ่ายภาพทางอากาศใช้เวลาที่น้อยกว่าในการบินถ่ายภาพ ในบริเวณพื้นที่ที่ต้องการแต่ภาพที่ได้มีความละเอียดที่สูงกว่าภาพถ่ายจากดาวเทียม อย่างไรก็ตามวิธีการได้มาของภาพถ่ายทั้งสองวิธีนั้นขึ้นอยู่กับฤดูกาล สภาพอากาศ ปริมาณของเมฆในแต่ละพื้นที่ รวมถึงค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของแต่ละโครงการ

๒. หลักการถ่ายภาพด้วยกล้องถ่ายภาพขนาดเล็กจากอากาศยานไร้คนขับ (UAV)

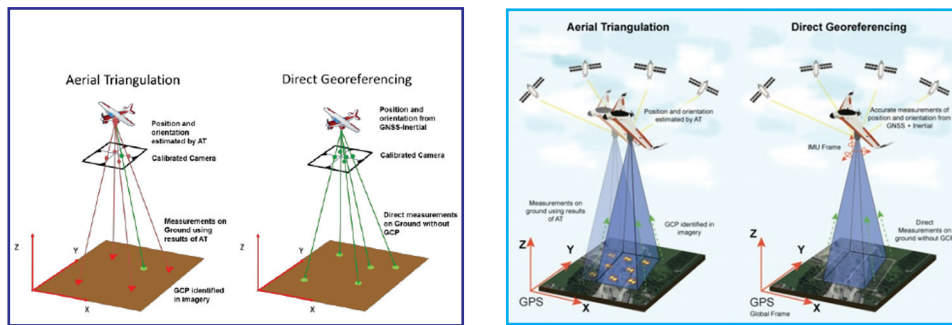
กระทรวงกลาโหมสหรัฐ ได้กำหนดคำนิยามของอากาศยานไร้คนขับ (UAV) หมายถึง อากาศยานที่สามารถบินได้โดยอาศัยแรงยกตามหลักอากาศพลศาสตร์ ไม่มีมนุษย์บังคับบนอากาศยานนั้น สามารถสูญเสียหรือนำกลับมาใช้งานใหม่ได้ สามารถทำการบินได้ด้วยตนเองหรือควบคุมจากระยะไกล การควบคุมบังคับกระทำได้โดยการเชื่อมต่อสัญญาณในการควบคุมและสามารถทำการโปรแกรมการทำงานได้ล่วงหน้าทั้งการปฏิบัติการบินและการทำงานของอุปกรณ์ก่อนที่อากาศยานทำการบิน

โดยทั่วไปอากาศยานไร้คนขับ (UAV) หรือ “โดรน” (Drone) ที่ใช้ในการบินถ่ายภาพนั้น สามารถจำแนกได้เป็น ๒ ประเภท คือ ประเภทปีกหมุน (Multirotor) ที่มีลักษณะการทำงานแบบเดียวกับเฮลิคอปเตอร์ โดยมีใบพัดแฉกมากกว่า ๒ ใบ เช่น ๓/๔/๖ และ ๘ ใบ และมีชื่อเรียกเฉพาะว่า Tricopter, Quadcopter, Hexacopter และ Octocopter ตามลำดับ และประเภทปีกยัด (Fixed Wing) มีลักษณะเช่นเดียวกับเครื่องบินทั่วไปแต่มีขนาดเล็กกว่าโดยโครงของอากาศยานมักทำมาจากวัสดุที่น้ำหนักเบาและมีความแข็งแรงขึ้นอยู่กับการใช้งานและข้อมูลที่ต้องการได้จากการสำรวจโดยกล้องที่นำมาใช้สามารถหาได้ทั่วไปตามท้องตลาดทั้งกล้องบันทึกภาพนิ่งกล้องบันทึกภาพวิดีโอกล้องอินฟราเรดหรือเลเซอร์ (LIDAR)

ปัจจุบันการพัฒนาเทคโนโลยีของกล้องถ่ายภาพดิจิทัลแบบพกพา (Consumer Camera) มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในด้านความสามารถของอุปกรณ์รับภาพ (CCD/CMOS Sensor) ที่มีความละเอียดในการบันทึกข้อมูลของภาพค่อนข้างสูง (High Resolution) และเมื่อนำมาประยุกต์ใช้ร่วมกับอากาศยานไร้คนขับ (UAV) ซึ่งมีเครื่องรับสัญญาณจากดาวเทียม GPS และอุปกรณ์การวัดอาการเอียงของเครื่องบิน (Inertia Measurement Unit : IMU) ในแผงควบคุมการบิน (Flight Control Unit) ทำให้เราสามารถทำการบินถ่ายภาพได้ตามตำแหน่งที่กำหนดไว้แม่นยำมากขึ้น

ด้วยคุณลักษณะดังกล่าว ส่งผลให้เกิดการปรับปรุงขั้นตอนของการปรับแก้ภาพถ่ายทางอากาศ (Orientation) จากเดิมที่เป็นแบบ Indirect Georeferencing (IG) ประกอบด้วย การปรับแก้ภาพภายใน (Inner Orientation : AO) การปรับแก้ภาพสัมพัทธ์ (Relative Orientation : RO) และการปรับแก้ภาพสัมบูรณ์ (Absolute Orientation : AO) มาเป็นแบบ Direct Georeferencing (DG) โดยอาศัยข้อมูลขององค์ประกอบการจัดภาพ (Element Of Photograph : EOP) ได้แก่ ค่าพิกัดของจุดเปิดถ่าย (Xo,Yo,Zo)

ของแต่ละภาพซึ่งได้มาจาก GPS และค่าอาการเอียงของเครื่องบิน (Roll, Pitch, Yaw) จาก IMU ขณะทำการบินถ่ายภาพ พร้อมทั้งค่าพิกัดของจุดควบคุมภาคพื้นดิน (GCPs) สำหรับการปรับแก้ภาพภายนอก (Exterior Orientation: EO)

ภาพที่ ๑ หลักการปรับแก้ภาพถ่ายทางอากาศแบบ Direct Georeferencing

๓. การประยุกต์ใช้อากาศยานไร้คนขับ (UAV) บินถ่ายภาพทางอากาศ

อากาศยานไร้คนขับ (UAV) เป็นเครื่องมือที่ถูกนำมาใช้ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานด้านการสำรวจเป็นอย่างมาก ด้วยข้อดีด้านความง่ายในการควบคุมและสั่งการบินของอากาศยานไร้คนขับจากระยะไกลด้วยระบบควบคุมการบินแบบอัตโนมัติ และแบบกึ่งอัตโนมัติโดยผู้ใช้งานสามารถเลือกประเภทของอากาศยานไร้คนขับ (UAV) ตามความเหมาะสมของการใช้งาน เช่น พื้นที่ขนาดเล็กควรเลือกใช้เครื่องบินแบบใบพัดหมุน (multi rotors) ที่สามารถบินขึ้น-ลงตามแนวดิ่ง (vertical) หรือพื้นที่ขนาดใหญ่ควรเลือกใช้เครื่องบิน แบบปีกยึดตติง (fixed wing) ดังนั้นระบบควบคุมการบินอัตโนมัติ (Auto Pilot) ของอากาศยานไร้คนขับ (UAV) จึงถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่สุดเนื่องจากการควบคุมการบินถ่ายภาพจากระยะไกลระหว่างสถานีควบคุมภาคพื้นดิน(GCS) กับอากาศยานไร้คนขับ (UAV) ผ่านระบบวิทยุควบคุม (Remote Control)

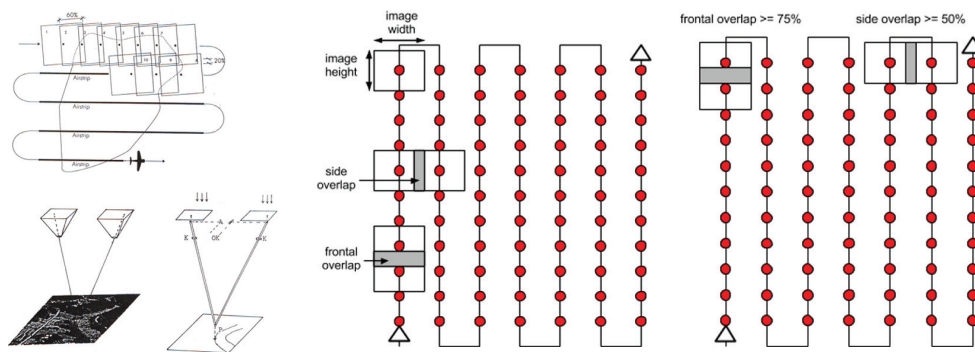
ภาพที่ ๒ อากาศยานไร้คนขับ (UAV) รุ่น Skywalker

ที่มา : ธารวุฒินุญเหลือ (๒๕๕๗)

สำหรับการเลือกใช้อากาศยานไร้คนขับ (UAV) แบบปีกยัดตึง (Fixed Wing) หรือแบบปีกหมุน (Multirotor) เพื่อทำการบินถ่ายภาพทางอากาศนั้น จะต้องบันทึกภาพได้ตามเกณฑ์และมาตรฐานของการบินถ่ายภาพทางอากาศของกรมแผนที่ทหาร (RTSD Aerial Photography Specification) อย่างไรก็ตาม การใช้อากาศยานไร้คนขับ (UAV) ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดจำเป็นต้องศึกษาข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ศักยภาพของอากาศยานและข้อจำกัด รวมถึงข้อบังคับและกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ประเด็นสำคัญซึ่งนับว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ใช้งานจะต้องเข้าใจลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ สภาพอากาศ รวมถึงสภาพแวดล้อมของพื้นที่ปฏิบัติงาน เพื่อสามารถดำเนินการได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการโดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๓.๑ การวางแผนการบิน (Flight Planning)

การวางแผนการบิน คือ การกำหนดความต้องการของรายละเอียดของภาพที่ต้องการ (Ground Sampling Distance: GSD) โดยพิจารณาจากค่าความละเอียดของกล้องถ่ายภาพที่ใช้ (Resolution) เพื่อนำมาคำนวณหาการครอบคลุมพื้นที่ของแต่ภาพ (Ground Coverage) ให้สัมพันธ์กับขนาดของอุปกรณ์รับภาพ (CCD pixel size) ความสูงบินเหนือภูมิประเทศ (Flying Height) ปริมาณของส่วนซ้อน (Overlap) และส่วนเกย (Side lap) และความเร็วในการเปิด-ปิดของกล้องถ่ายภาพ (Shutter Speed)

ภาพที่ ๓ หลักการถ่ายภาพเพื่อการจัดทำแผนที่ และตัวอย่างการคำนวณปริมาณของส่วนซ้อน (Overlap) และส่วนเกย (Side lap) ที่มา : www.pix4D.com

ค่า GSD ของกล้องถ่ายภาพทางอากาศดิจิทัลได้จาก $GSD = h_g / c_k \times \text{CCD pixel size}$ (h_g = ความสูงบินเหนือพื้นดิน/ c_k = ความยาวโฟกัสของกล้องถ่ายภาพทางอากาศที่ใช้ และ CCD = ขนาดของอุปกรณ์รับภาพ (sensor pixel size) ดังนั้นกล้องถ่ายภาพที่มีจำนวนจุดภาพมาก (more pixel in X and Y) ย่อมแสดงรายละเอียดของภาพได้คมชัดกว่ากล้องที่มีจำนวนจุดภาพน้อย

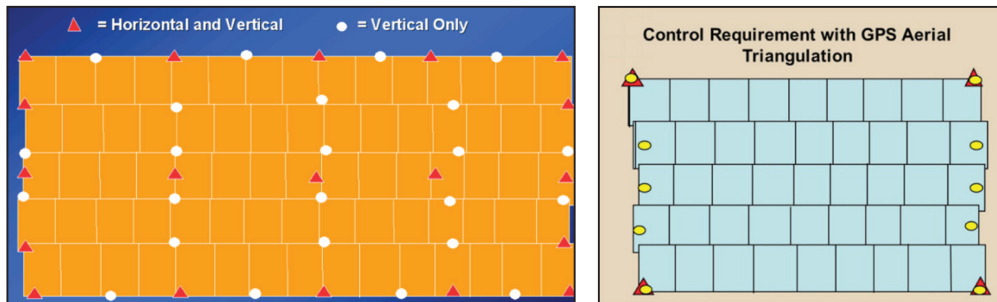

ภาพที่ ๔ การวางแผนบินถ่ายภาพทางอากาศด้วยอากาศยานไร้คนขับ (Aerial Photography by UAV)

ซึ่งผู้ใช้จะทำการป้อนข้อมูลโดยตรงด้วยโปรแกรมวางแผนการบิน (Mission Planner) ซึ่งเป็นศูนย์กลางของการควบคุมการบินถ่ายภาพ ก่อนจะทำการส่งข้อมูลที่เตรียมการไว้แล้วผ่านระบบไร้สาย (Wi-Fi) ไปยังแผงควบคุมการบิน (Flight Control Board) ในอากาศยานไร้คนขับ (UAV) โดยรูปแบบการบินถ่ายภาพทางอากาศของอากาศยานไร้คนขับ(UAV) เหนือพื้นที่ศึกษาจะเป็นแบบอัตโนมัติ (Auto Pilot) ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบภารกิจโดยโปรแกรมจะเป็นควบคุมและสั่งการให้อากาศยานไร้คนขับ (UAV) ตามคำสั่งที่กำหนดไว้ในขณะที่ผู้ใช้จะติดตามการทำงานของอากาศยานไร้คนขับ(UAV) ผ่านทางจอรับภาพที่อยู่ภาคพื้นดิน

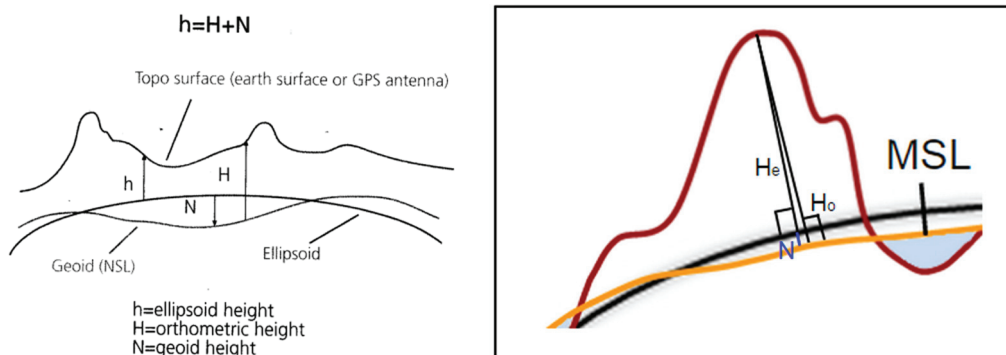
๓.๒ การกำหนดจุดควบคุมภาคพื้นดิน (Ground Control Points : GCPs)

ยึดถือตามหลักเกณฑ์ในการประมวลผลข้อมูลภาพแบบ Direct Georeferencing ซึ่งใช้จำนวนจุดควบคุมภาคพื้นดิน (GCPs) ที่น้อยกว่าในขั้นตอนการขยายโครงข่ายสามเหลี่ยมอากาศ (Aerial Triangulation) ด้วยวิธีการปรับแก้ภาพถ่ายแบบ Indirect Georeferencing เนื่องจากทราบค่าขององค์ประกอบการจัดภาพ (EOP) ได้แก่ ค่าพิกัดของจุดเปิดถ่าย (Xo,Yo,Zo) ของแต่ละภาพซึ่งได้มาจาก GPS และค่าอาการเอียงของเครื่องบิน (Roll, Pitch, Yaw) ขณะทำการบินถ่ายภาพจาก IMU

ภาพที่ ๕ การเปรียบเทียบจำนวนของจุดควบคุมภาคพื้นดิน (GCPs) ในการขยายโครงข่ายสามเหลี่ยมอากาศ (AT) ระหว่างวิธีการปรับแก้ภาพถ่ายแบบ IG กับ DG

ค่าพิกัดของจุดควบคุมภาคพื้นดิน (GCPs) ได้จากการรังวัดด้วยเครื่องรับสัญญาณจากดาวเทียม GPS แบบ RTK ส่วนค่าทางดิ่งได้จากการนำค่าความสูงบนทรงรี (Ellipsoidal Height : h) มาคำนวณแปลงค่าเป็นความสูงออร์โธเมตริก (H) โดยใช้ค่าความต่างระหว่างพื้นผิวทรงรีกับยอยด์ (Geoid Separation : N) เฉลี่ยของพื้นที่ศึกษา

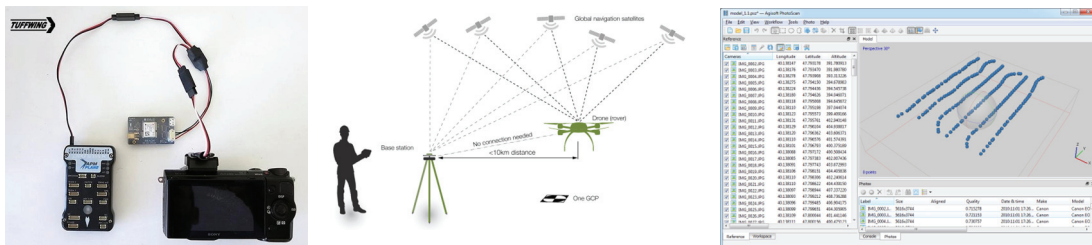

ภาพที่ ๖ หลักการวัดความสูงอ้างอิงกับรูปทรงรี

๓.๓ การประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรม Agisoft PhotoScan Professional

เป็นวิธีการปรับแก้ภาพถ่ายทางอากาศแบบ Direct Georeferencing ที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าวิธีการขยายจุดบังคับภาพถ่ายด้วยโครงข่ายสามเหลี่ยมอากาศ (AT) โดยใช้ข้อมูลขององค์ประกอบการจัดภาพ (EOP) ได้แก่ ค่าการวัดสอบของกล้อง (Camera Calibration) ค่าพิกัดของจุดเปิดถ่าย (X_0, Y_0, Z_0) ของแต่ละภาพซึ่งได้มาจาก GPS และค่าอาการเอียงของเครื่องบิน (Roll, Pitch, Yaw) ขณะทำการบินถ่ายภาพจาก (Inertial Measurement Unit : IMU) ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนิน ดังนี้

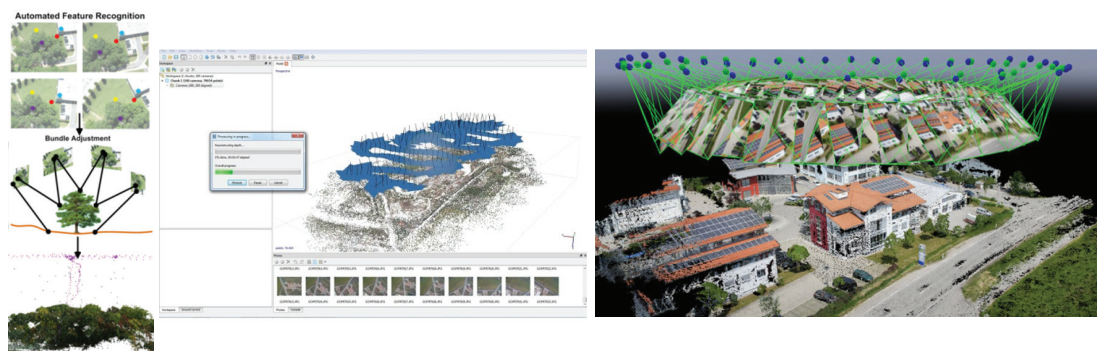
การจัดเรียงภาพ (Align Photos) จะใช้ค่าพิกัดจากเครื่องรับสัญญาณ GPS ที่อยู่ในชุดควบคุมการบิน (Flight Control Unit) ซึ่งติดตั้งบนอากาศยานไร้คนขับ (UAV) ที่เชื่อมต่อกับกล้องถ่ายภาพ โดยจะทำการบันทึกค่าพิกัดตำแหน่งของจุดเปิดถ่าย (Exposure Station) ของแต่ละภาพ ด้วยวิธี Geo-Tagging ร่วมกับค่าความเอียงของแต่ละภาพ (Φ , κ , Ω) จาก IMU ในขณะที่อากาศยานไร้คนขับ (UAV) ทำการบินถ่ายภาพ

ภาพที่ ๓/ การปรับแก้ภาพถ่ายทางอากาศแบบ Direct Georeferencing

ที่มา : [www.https://videodrone.fjpix4d.com](https://videodrone.fjpix4d.com)

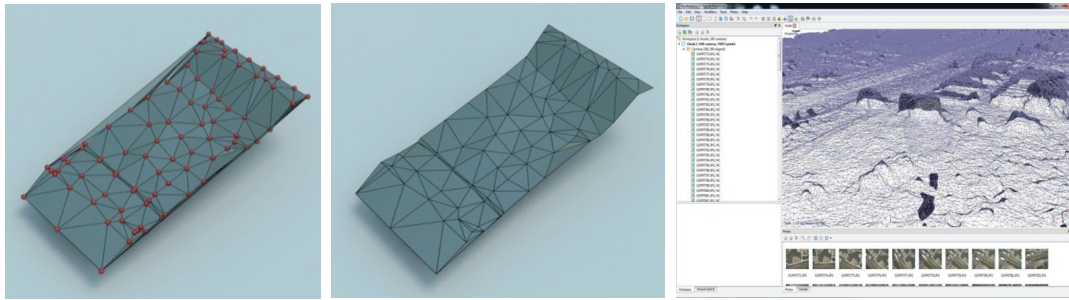
การสร้างกลุ่มของจุด (Build Dense Cloud) ใช้หลักการจับคู่ของจุดภาพ (Feature Matching) ของวัตถุเดียวกันที่ปรากฏอยู่ในภาพถ่ายทางอากาศ ซึ่งจำแนกรายละเอียดของข้อมูล (Classification) แต่ละประเภทของวัตถุที่ปรากฏบนภาพ เช่น พื้นดิน พืชพรรณ และอาคาร เป็นต้น ในลักษณะกลุ่มของจุด (Point Cloud) ซึ่งมีค่าพิกัดสามมิติ (X, Y, Z)

ภาพที่ ๔ การจัดเรียงภาพ (Align Photos) และการสร้างกลุ่มของจุด (Point Cloud)

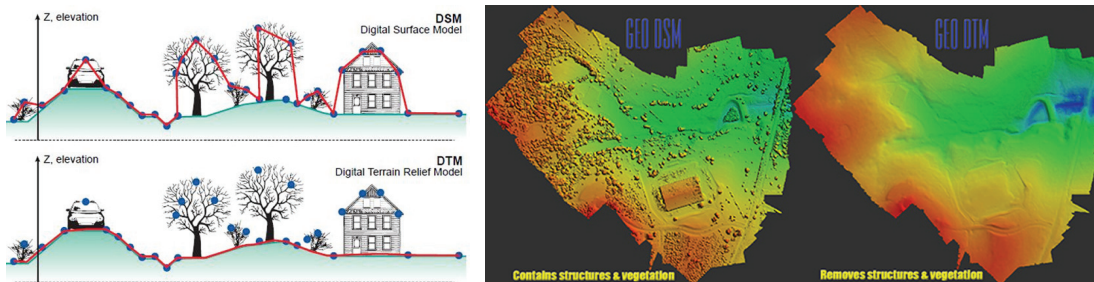
ที่มา : www.pix4d.com

การสร้างโครงข่ายประสาณ (Build Mesh) เป็นการจำลองสภาพของพื้นผิวของวัตถุ (Digital Surface Model : DSM) ด้วยการเชื่อมโยงกลุ่มของจุด (Point cloud) เข้าด้วยกันด้วยวิธี Delaunay Triangulation method ด้วยการเชื่อมต่อจุดในลักษณะของโครงข่ายสามเหลี่ยม (Wireframe) ประสาณต่อเนื่องกันไป

ภาพที่ ๙ การสร้างโครงข่ายประสาณ (Build Mesh) ด้วยวิธี Delaunay Triangulation method
ที่มา : www.agisoft.com

การสร้างแบบจำลองความสูงภูมิประเทศ (Digital Surface Model / Digital Elevation Model : DSM/DEM) เป็นการสร้างพื้นผิวของแบบจำลองความสูงจากกลุ่มของจุด (Point Cloud) ซึ่งมีค่าพิกัดสามมิติ (X, Y, Z) จากวัตถุทุกอย่างที่อยู่บนพื้นดิน เช่น พื้นดิน พืชพรรณ และอาคาร เป็นต้น แต่หากต้องการเฉพาะข้อมูลความสูงของพื้นดินอย่างเดียวก็สามารถคัดกรอง (Filtering) ข้อมูลต่างๆ ที่อยู่พื้นดินออกไปแล้วจะได้แบบจำลองความสูงภูมิประเทศ (Digital Terrain Model: DTM) ตามที่ต้องการ

ภาพที่ ๑๐ แบบจำลองความสูงภูมิประเทศ (DSM Generation)
ที่มา : www.c_astral.com

การผลิตภาพออร์โธ (Ortho Photo Generation) เป็นภาพถ่ายทางอากาศที่ได้รับ การแก้ไขความคลาดเคลื่อนจากความสูงต่ำของภูมิประเทศ (Relief Displacement) เพื่อให้มีคุณลักษณะ ทางการฉายแบบเดียวกับแผนที่ภูมิประเทศ (Orthogonal Projection) ด้วยการปรับแก้ความถูกต้องตำแหน่ง ของจุดภาพให้ตรงกับรายละเอียดจริงบนพื้นโลกด้วยข้อมูลแบบจำลองความสูงเชิงเลข (DEM) ทำให้ได้ภาพ ที่มีมาตราส่วนและค่าพิกัดถูกต้องตามความเป็นจริง สามารถใช้แทนแผนที่ภูมิประเทศได้

ภาพที่ ๑๑ ภาพออร์โธ บริเวณมหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาเขตขามเรียง
ที่มา : ธรารุณี บุญเหลือ (๒๕๕๗)

การตรวจสอบความถูกต้องเชิงตำแหน่ง (Accuracy Assessment) ของภาพถ่ายออร์โธ ใช้มาตรฐานสำหรับข้อมูลเชิงพื้นที่ของประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นหลัก (National Standard for Spatial Data Accuracy : NSSDA) โดยใช้ค่า RMSE (Root Mean Square Error) ประเมินความละเอียดถูกต้องเชิงตำแหน่ง ของระยะบนพื้นดินที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ ๙๕ หมายความว่าร้อยละ ๙๕ ของจุดทดสอบ จะมีความคลาดเคลื่อนของตำแหน่งบนพื้นดินเท่ากับหรือน้อยกว่าค่าความละเอียดถูกต้องที่กำหนด โดยการอ้างอิง กับข้อมูลที่มีความละเอียดถูกต้องสูงกว่าซึ่งในที่นี้ใช้วิธีการสำรวจค่าพิกัดในสนามด้วยการรังวัดดาวเทียม GPS ทดสอบด้วยการเปรียบเทียบค่าพิกัดทางราบของจุดทดสอบบนภาพถ่ายออร์โธกับค่าพิกัดของจุดเดียวกัน จากการรังวัดในสนาม

๔. การจัดทำแผนที่เมืองแบบสามมิติ

ขั้นตอนนี้เป็น การนำผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดทำแผนที่จากภาพถ่ายทางอากาศจาก อากาศยานไร้คนขับ (UAV) บินถ่ายภาพเหนือพื้นที่ศึกษา ได้แก่ แบบจำลองความสูงภูมิประเทศ (DTM) ภาพออร์โธ (Orthophoto) ซึ่งเป็นข้อมูลฐาน (Base Data) สำหรับการจัดทำแผนที่ตัวเมืองแบบสามมิติ แบ่งเป็น ๓ ขั้นตอนหลัก ดังนี้

๔.๑ การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเดิม (Existing Data) ว่าอยู่ในระบบ ค่าพิกัดภูมิศาสตร์ (Geographic Coordinate) หรือค่าพิกัดระบบยูทีเอ็ม (UTM Coordinate) หากพบความ คลาดเคลื่อนทางตำแหน่ง จะดำเนินการแก้ไขโดยอาศัยค่าปรับแก้ทางตำแหน่งที่ปรากฏอยู่ในท้ายระวาง แผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ ชุด L๗/๐๑๘ ของกรมแผนที่ทหาร เพื่อทำการปรับตำแหน่ง ของข้อมูลให้อยู่ในระบบอ้างอิงที่ถูกต้องกับตำแหน่งจริงบนพื้นโลกก่อนนำมาใช้ในการวิเคราะห์ต่อไป ลำดับ ต่อมาทำการตรวจสอบความสัมพันธ์ของโครงสร้างข้อมูล (Topology Assessment) เพื่อดำเนินการค้นหา

ความผิดพลาดจากการจัดเก็บข้อมูล (Digitization Errors) ได้แก่ การไม่เชื่อมต่อของเส้น (undershoot) หรือ การเชื่อมต่อที่เกินไป (overshoot) ของเส้นถนน เส้นรอบรูปของอาคาร หรือการจัดเก็บข้อมูลที่ไม่ถูกต้องตามหลักการของระบบภูมิสารสนเทศศาสตร์ (GIS) เช่น การใช้จุด (point feature) มาเก็บข้อมูลอาคาร (Polygon) หรือการแยกประเภทของอาคาร (Building) ด้วยการจัดเก็บหลายชั้นข้อมูล (layers) ทำให้สิ้นเปลืองเนื้อที่ในการจัดเก็บและยากต่อการปรับปรุง (update) ทำให้เกิดความไม่ถูกต้องในการสืบค้นข้อมูล (query) และการแสดงผลของข้อมูล

ภาพที่ ๑๒ การตรวจสอบความถูกต้องทางเรขาคณิต (Geometry Correction) และความสมบูรณ์ของการเชื่อมโยง (Topology) ของข้อมูล

๔.๒ การจัดทำฐานข้อมูลแผนที่เมืองสามมิติ (3D City Model Database)

เป็นการจัดเก็บข้อมูลที่ปรากฏขึ้นมาใหม่จากภาพออร์โธ ซึ่งถือว่าการปรับปรุงความทันสมัยของข้อมูล (Data Updating) เนื่องการเปลี่ยนแปลงด้านเวลา และการขยายตัวของเมือง ฯลฯ แยกตามประเภทของชั้นข้อมูลที่ต้องการ ตามมาตรฐานข้อมูลของระบบภูมิสารสนเทศแบบสามมิติ (3D GIS Specification) คือ การกำหนดคุณลักษณะพื้นฐานของข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ในการจัดทำฐานข้อมูลภูมิสารสนเทศแผนที่เมืองสามมิติ (3D City Model Database) ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลเชิงพื้นที่ (Spatial Data) และคำอธิบายประกอบของข้อมูล (Attribute) ได้แก่ ข้อมูลเชิงเส้น (Vector) เช่น ข้อมูลของถนน อาคาร ทางรถไฟ ฯลฯ และข้อมูลจุดภาพ (Raster) เช่น ภาพถ่ายทางอากาศ ภาพจากดาวเทียม ฯลฯ ดังนั้นข้อมูลที่ใช้ในการสร้างแผนที่เมืองสามมิติจะต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของโปรแกรม Autodesk InfraWorks ประกอบด้วยข้อมูลพื้นฐาน (Base Model) และข้อมูลเพิ่มเติม (Additional Data) โดยข้อมูลพื้นฐาน (Base Model) ประกอบด้วยชั้นข้อมูลลักษณะภูมิประเทศ (Terrain) ชั้นข้อมูลสิ่งปกคลุมพื้นดิน (Ground imagery) และชั้นเส้นทางคมนาคม (Transportation) ซึ่งถือว่ามีความจำเป็นต่อการสร้างพื้นฐานของระบบเมืองสามมิติ

ภาพที่ ๑๓ การจัดทำฐานข้อมูลแบบจำลองเมืองสามมิติ

ส่วนข้อมูลเพิ่มเติม (Additional Data) สามารถที่จะทำการเพิ่มเติมเข้าไปในฐานข้อมูลแผนที่เมืองสามมิติ (3D City Model Database) ได้โดยไม่มีเงื่อนไขเพื่อสร้างความเสมือนจริงของเมือง ประกอบด้วย ชั้นข้อมูลแหล่งน้ำ (Water) ชั้นข้อมูลอาคาร (Building) ชั้นข้อมูลของสิ่งปลูกสร้างอื่นๆ บนพื้นดิน (ground data) เช่น สวนสาธารณะ ลานจอดรถ แปลงที่ดิน ฯลฯ ชั้นข้อมูลองค์ประกอบของเมือง (City furniture) เช่น ป้ายรถโดยสาร หัวฉีดน้ำดับเพลิง ฯลฯ ชั้นข้อมูลระบบท่อต่างๆ (Utility data) เช่น ท่อน้ำประปา ท่อก๊าซ ฯลฯ รวมถึงชั้นข้อมูลสามมิติที่สร้างจากโปรแกรมอื่นๆ (3D models representing real-world items) เช่น โปรแกรม Google Sketch up เป็นต้น การนำเข้าข้อมูลเพื่อสร้างแผนที่เมืองสามมิติโดยใช้โปรแกรม Autodesk InfraWorks เริ่มต้นด้วยการกำหนดรายละเอียดของชื่อโครงการที่ต้องการ (Project Name) โฟลเดอร์ที่เก็บข้อมูล (Working Directory) พร้อมทั้งคำอธิบายรายละเอียดประกอบ (Attribute) ประเภทและจำนวนชั้นข้อมูลที่ต้องการ (Data type and Layer) และคุณสมบัติสำหรับการแสดงผลของข้อมูล (Data Property) ให้มีความเหมาะสมต่อการใช้งาน ต่อมาเป็นการกำหนดระบบพิกัดอ้างอิง (Coordinate System) ของแบบจำลองเมืองสามมิตินั้น เพื่อควบคุมตำแหน่งของรายละเอียดต่างๆ ของแต่ละชั้นข้อมูลให้สามารถแสดงผลบนพื้นราบ (ในจอภาพ) ได้ตรงกับตำแหน่งจริงที่อยู่บนพื้นผิวโค้งของโลก โดยทำการเลือกคำอธิบายเกี่ยวกับชั้นข้อมูล (Metadata) ที่บรรจุข้อมูลเกี่ยวกับระบบพิกัดอ้างอิงของข้อมูลแต่ละประเภทให้ถูกต้อง

๔.๓ การตรวจสอบและควบคุมคุณภาพ (Quality Control and Assessment)

เป็นขั้นตอนการตรวจสอบความถูกต้องทางตำแหน่ง (Position Accuracy) ของภาพออร์โธ เปรียบเทียบกับค่าพิกัดกับจุดตรวจสอบ (Check Points : CP) ซึ่งได้จากการรังวัดด้วยเครื่องมือ GPS โดยใช้วิธีการสำรวจแบบ RTK เพื่อตรวจสอบความถูกต้องทางราบ (Planimetric Accuracy) และความถูกต้องทางตั้ง (Vertical Accuracy) กล่าวโดยสรุป การบินถ่ายภาพทางอากาศด้วยกล้องถ่ายภาพขนาดเล็กแบบพกพา (Small format Camera) จากอากาศยานไร้คนขับ (UAV) เหมาะสำหรับพื้นที่ที่มีขนาดเล็กเนื่องจากมีพิสัยการบินครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๑ ถึง ๕ ตารางกิโลเมตร ด้วยวิธีการประมวลผลข้อมูลภาพถ่ายแบบ Direct Georeferencing เพื่อการจัดทำแบบจำลองความสูงเชิงเลข และภาพออร์โธ โดยใช้จำนวนจุดควบคุมภาคพื้นดิน (GCPs) ที่น้อยกว่าในขั้นตอนการขยายโครงข่ายสามเหลี่ยมอากาศ (Aerial Triangulation) แบบเดิมผลลัพธ์ที่ได้มีความถูกต้องทางตำแหน่งน้อยกว่า ๑๐ เซนติเมตร

เอกสารอ้างอิง

- ๑) Haarbrink, R. B., & Koers, E. Helicopter UAV for Photogrammetry and rapid response, ๒๕๔๓
- ๒) วิชา จีวาลย์ และ ปรีชา วงศ์วิวัฒน์, หลักเบื้องต้นของการสำรวจด้วยภาพ (Elements of Photogrammetry), ภาควิชาวิศวกรรมสำรวจ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแปลและเรียบเรียง ๒๕๓๑
- ๓) ธราวุฒิ บุญเหลือ, การประยุกต์ใช้อากาศยานไร้คนขับ (UAV) เพื่อจัดทำภาพถ่ายทางอากาศกรณีศึกษาพื้นที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาเขตขามเรียง, สถาบันวิศวกรรมศาสตร์ ผังเมืองและภูมิทัศน์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

อากาศยานไร้คนขับโดรน (Drone) หรือ ยูเอวี (Unmanned Aerial Vehicle : UAV) ต้องมีใบอนุญาตตามกฎหมาย

โดรน (Drone) หรืออากาศยานไร้คนขับ เปรียบเสมือนเครื่องที่สามารถบินไปในที่ต่างๆ ได้ ซึ่งไม่ต่างจากเครื่องบินบังคับ โดยสามารถถ่ายรูป และถ่ายวิดีโอ เพื่อให้ได้ภาพในมุมมองที่แตกต่างจากการถ่ายภาพปกติ แต่การใช้งานของผู้ที่เป็นเจ้าของโดรน (Drone) จะต้องมีการขึ้นทะเบียน รวมถึงมีกฎหมายควบคุมการใช้งาน เช่น ประเทศไทยได้มีกฎหมายควบคุมการใช้โดรน (Drone) ตามพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยมีสำนักงานการบินพลเรือน เป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลภายใต้กฎหมายดังกล่าว และอีกหลายประเทศทั่วโลก ในประเทศสมาชิกอาเซียนก็เช่นเดียวกัน ได้มีการเขียนบทความเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ควบคุมโดรน (UAVS) ในอาเซียน^๑ เพื่อให้ผู้ที่เจ้าของโดรนทุกคนต้องรู้และต้องปฏิบัติตามภายใต้บทบัญญัติที่กฎหมายกำหนด

อากาศยานไร้คนขับหรือยูเอวี^๒ (Unmanned Aerial Vehicle : UAV) เป็นอากาศยานที่ไม่มีนักบินประจำการอยู่บนเครื่อง เป็นอากาศยานที่ไร้คนขับหรือนักบินแต่สามารถควบคุมได้ อากาศยานไร้คนขับมีรูปร่าง ขนาด รูปแบบ และเอกลักษณ์ที่แตกต่างกันออกไป ตามหลักแล้วอากาศยานไร้คนขับ ก็คือ โดรน (Drone) นั่นเอง เป็นอากาศยานที่ควบคุมจากระยะไกล ใช้การควบคุมอัตโนมัติซึ่งมีอยู่ ๒ ลักษณะคือ การควบคุมอัตโนมัติจากระยะไกล และการควบคุมแบบอัตโนมัติโดยใช้ระบบการบินด้วยตนเองซึ่งต้องอาศัยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ที่มีระบบที่ซับซ้อนแล้วมีการติดตั้งไว้ในอากาศยาน อาจกล่าวได้ว่าอากาศยานไร้คนขับ คือ เครื่องบินที่สามารถบินได้ด้วยระบบอัตโนมัติ โดยไม่ต้องใช้นักบินประจำการอยู่บนอากาศยาน อาจมีการติดตั้งกล้องถ่ายภาพคุณภาพสูงทั้งกล้องถ่ายภาพในเวลากลางวัน (Electro Optical) และกล้องอินฟราเรด (Infrared Sensor)

^๑ กฎเกณฑ์ควบคุมโดรน (UAVS) ในอาเซียน, สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๒ อากาศยานไร้คนขับโดรน (Drone) หรือ ยูเอวี (Unmanned Aerial Vehicle : UAV) เข้าถึงได้จาก <http://frankmilitarytech.blogspot.com/๒๐๑๕/๐๘/drone-unmanned-aerial-vehicle-uav.html> ค้นเมื่อ วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ที่สามารถบันทึกภาพระยะไกลได้แล้วแพร่ภาพสัญญาณมายังจอภาพที่สถานีภาคพื้นดิน ในเวลาที่ใกล้เคียงเวลาจริงมากที่สุด (Near Real Time : NRT) ทำให้ผู้บังคับบัญชาสามารถมองเห็นภาพสนามรบในเวลาใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด นอกจากนั้นอากาศยานไร้คนขับยังสามารถปฏิบัติการด้านข่าวกรอง การเฝ้าตรวจ การค้นหาเป้าหมาย และการลาดตระเวนหรือที่เราเรียกว่า ISTAR (Intelligence, Surveillance, Target Acquisition, Reconnaissance)^๓ ได้เป็นต้น

● ประวัติอากาศยานไร้คนขับ

อากาศยานไร้คนขับเกิดจากแนวคิดของ Nikola Tesla ซึ่งเป็นวิศวกรเครื่องกลและไฟฟ้าเป็นผู้ริเริ่มแนวคิดเกี่ยวกับกองบินอากาศยานไร้คนขับขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๕๔ และในปี พ.ศ. ๒๔๕๙ ได้มีการสร้างอากาศยานไร้คนขับรุ่นแรกซึ่งเป็นเป้าฝึกทางอากาศ (Aerial Target) โดย Archibald Montgomery Low (A.M. Low) ซึ่งเป็นนักวิทยาศาสตร์และเป็นนักวิศวกรรมที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับเครื่องบิน หลังจากนั้นอากาศยานไร้คนขับก็มีการคิดค้นพัฒนาขึ้นอย่างแพร่หลายมากขึ้น รวมทั้งก่อให้เกิดเครื่องบินอัตโนมัติ ฮิวิตต์-สเปอรัวี่ (Hewitt-Sperry Automatic Airplane) ขึ้นมาอีกด้วย

ในปี พ.ศ. ๒๔๗๔ หลังสงครามโลกครั้งที่ ๑ เรจินัลด์ เดนนี่ (Reginald Denny) มีการพัฒนาระบบควบคุม ให้เป็นอากาศยานไร้คนขับที่ควบคุมได้จากระยะไกลหรืออาร์พีวี (Remote Piloted Vehicle : RPV) ขึ้นอีก และได้มีความพยายามคิดค้นและพัฒนากonstrukสร้างอากาศยานไร้คนขับอย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุผลที่ต้องการใช้เทคโนโลยีเพื่อการรักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติ จนทำให้มีการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว เช่น ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒ มีการใช้อากาศยานไร้คนขับที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นเป้าฝึกให้กับพลปืนต่อต้านอากาศยานและภารกิจโจมตี

หลังจากสงครามโลกครั้งที่ ๒ ได้มีประยุกต์ใช้เครื่องยนต์ไอพ่น (Jet Engines) เพิ่มเข้าในระบบเครื่องยนต์ ของอากาศยานไร้คนขับ เช่น Ruan Firebee I ของ บริษัท Teledyne Ruan ที่สร้างขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๙๔ ในขณะที่บริษัทอย่าง บีชคราฟท์ (Beechcraft) ได้มีการสร้างอากาศยานไร้คนขับโมเดล ๑๐๐๑ (Model ๑๐๐๑) ขึ้นมาให้กับกองทัพอากาศสหรัฐฯ ในปี พ.ศ. ๒๔๙๔ แต่ขณะนั้นอากาศยานไร้คนขับก็ยังไม่ต่างจากเครื่องบินควบคุมด้วยรีโมตจนกระทั่งถึงยุคสงครามเวียดนาม

Ruan Firebee I

^๓ กองร้อยบินกองพลทหารม้าที่ ๑ อากาศยานไร้คนขับ สืบค้นเมื่อ ๑๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เข้าถึงได้จาก http://www.geocities.ws/aircav๑st/avmlink_files/uav.htm

ในช่วงปี ๒๕๒๓ และ ๒๕๓๓ ด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและจึงเริ่มมีการพัฒนาอากาศยานให้มีขนาดเล็กลง ทำให้เกิดความสนใจเกี่ยวกับอากาศยานไร้คนขับหรือยูเอวีของกองทัพเพิ่มมากขึ้น อากาศยานไร้คนขับหรือยูเอวีนั้นเป็นอาวุธที่สามารถใช้ต่อสู้ได้ ทั้งยังช่วยลดความเสี่ยงและการสูญเสียนักบินได้เป็นอย่างดี อากาศยานไร้คนขับในรุ่นแรกๆ นั้นถูกใช้เป็นเหมือนอากาศยานลาดตระเวนมากกว่า แต่ในช่วงหลังมีการติดอาวุธให้กับอากาศยาน เช่น เอ็มคิว-๑ พรีเดเตอร์ (MQ-๑ Predator) ซึ่งใช้ขีปนาวุธอากาศสู่พื้นเอจีเอ็ม-๑๑๔ เฮลไฟร์ (AGM-๑๑๔ Hellfire air-to-ground missiles) ยูเอวีที่ติดอาวุธจะถูกเรียกว่าอากาศยานโจมตีไร้คนขับหรือยูซีเอวี (unmanned combat air vehicle: UCAV) นั่นเอง

(AGM-๑๑๔ Hellfire air-to-ground missiles)

สรุปได้ว่าอากาศยานไร้คนขับได้ถูกสร้างขึ้นมาในยุคแรกๆ เพื่อภารกิจลาดตระเวนหาข่าว และเนื่องจากอากาศยานไร้คนขับมีจุดเด่นในเรื่องการปราศจากความเสี่ยงในการสูญเสียนักบิน ประหยัดงบประมาณในการผลิต เป็นระบบที่ไม่ซับซ้อนมากนัก มีขนาดเล็ก ทำการตรวจจับได้ยาก มีความคล่องตัวสูง ระยะเวลาบินไม่ขึ้นอยู่กับความเมื่อยล้าของนักบิน เพราะใช้นักบินภายนอก (External Pilot) ดังนั้นอากาศยานไร้คนขับ จึงได้ถูกพัฒนาให้มีความทันสมัยมากขึ้น และใช้ในการกิจหลากหลายมากขึ้น เช่น การค้นหาเป้าหมาย (Target Acquisition) เพื่อชี้เป้า และในปี พ.ศ. ๒๕๐๗ ได้มีอากาศยานไร้คนขับของกระทรวงกลาโหมประเทศต่างๆ เกิดขึ้นถึง ๑๑ แบบ เช่น Hunter Pioneer Predator ของกองทัพสหรัฐ Phoenix ของประเทศอังกฤษ Searcher ของประเทศอิสราเอล เป็นต้น จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๓๓ อากาศยานไร้คนขับจึงกลายเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับสงครามในปัจจุบันและอนาคต เป็นเครื่องมือเฝ้าตรวจจากระยะไกลที่สามารถส่งภาพกลับให้ผู้บังคับบัญชาเห็นได้ในเวลาจริงหรือใกล้เคียงเวลาจริง สามารถลาดตระเวน ติดตามและค้นหาเป้าหมาย เปรียบเสมือนกองทัพมีหูทิพย์ ตาทิพย์ ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของกองทัพ

● กฎเกณฑ์ควบคุมโดรน (UAVS) ในอาเซียน

◆ ประเภทของโดรน

๑. Multirotor UAVs (โดรนหลายใบพัด)

โดรนหลายใบพัด คือ โดรนที่มีตั้งแต่สองใบพัดขึ้นไป โดยอาจมีจำนวนใบพัดตั้งแต่ ๒ – ๘ ใบพัดหรือมากกว่า ข้อดีของโดรนลักษณะนี้คือสามารถควบคุมทิศทางได้ง่าย ควบคุมความสูง เสถียร ขณะบินในอากาศ และขึ้นลงในลักษณะแนวตั้งได้ โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยรันเวย์ ปัจจุบันโดรนหลายใบพัดนั้นเป็นที่นิยม และพบเห็นได้มากที่สุด

๒. Fixed-wing drones (โดรนปีกนิ่ง)

โดรนปีกนิ่งมีลักษณะหน้าตาคล้ายกับเครื่องบิน และจำเป็นต้องอาศัยรันเวย์ในการขึ้นลง มีข้อดีคือสามารถเดินทางได้รวดเร็วมาก และเดินทางได้ระยะทางไกลมาก พบมากในกิจกรรมทางทหาร

๓. Hybrid model (tilt-wing) (โดรนแบบผสม)

โดรนแบบผสมรวมเอาข้อดีของทั้งสองชนิดเข้าไว้ด้วยกัน คือมีปีกนิ่งติดกับลำตัวเครื่อง และมีใบพัด จึงทำให้สามารถร่อนขึ้นลงในแนวดิ่ง และเดินทางได้รวดเร็ว แต่เนื่องจากมีราคาแพงที่สุด จึงพบเห็นได้ค่อนข้างน้อย

◆ การใช้โดรนเชิงพาณิชย์

จุดประสงค์ของการประดิษฐ์โดรนขึ้นในอดีตนั้นไม่ได้มีไว้เพื่อความบันเทิงอย่างในปัจจุบัน แต่มีเพื่ออำนวยความสะดวกทางการทหาร และรักษาชีวิตความปลอดภัยของกองทัพในพื้นที่ที่มีความเสี่ยง แต่เนื่องจากในปัจจุบันมีโดรนหลากหลายรูปแบบขึ้น เพื่อตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ที่ต่างกันออกไป ดังนี้

โดรนกู้ภัย : ใช้สำหรับการค้นหาผู้ประสบภัยจากอุบัติเหตุ หรือในพื้นที่เสี่ยงอันตราย เช่น อาคารถล่ม ไฟไหม้ โดยมุ่งการค้นหาตำแหน่งที่แน่นอนก่อนส่งพิกัดให้แก่หน่วยกู้ภัยเพื่อทำการช่วยเหลือต่อไป

โดรนพยากรณ์อากาศ : ใช้สำหรับการสำรวจความกดอากาศ ความชื้น แรงลม ก่อนส่งข้อมูลกลับมายังศูนย์บังคับการ อีกทั้งยังสามารถคาดการณ์ว่าจะเกิดพายุหรือไม่ได้อีกด้วย

โดรนถ่ายภาพ : เป็นโดรนที่สามารถพบเห็นได้มากที่สุด เนื่องจากในยุคปัจจุบันการถ่ายภาพด้วยกล้องระนาบปรกติไม่ตื่นตาตื่นใจเพียงพอ โดรนถ่ายภาพจะบินขึ้นเพื่อเก็บภาพมุมสูงได้ไม่ว่ากลางวันหรือกลางคืน นอกจากนั้นแล้วอาจใช้สำหรับการถ่ายทอดสดได้อีกด้วย

โดรนเกษตรกรรม : เพื่อหว่านเมล็ดหรือพ่นสารเคมีทางการเกษตร อำนวยความสะดวกในแง่แรงงาน เนื่องจากสามารถพ่นได้ในระยะกว้าง โดยใช้เวลาและแรงงานน้อย อีกทั้งยังทำให้ไม่ต้องสัมผัสกับสารเคมีโดยตรงอีกด้วย

โดรนขนส่งสินค้า : แม้ว่าโดรนจะมีขนาดเล็กและรับน้ำหนักได้ไม่มาก แต่บริษัทต่างๆ ก็เริ่มนำโดรนมาใช้ส่งสินค้ามากขึ้น ไม่ว่าจะเป็น Amazon หรือ Domino's เป็นต้น

● ประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีกฎหมายควบคุมโดรนในปัจจุบัน

แม้ว่าประโยชน์ของโดรนจะมีมากมาย แต่เมื่อในปัจจุบันโดรนมีราคาถูกลงและสามารถหาซื้อได้ง่าย ผู้ใช้ขยายวงกว้างมากขึ้นจนไม่อาจสอดส่องดูแลได้ครบถ้วน การออกกฎหมายเพื่อควบคุมการใช้งานและความปลอดภัยจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยมีข้อกำหนดในเรื่องต่างๆ เช่น ขนาด น้ำหนัก การควบคุม และบทลงโทษ เป็นต้น

สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียนบางประเทศได้ตรากฎหมายเฉพาะเพื่อควบคุมโดรนขึ้น ซึ่งเป็นสัญญาณที่ดีสำหรับภูมิภาคในการพัฒนากฎหมายต่อไป โดยกฎหมายของประเทศสมาชิกอาเซียนที่เกี่ยวข้องกับโดรน มีดังนี้

๑. บรูไน (Brunei) หรือ เนการาบรูไนดารุสซาลาม (Negara Brunei Darussalam)

หน่วยงาน : The Department of Civil Aviation^๔ (DCA) Ministry of Communication

กฎหมาย : Civil Aviation Order ๒๐๐๖^๕

โดยปรกติแล้วมีการจำกัด การใช้โดรนในบรูไนภายใต้มาตรา ๒๑ ของ Civil Aviation Order ๒๐๐๖ โดยทางกระทรวงคมนาคมเห็นว่าการปล่อยให้ใช้โดรนจะก่อให้เกิดผลเสีย และเป็นการรบกวนการควบคุมอากาศยานอื่นๆ หากฝ่าฝืนมีโทษปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ และจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่อย่างไรก็ดี อาจทำการขออนุญาตได้เป็นกรณีพิเศษ โดย DCA จะพิจารณาเป็นรายๆ ไป

๒. กัมพูชา หรือ ราชอาณาจักรกัมพูชา (Kingdom of Cambodia)

หน่วยงาน : State Secretariat of Civil Aviation^๖

กฎหมาย : Civil Aviation Law (๒๐๑๔)^๗

^๔ The Department of Civil Aviation สืบค้นเมื่อ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เข้าถึงได้จาก <http://www.mincom.gov.bn/>

^๕ Civil Aviation Order ๒๐๐๖ สืบค้นเมื่อ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เข้าถึงได้จาก <http://www.mincom.gov.bn/Documents/Acts%2๐and%2๐Orders/Civil%2๐Aviation%2๐Order.%2๐๒๐๐๖.pdf>

^๖ State Secretariat of Civil Aviation สืบค้นเมื่อ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เข้าถึงได้จาก <http://www.civilaviation.gov.kh/en/>

^๗ Civil Aviation Law (๒๐๑๔) สืบค้นเมื่อ ๑๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เข้าถึงได้จาก http://www.civilaviation.gov.kh/images/pdf/Law/Law_civil_aviation-๒๐๑๔_en_.pdf

- การใช้โดรนในกัมพูชาสามารถทำได้ โดยมีกฎที่ต้องปฏิบัติตามอยู่บางประการ ดังนี้
- ๑) ผู้ควบคุมโดรนจะต้องได้รับใบอนุญาตจาก State Secretariat of Civil Aviation
 - ๒) ห้ามบินโดรนใกล้ท่าอากาศยาน ฐานทัพ สถานีเครือข่ายโทรคมนาคม บ้านพักอาศัย หรือพื้นที่ชุมชน
 - ๓) บินในเวลากลางวันเท่านั้น และในสภาพอากาศปกติเท่านั้น
 - ๔) ห้ามบินในจังหวัด Phnom Penh และบริเวณนครวัดโดยเด็ดขาด

๓. อินโดนีเซีย (Indonesia) หรือ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย (Republik Indonesia)

หน่วยงาน : Directorate General of Civil Aviation^{๙๙}

กฎหมาย : Regulation of the Minister of Transport of the Republic of Indonesia No. PM ๙๐ of ๒๐๑๕ concerning Controls on the Operation of Crewless Aircraft in Airspace Served by Indonesia (“PM ๙๐”)^{๙๙}

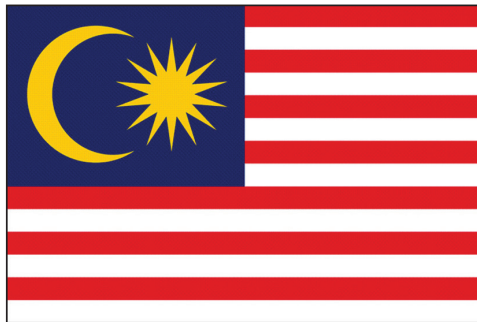
การใช้โดรนในอินโดนีเซียสามารถทำได้ โดยมีกฎที่ต้องปฏิบัติตามอยู่บางประการ ดังนี้

- ๑) เขตห้ามบิน มีดังต่อไปนี้
 - เขตหวงห้ามโดยเฉพาะซึ่งอากาศยานทุกชนิดห้ามบินผ่าน
 - เขตหวงห้ามโดยเฉพาะซึ่งห้ามอากาศยานบินผ่านเว้นแต่เป็นอากาศยานของรัฐ
 - ท่าอากาศยานและบริเวณโดยรอบ รวมถึงหอบังคับการ
 - ท้องฟ้าสูง ๑๕๐ เมตรขึ้นไป หรือ ๕๐๐ ฟุต โดยมีข้อยกเว้นเป็นกรณีพิเศษและใบอนุญาตจากผู้อำนวยการศูนย์การบินพลเรือน เช่น เพื่อประโยชน์ในการลาดตระเวน พยากรณ์อากาศ สถานการณ์สัตว์รบกวน การสำรวจเพื่อทำแผนที่ เป็นต้น
- ๒) โดรนติดกล้องห้ามทำการบินในระยะ ๕๐๐ เมตรนับจากเขตหวงห้าม
- ๓) หากเป็นโดรนติดกล้องที่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานท้องถิ่นนั้นๆ สามารถบินได้
- ๔) หากฝ่าฝืนข้อกำหนดมีโทษทางอาญา ปรับ ๕๐๐ ล้านรูเปีย หรือจำคุกสองปี หรือทั้งจำ

ทั้งปรับ

^{๙๙} Directorate General of Civil Aviation สืบค้นเมื่อ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เข้าถึงได้จาก <http://hubud.dephub.go.id/?en>

^{๙๙} Regulation of the Minister of Transport of the Republic of Indonesia No. PM ๙๐ of ๒๐๑๕ concerning Controls on the Operation of Crewless Aircraft in Airspace Served by Indonesia (“PM ๙๐”) สืบค้นเมื่อ สืบค้นเมื่อ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เข้าถึงได้จาก http://jdih.dephub.go.id/assets/uudocs/permen/๒๐๑๕/PM_๙๐_Tahun_๒๐๑๕.pdf

๔. มาเลเซีย (Malaysia) หรือ สหพันธรัฐมาเลเซีย (The Kingdom of Malaysia)

หน่วยงาน : Department of Civil Aviation (DCA)^{๑๐}

กฎหมาย : Civil Aviation Regulations ๒๐๑๖^{๑๑} และ “Unmanned Aerial Vehicle (UAV) Operations in Malaysian Airspace” (“๒๐๐๘ Circular”)^{๑๒}

ปัจจุบันมาเลเซียห้ามมิให้ผู้บังคับโดรนนำโดรนขึ้นบินในพื้นที่สาธารณะโดยเด็ดขาด เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาต^{๑๓} และมีข้อกำหนดดังนี้

- ๑) ห้ามบินโดรนใกล้ท่าอากาศยาน สถานีรถไฟ สถานีเครือข่ายโทรคมนาคม บ้านพักอาศัย หรือพื้นที่ชุมชน
- ๒) ห้ามบินโดรนสูงกว่า ๑๒๒ เมตร หรือ ๔๐๐ ฟุต
- ๓) ห้ามบินโดรนในพื้นที่ชุมชนหนาแน่นมากกว่า ๑,๐๐๐ คน เว้นแต่บุคคลเหล่านั้นมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับการควบคุมโดรน
- ๔) ห้ามบินโดรนใกล้สิ่งอันตรายของผู้อื่น
- ๕) ต้องได้รับใบอนุญาตก่อนการบินโดรนทุกครั้ง
- ๖) บินในเวลากลางวันเท่านั้น และในสภาพอากาศปกติเท่านั้น

^{๑๐} Department of Civil Aviation (DCA) สืบค้นเมื่อ สืบค้นเมื่อ ๑๗ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๑ เข้าถึงได้จาก <http://www.dca.gov.my/>

^{๑๑} Civil Aviation Regulations ๒๐๑๖ สืบค้นเมื่อ สืบค้นเมื่อ ๑๗ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๑ เข้าถึงได้จาก <http://www.dca.gov.my/wp-content/uploads/๒๐๑๕/๐๒/Civil-Aviation-Regulations-๒๐๑๖.pdf>

^{๑๒} “Unmanned Aerial Vehicle (UAV) Operations in Malaysian Airspace” (“๒๐๐๘ Circular”) สืบค้นเมื่อ สืบค้นเมื่อ ๑๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เข้าถึงได้จาก <http://aip.dca.gov.my/aip%๒๐pdf%๒๐new/AIC/AIC%๒๐๒๐๐๘๐๔.pdf>

^{๑๓} Civil Aviation Regulations ๒๐๑๖ สืบค้นเมื่อ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๖๐ เข้าถึงได้จาก Civil Aviation Regulations ๒๐๑๖: Section ๑๔๐-๑๔๔

๕. เมียนมา หรือ สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า

หน่วยงาน : Department of Civil Aviation (DCA)^{๑๔}

กฎหมาย : Myanmar Aircraft Act ๑๙๓๔ (XXII of ๑๙๓๔) amended up to ๒๕th August ๒๐๐๔^{๑๕}

การใช้เครื่องบินในเมียนมาสามารถกระทำได้ โดยมีกฎที่ต้องปฏิบัติตามอยู่บางประการ ดังนี้

- ๑) จะต้องได้รับใบอนุญาตก่อนนำเครื่องบินขึ้นบิน
- ๒) ห้ามบินใกล้ท่าอากาศยานโดยเด็ดขาด
- ๓) ห้ามบินใกล้ฐานทัพทางการทหาร มิเช่นนั้นอาจมีโทษทางอาญา
- ๔) บินในเวลากลางวันเท่านั้น และในสภาพอากาศปกติเท่านั้น
- ๕) ห้ามทำการบินในพื้นที่ชุมชน
- ๖) บริเวณโดยรอบเจดีย์ชเวดากองถือเป็นเขตหวงห้ามบินโดยเด็ดขาด เว้นแต่จะได้รับอนุญาต

เป็นการเฉพาะ

๖. ฟิลิปปินส์ (Philippines) หรือ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (Republic of the Philippines)

หน่วยงาน : สถาบันการบินพลเรือนฟิลิปปินส์ หรือ Civil Aviation Authority of the Philippines (CAAP)^{๑๖}

กฎหมาย : Republic Act No. ๙๔๙๓^{๑๗} (Civil Aviation Authority Act of ๒๐๐๘) และ Philippine Civil Aviation Regulations^{๑๘}

^{๑๔} Department of Civil Aviation (DCA) สืบค้นเมื่อ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เข้าถึงได้จาก <http://www.dca.gov.mm/>

^{๑๕} Myanmar Aircraft Act ๑๙๓๔ สืบค้นเมื่อ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เข้าถึงได้จาก <https://goo.gl/amfSsY>

^{๑๖} Civil Aviation Authority of the Philippines (CAAP) สืบค้นเมื่อ สืบค้นเมื่อ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เข้าถึงได้จาก <http://www.caap.gov.ph/>

^{๑๗} Republic Act No. ๙๔๙๓/ สืบค้นเมื่อ ๑๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เข้าถึงได้จาก <http://www.gov.ph/๒๐๐๘/๐๓/๐๔/republic-act-no-๙๔๙๓/>

^{๑๘} Philippine Civil Aviation Regulations สืบค้นเมื่อ ๑๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เข้าถึงได้จาก <http://www.caap.gov.ph/index.php/regulations-and-guidelines/philippine-civil-aviation-regulation-car>

การใช้โดรนในฟิลิปปินส์สามารถทำได้ โดยมีกฎที่ต้องปฏิบัติตามอยู่บางประการ ดังนี้

- ๑) ห้ามบินเข้าใกล้บุคคลอื่นที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการควบคุมโดรนในระยะ ๓๐ เมตร
- ๒) ห้ามบินสูงเกิน ๔๐๐ ฟุต หรือ ๑๒๒ เมตร
- ๓) บินในเวลากลางวันเท่านั้น และในสภาพอากาศปรกติเท่านั้น
- ๔) ห้ามบินโดรนในอาณาเขตสนามบิน ๑๐ กิโลเมตร
- ๕) ห้ามบินโดรนในเขตชุมชน
- ๖) จะต้องรักษาความเป็นส่วนตัวของบุคคลอื่นเสมอ
- ๗) ผู้ควบคุมโดรนจะต้องมีใบอนุญาตที่ออกโดยสถาบันการบินพลเรือนฟิลิปปินส์

๗. สิงคโปร์ (Singapore)

หน่วยงาน : the Civil Aviation Authority of Singapore (CAAS)^{๑๙}

กฎหมาย : Air Navigation Act^{๒๐}, Public Order Act (Chapter ๒๕๓/A ของฉบับปรับปรุง ค.ศ. ๒๐๑๒ (พ.ศ.๒๕๕๕))^{๒๑} และ The Unmanned Aircraft (Public Safety and Security) Act ๒๐๑๕^{๒๒}

เนื่องจากสภาพภูมิประเทศของสิงคโปร์ที่มีขนาดเล็กไม่ใหญ่มาก และการใช้พื้นที่แนวตั้งอย่างคุ้มค่า จึงทำให้ท้องฟ้าของสิงคโปร์นั้นค่อนข้างมีการจราจรหนาแน่น การใช้โดรนในสิงคโปร์นั้นโดยหลักจึงสามารถทำได้ ภายใต้ข้อกำหนดบางประการ โดยแบ่งออกเป็นสองประเภท ดังนี้

^{๑๙} Flying of Unmanned Aircraft. (n.d.). สืบค้นเมื่อ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เข้าถึงได้จาก <http://www.caas.gov.sg/caas/en/ANS/unmanned-aircraft.html>

^{๒๐} Air Navigation Act สืบค้นเมื่อ ๑๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เข้าถึงได้จาก http://www.caas.gov.sg/caasWeb2010/export/sites/caas/en/PDF_Documents/Legislation/๒.๑.๓.pdf

^{๒๑} Air Navigation Act สืบค้นเมื่อ ๑๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เข้าถึงได้จาก <https://goo.gl/aGhl๙f>

^{๒๒} The Unmanned Aircraft (Public Safety and Security) Act ๒๐๑๕ สืบค้นเมื่อ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เข้าถึงได้จาก http://www.caas.gov.sg/caasWeb2010/export/sites/caas/en/PDF_Documents/Legislation/๒/UMAct๒๐๑๕.pdf

- ๑) การใช้โดรนที่ไม่ต้องขอใบอนุญาต
 - ก. โดรนที่มีน้ำหนักไม่เกิน ๗ กิโลกรัมไม่ต้องขอใบอนุญาต
 - ข. โดรนเพื่อการศึกษาค้นคว้า
- ๒) การใช้โดรนที่ต้องขอใบอนุญาต
 - ก. โดรนที่มีน้ำหนักเกิน ๗ กิโลกรัมขึ้นไป ไม่ว่าเพื่อวัตถุประสงค์ใดก็ตาม จะต้องได้รับใบอนุญาตควบคุม และใบอนุญาตการบินก่อนเสมอ (Operator and Activity Permit)
 - ข. โดรนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อธุรกิจ เช่น การโฆษณาทางอากาศ หรือการบริการ และอื่นๆ ไม่ว่าจะมีย่านน้ำหนักเท่าใด จำเป็นต้องได้รับใบอนุญาตควบคุม และใบอนุญาตการบินก่อนเสมอ (Operator and Activity Permit)

กฎเกณฑ์พื้นฐานในการใช้โดรน ดังนี้

- ๑.๑) ห้ามบินใกล้ท่าอากาศยานในระยะ ๕ กิโลเมตร
- ๑.๒) ห้ามบินสูงกว่า ๖๑ เมตร หรือ ๒๐๐ ฟุตเหนือน้ำทะเล
- ๑.๓) ห้ามใช้โดรนส่งหรือพาว์วัตถุอันตราย

๘. ไทย (Thailand)

หน่วยงาน : สำนักงานการบินพลเรือน^{๒๓} (The Civil Aviation Authority of Thailand : CAAT)

กฎหมาย : พระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๔๓^{๒๔} และประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์การอนุญาตและเงื่อนไขในการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินประเภทอากาศยานที่ควบคุมการบินจากภายนอก พ.ศ. ๒๕๕๘^{๒๕}

^{๒๓} (The Civil Aviation Authority of Thailand : CAAT) สืบค้นเมื่อ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เข้าใจได้จาก <https://www.caat.or.th/th>

^{๒๔} พระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๔๓ สืบค้นเมื่อ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เข้าใจได้จาก <https://goo.gl/HbWyjR>

^{๒๕} ประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์การอนุญาตและเงื่อนไขในการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินประเภทอากาศยานที่ควบคุมการบินจากภายนอก พ.ศ. ๒๕๕๘ สืบค้นเมื่อ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เข้าใจได้จาก <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/๒๕๕๘/D/๐๘๖/๖.PDF>

การใช้โดรนในไทยสามารถทำได้ โดยต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงคมนาคม^{๒๖} ดังนี้

- ๑) ตรวจสอบว่าอากาศยานอยู่ในสภาพที่สามารถทำการบินได้อย่างปลอดภัย ซึ่งรวมถึงตัวอากาศยานและระบบควบคุมอากาศยาน^{๒๗}
- ๒) ได้รับอนุญาตจากเจ้าของพื้นที่ที่จะทำการบิน
- ๓) ทำการศึกษาพื้นที่และชั้นของห้วงอากาศที่จะทำการบิน
- ๔) มีแผนฉุกเฉิน รวมถึงแผนสำหรับกรณีเกิดอุบัติเหตุ การรักษาพยาบาล และการแก้ปัญหากรณีไม่สามารถบังคับอากาศยานได้ในระหว่างทำการบิน^{๒๘}
- ๕) ห้ามทำการบินในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน และรบกวนความสงบสุขของบุคคลอื่น
- ๖) ห้ามทำการบินเข้าไปในบริเวณเขตห้าม เขตจำกัด และเขตอันตรายตามที่ประกาศในเอกสารแถลงข่าวการบินของประเทศไทย (Aeronautical Information Publication – Thailand หรือ AIP – Thailand) รวมทั้ง สถานที่ราชการ หน่วยงานของรัฐ โรงพยาบาล เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากหน่วยงานเจ้าของพื้นที่
- ๗) แนวการบินขึ้นลงของอากาศยานจะต้องไม่มีสิ่งกีดขวาง
- ๘) ผู้บังคับหรือปล่อยอากาศยานต้องสามารถมองเห็นอากาศยานได้ตลอดเวลาที่ทำการบิน และห้ามทำการบังคับอากาศยานโดยอาศัยชุดกล้องบนอากาศยานหรืออุปกรณ์อื่นที่มีลักษณะใกล้เคียง
- ๙) ต้องทำการบินในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก ซึ่งสามารถมองเห็นอากาศยานได้อย่างชัดเจน
- ๑๐) ห้ามทำการบินเข้าใกล้หรือเข้าไปในเมฆ
- ๑๑) ห้ามทำการบินภายในระยะเก้ากิโลเมตร (ห้าไมล์ทะเล) จากสนามบินหรือที่ขึ้นลงชั่วคราวของอากาศยาน/เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินอนุญาตหรือที่ขึ้นลงชั่วคราวอนุญาต
- ๑๒) ห้ามทำการบินโดยใช้ความสูงเกิน ๙๐ เมตร (๓๐๐ ฟุต) เหนือพื้นดิน
- ๑๓) ห้ามทำการบินเหนือเมือง หมู่บ้าน ชุมชน หรือพื้นที่ที่มีคนมาชุมนุมอยู่
- ๑๔) ห้ามบังคับอากาศยานเข้าใกล้อากาศยานซึ่งมีนักบิน
- ๑๕) ห้ามทำการบินละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น
- ๑๖) ห้ามทำการบินโดยก่อให้เกิดความเดือดร้อน ความรำคาญ แก่ผู้อื่น
- ๑๗) ห้ามส่งหรือพาวัตถุอันตรายตามที่กำหนดในกฎกระทรวงหรืออุปกรณ์ปล่อยแสงเลเซอร์ ติดไปกับอากาศยาน
- ๑๘) ห้ามทำการบินโดยมีระยะห่างในแนวราบกับบุคคล ยานพาหนะ สิ่งก่อสร้าง หรืออาคารน้อยกว่า ๓๐ เมตร (๑๐๐ ฟุต)

^{๒๖} ประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์การอนุญาตและเงื่อนไขในการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินประเภทอากาศยานที่ควบคุมการบินจากภายนอก พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๕ วรรค ๑

^{๒๗} กฎหมายน่ารู้เกี่ยวกับ Unmanned Aerial Vehicle (UAV). (๒๐๑๙, February ๒๐). สืบค้นเมื่อ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๑ เข้าถึงได้จาก <https://www.caat.or.th/th/archives/๒๐๓๖๓/>

^{๒๘} ประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์การอนุญาตและเงื่อนไขในการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินประเภทอากาศยานที่ควบคุมการบินจากภายนอก พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๕ วรรค ๒

๙. เวียดนาม (Vietnam) หรือ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (Socialist Republic Of Vietnam)

หน่วยงาน : The Civil Aviation Authority of Vietnam (CAAV)^{๒๙}

กฎหมาย : Law on Civil Aviation of Vietnam ๒๐๐๖^{๓๐}, Decree on management of unmanned aircraft and ultralight aircraft ๒๐๐๘^{๓๑}

การใช้โดรนในเวียดนามสามารถทำได้ ซึ่งในกฎหมายฉบับดังกล่าวไม่เพียงแต่ควบคุมโดรนเท่านั้น แต่ยังหมายความรวมถึงลูกโป่งและวาล์วอีกด้วย โดยมีกฎที่ต้องปฏิบัติตามอยู่บางประการ ดังนี้

- ๑) จะต้องยื่นคำขออนุญาตทำการบินล่วงหน้าอย่างน้อย ๑๔ วัน
- ๒) ห้ามใช้โดรนส่งหรือพาว์ดอันตราย
- ๓) ห้ามทำการบินโดยไม่ได้รับอนุญาต
- ๔) ห้ามติดอุปกรณ์สำหรับการถ่ายภาพโดยไม่ได้รับอนุญาต
- ๕) ห้ามบินโดยประต๋บธงสัญลักษณ์ แจกใบปลิว หรือติดเครื่องขยายเสียง

ข้อมูล : กฎเกณฑ์ควบคุมโดรน (UAVS) ในอาเซียน, สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เข้าถึงได้จาก : <https://lawforasean.com/blog/๒๐๑๗/๐๕/drone-laws-and-regulations-in-asean?lang=th>

: รู้จักกับอากาศยานไร้คนขับหรือยูเอวี (Unmanned Aerial Vehicle: UAV), สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) เข้าถึงได้จาก : http://www.dti.or.th/page_bx.php?cid=๒๔&cno=๔๓๐๘

: อากาศยานไร้คนขับโดรน (Drone) หรือ ยูเอวี (Unmanned Aerial Vehicle : UAV) เข้าถึงได้จาก : <http://frankmilitarytech.blogspot.com/๒๐๑๕/๐๘/drone-unmanned-aerial-vehicle-uav.html>

^{๒๙} The Civil Aviation Authority of Vietnam (CAAV) สืบค้นเมื่อ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เข้าถึงได้จาก <http://www.caa.gov.vn/>

^{๓๐} Law on Civil Aviation of Vietnam ๒๐๐๖ , สืบค้นเมื่อ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เข้าถึงได้จาก <http://img๒.caa.gov.vn/๒๐๑๖/๐๗/๒๔/๐๐/๒๗/๒๐๐๖-Civil-Aviation-Law.pdf>

^{๓๑} Decree on management of unmanned aircraft and ultralight aircraft ๒๐๐๘ สืบค้นเมื่อ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เข้าถึงได้จาก <https://goo.gl/tx๙F๕D>

วันแม่แห่งชาติ

“วันแม่แห่งชาติ” หรือที่คนไทยนิยมเรียกกันว่า “วันแม่” นั้น ตรงกับวันที่ ๑๒ สิงหาคม ของทุกปี โดยจัดขึ้นเพื่อระลึกถึงพระคุณของแม่ผู้มอบความรัก และความเสียสละอันยิ่งใหญ่ โดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน

แต่เดิมนั้น มติของคณะรัฐมนตรีประกาศรับรองเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๓ กำหนดให้วันแม่แห่งชาติเป็นวันที่ ๑๕ เมษายนของทุกปี โดยมอบหมาย ให้สำนักวัฒนธรรมฝ่ายหญิง สภาวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นผู้รับผิดชอบงานซึ่งประสบความเป็นอย่างดี ด้วยการสนับสนุนจากประชาชน จนสามารถขยายขอบข่ายของงานให้กว้างขวางออกไป และเพิ่มเติมธรรมเนียมสำคัญต่างๆ อาทิเช่น มีการจัด พิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา การประกวดคำขวัญวันแม่ การประกวดแม่ของชาติ เพื่อให้ประชาชนตระหนัก ในความสำคัญของแม่ กระทั่ง “วันแม่แห่งชาติ” ได้รับการประกาศของรัฐบาล ฯพณฯ จอมพล ป.พิบูลสงคราม ให้ถือเป็นวันสำคัญของประเทศไทย

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๑๙ ทางราชการจึงได้มีการเปลี่ยนแปลงโดยยึดวันที่ ๑๒ สิงหาคม ซึ่งเป็น “วันเสด็จพระราชสมภพของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ” เพื่อแสดงความซาบซึ้ง ในพระมหากรุณาธิคุณที่พระองค์ทรงเป็น “แม่ของแผ่นดิน” ผู้ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจอันทรงคุณประเสริฐ ควบคู่ไปกับพระราชจริยวัตรแห่งความเป็นแม่ได้อย่างงดงาม โดยมีได้ทรงคำนึงถึงความเหน็ดเหนื่อย พระวรกายหรือภัยอันตรายใดๆ ทั้งสิ้น

พระองค์ทรงมีพระปณิธานอันแน่วแน่ที่จะบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่อาณาประชาราษฎร์ โดยไม่เลือกถิ่นฐาน เชื้อชาติ หรือศาสนา พระมหากรุณาธิคุณของพระองค์จึงเปรียบได้ดั่งน้ำทิพย์ช่วยขจัด ใจของประชาราษฎร์ให้ชุ่มฉ่ำและมีความสงบสุขร่มเย็น ประชาชนทุกคนจึงร่วมกันน้อมใจสรรเสริญ พระองค์ดุจดั่ง “แม่หลวงของปวงชนชาวไทย”

● จุดเริ่มต้นของวันแม่

นักประวัติศาสตร์บางคนเชื่อว่า “วันแม่” กำเนิดขึ้นตั้งแต่บรรพกาล เพื่อเป็นการเฉลิมฉลอง เทศกาลฤดูใบไม้ผลิ ซึ่งหมายถึง เทพมารดา หรือ แม่ ของเหล่าเทพเจ้าทั้งหลาย ส่วนในอาณาจักรกรีกโบราณ จะหมายถึง “เทพีรี” (Rhea) ภรรยาของเทพ สูงสุดโครนัส และเป็นแม่ของเหล่าเทพชายและเทพหญิง ทั้งหมด ขณะที่ในโรมันเทศกาลคล้ายกันนี้จัดขึ้นเพื่อ สักการะเทพไซเบล (Cybele) ซึ่งเกิดขึ้นก่อนคริสตกาล ประมาณ ๒๕๐ ปี ในโดยกำหนดไว้ระหว่างวันที่ ๑๕ ถึง ๑๘ มีนาคม

ต่อมา ราวคริสต์ศตวรรษที่ ๑๓ ประเทศ อังกฤษเริ่มฉลองวันแม่ในรูปแบบใหม่ โดยเรียกว่าเป็น “วันอาทิตย์แห่งแม่” (Mothering Sunday) ซึ่งอยู่ใน ช่วงระหว่างวันอาทิตย์ที่ ๔ ของกลางฤดูถือศีลบวช กินระยะประมาณ ๔ สัปดาห์ และสิ้นสุดที่เทศกาลอีสเตอร์ โดยเปลี่ยนจากการสักการะเทพไซเบลมาเป็น การบูชามารดาแห่งโบสถ์ (Mother Church) หรือ พระแม่มาเรีย มารดาของพระเยซูคริสต์ และยังเป็นนับเป็นพระมารดาคักดีสิทธิ์ของคริสตศาสนิกชน

ทว่า จุดกำเนิดที่ทำให้ “วันแม่” ได้ถูกยกระดับขึ้นเป็นวันสำคัญและเผยแพร่ออกไปสู่สากลนั้นมีที่มาจากในประเทศสหรัฐอเมริกาโดย “แอนนา เอ็ม. จาร์วิส” เธอเป็นผู้รับใช้ทางศาสนาโดยอุทิศตนเป็นครูสอนในโรงเรียน วันอาทิตย์กว่า ๒๐ ปี ในเวอร์จิเนียตะวันตก และได้ย้ายไปฟิลาเดเฟีย เพนซิลเวเนีย จนกระทั่งเสียชีวิตใน ค.ศ. ๑๙๕๐

แม้ว่าตัวแอนนาเองไม่มีการโอกาสเป็นแม่คน เพราะเธอครองตัวเป็นโสดตลอดชีวิตเพื่อดูแลน้องสาวผู้พิการทางสายตา แต่ด้วยความคิดถึงแม่อย่างมาก หลังจากการที่แม่เธอเสียชีวิตไปประมาณ ๒ ปี แอนนาพร้อมเพื่อนๆ จึงได้ร่วมกันร่างจดหมายรณรงค์ ขอแรงสนับสนุนจากข้าราชการ นักธุรกิจ และนักการเมืองต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการกำหนดให้มีวันหยุดเป็นวันแม่แห่งชาติขึ้นมา เพราะเธอรู้สึกวุ่นวายและต่างปล่อยปะละเลยแม่ และไม่เอาใจใส่ ในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่เท่าที่ควร โดยหวังว่า “วันแม่” จะเป็นวันที่เพิ่มความเคารพต่อบุพการีและสร้างความแข็งแกร่ง แก่สถาบันครอบครัว

ท้ายที่สุด ความพยายามของเธอก็ประสบผลสำเร็จในปี พ.ศ. ๒๔๕๓/ ในสมัยการนำของประธานาธิบดี วูดโรว์ วิลสัน โดยมีคำสั่งให้ถือวันอาทิตย์ที่ ๒ ของเดือนพฤษภาคมเป็นวันแม่แห่งชาติ โดยมี “ดอกคาร์เนชั่น” เป็นดอกไม้ประจำวันแม่ ซึ่งแทนสัญลักษณ์ของความอ่อนหวาน บริสุทธิ์ และเป็นอมตะอยู่เสมอ

● ดอกมะลิ ตัวแทนความรักอันบริสุทธิ์

สำหรับประเทศไทย สัญลักษณ์ของวันแม่ที่จะขาดไปเสียไม่ได้ นั่นคือ “ดอกมะลิ” มะลิ เป็นไม้พุ่มขนาดปานกลาง มีพุ่มต้นสูงเต็มที่ประมาณ ๕ ฟุต เป็นพืชที่มีถิ่นกำเนิดอยู่ในประเทศอินเดีย รูปใบมนป้อมปลายใบแหลม มีสีเขียวเข้มแข็งหนา ขนาดใบยาว ๑.๕ – ๓ นิ้ว ดอกเป็นสีขาว มีทั้งชนิดดอกซ้อนและดอกกลา เมื่อบานเต็มที่จะมีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ ๑ นิ้ว

ในคติของคนไทย ถือกันว่าดอกมะลิเป็นดอกไม้ที่มีสีขาวบริสุทธิ์และเป็นดอกไม้ที่มีกลิ่นหอมเย็นระรื่นใจ อีกทั้งยังออกดอกได้ตลอดทั้งปี ด้วยเหตุนี้ดอกมะลิจึงเปรียบได้กับความรักอันบริสุทธิ์ของแม่ที่มีต่อลูกไม่ว่าวันเลื่อมคลาย บรรดาๆ ลูกจึงนิยมนำพวงมาลัยดอกมะลิไปกราบขอพรจากแม่ผู้สร้างทางชีวิต และผู้เป็นจุดเริ่มต้นของความรักทั้งมวลบนโลกใบนี้

วันแม่สากล

ปฏิทินวันแม่นานาชาติ	
ทุกวันที่	ประเทศ
อาทิตย์ที่ 2 ของเดือนกุมภาพันธ์	นอร์เวย์
8 มีนาคม	บัลแกเรีย, แอลเบเนีย
อาทิตย์ที่ 4 ในฤดูถือบวชเส้นท์ (มาเทอรัง ชันเคย์)	สหราชอาณาจักร, ไอร์แลนด์
21 มีนาคม (วันแรกของฤดูใบไม้ผลิ)	จอร์แดน, ซีเรีย, เลบานอน, อียิปต์
อาทิตย์แรกของเดือนพฤษภาคม	โปรตุเกส, ลิทัวเนีย, สเปน, แอฟริกาใต้, ฮังการี
8 พฤษภาคม	เกาหลีใต้ (วันผู้ปกครอง)
10 พฤษภาคม	กาตาร์, ซาอุดีอาระเบีย, ประเทศส่วนใหญ่ในทวีปอเมริกาใต้, บาร์เรน, ปากีสถาน, มาเลเซีย, เม็กซิโก, สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์, อินเดีย, โอมาน
อาทิตย์ที่ 2 ของเดือนพฤษภาคม	แคนาดา, สาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน), สาธารณรัฐประชาชนจีน, ญี่ปุ่น, เดนมาร์ก, ตุรกี, นิวซีแลนด์, เนเธอร์แลนด์, บราซิล, เบลเยียม, เปรู, ฟินแลนด์, มอลตา, เยอรมนี, ลัตเวีย, สโลวาเกีย, สิงคโปร์, สหรัฐอเมริกา, ออสเตรเลีย, ออสเตรีย, อิตาลี, เอสโตเนีย, ฮังการี
26 พฤษภาคม	โปแลนด์
27 พฤษภาคม	โบลิเวีย
อาทิตย์สุดท้ายของเดือนพฤษภาคม	สาธารณรัฐโดมินิกัน, สวีเดน
อาทิตย์แรกของเดือนมิถุนายน หรือ อาทิตย์สุดท้ายของเดือนพฤษภาคม	ฝรั่งเศส
12 สิงหาคม	ไทย (วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ)
15 สิงหาคม (วันอัสสัมชัญ)	คอซตาริกา, แอนท์เวิร์ป (เบลเยียม)
อาทิตย์ที่ 2 หรือ 3 ของเดือนตุลาคม	อาร์เจนตินา (Día de la Madre)
28 พฤศจิกายน	รัสเซีย
8 ธันวาคม	ปานามา
22 ธันวาคม	อินโดนีเซีย

ข้อมูล : TK Park อุทยานการเรียนรู้ “วันแม่แห่งชาติ”

เข้าถึงได้จาก : https://www.tkpark.or.th/tha/articles_detail/

เมื่อชีวิตอยู่ในวันที่ “ใจไม่มีแรง”

ทัศนคติที่อ่อนแอ

นำมาซึ่ง...นิสัยที่อ่อนแอ

Weakness of attitude becomes weakness of character.

อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ (Albert Einstein)

ทัศนคติที่อ่อนแอ

นำมาซึ่ง...นิสัยที่อ่อนแอ

เพราะไม่ว่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นในชีวิต มันจะเป็นแบบไหนก็ตาม

มันอยู่ที่ว่า....

เราเลือกคิดอย่างไร

ถ้าเราคิดว่าไม่ไหวแล้ว ไปต่อไม่ได้แล้ว แยกที่สุด

หรือในทางกลับกันหากคิดว่ามันเป็นบทเรียน เป็นประสบการณ์

หรือเป็นจุดเปลี่ยนในชีวิต

จะเห็นได้ว่า...แค่ความคิดเปลี่ยนก็ให้พลังที่ต่างกัน การตีความ และทัศนคติจึงมีผลต่อชีวิต

เรียนรู้กฎหมายที่ดินเพิ่มเติมจากคำพิพากษาศาลปกครอง

นายขวัญชัย อนันต์พานนท์
เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดชัยภูมิ สาขาคอนสวรรค์

คดีนี้กรมที่ดินได้ฟ้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นอดีตเจ้าหน้าที่ที่ดินคืนเงินบำนาญ เงินช่วยค่าครองชีพ บำเหน็จบำนาญ (ชคบ) และเงินบำเหน็จดำรงชีพ นับตั้งแต่วันที่เกษียณอายุราชการ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๖ จนถึงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๔ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒,๖๑๔,๕๖๖.๓๒ บาท เนื่องจากศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาว่าผู้ถูกฟ้องคดีมีความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้น การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๓ และมาตรา ๑๖๒ ให้ลงโทษ จำคุก ๑ ปี โดยไม่รอการลงโทษจำคุก ซึ่งศาลปกครองสูงสุดพิพากษาว่าเป็นการใช้อำนาจที่ไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย จึงเป็นกรณีที่ศาลให้กรมที่ดินแพ้คดีไม่สามารถเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนเงินจำนวน ดังกล่าวได้ลงมามาหาคำตอบว่าเป็นเพราะเหตุใด ที่ทำให้กรมที่ดินต้องแพ้คดี แล้วกรมที่ดินจะเรียก ให้บุคคลใดชดเชยค่าสินไหมทดแทนจากบุคคลใดได้บ้าง

ย่อคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๓๑๔/๒๕๖๑

- อ้างถึง คำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๖๑
- ผู้ฟ้องคดี กรมที่ดิน
- ผู้ถูกฟ้องคดี นาย ส.
- เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจ ตามกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)
- กฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง
 - พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ (มาตรา ๕)
 - พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ (มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓))
- คำวินิจฉัยของศาล

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีเคยเป็นข้าราชการในสังกัดของผู้ฟ้องคดี โดยก่อนผู้ถูกฟ้องคดี เกษียณอายุราชการได้รับราชการในตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอ (เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดิน ๖) สำนักงานที่ดินอำเภอเขียงใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช และเมื่อครั้งผู้ถูกฟ้องคดีดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ บริหารงานที่ดินอำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้กระทำความผิดต่อหน้าที่เป็นความผิดอาญาจนได้รับ โทษจำคุก ได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ (ขณะกระทำความผิดใช้มาตรา ๘๑ วรรคสอง และ มาตรา ๑๓๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔) กล่าวคือ เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๒๔ เวลากลางวัน นาง ข. ได้ปลอมลายมือชื่อของ นาย น. ยื่นคำขอต่อนายอำเภอขนอมทำไม้หวงห้ามในป่า โดยขออนุญาตทำไม้หวงห้ามชนิดต่างๆ เพื่อการค้า จำนวน ๖๖๒ ต้น ในที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๗๖๔ ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๑ ตำบลควนทอง อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งตามความจริงที่ดิน น.ส. ๓ ก. ดังกล่าว มีเนื้อที่ ๒๕ ไร่ ๓ งาน ๕๖ ตารางวา สภาพที่ดินเป็นนาโล่ง ไม่มีไม้หวงห้ามหรือไม้อื่น และ นาย น. ผู้เป็น

เจ้าของที่ดินได้ถึงแก่ความตายแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ นาง ช. ได้ปลอมลายมือชื่อของ นาย น. อีกครั้งในบันทึกยินยอมชำระค่าภาคหลวง ยื่นต่อนายอำเภอขออนุมัติประกอบการขออนุญาตทำไม้ จากนั้นนายอำเภอขออนุมัติ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งให้ผู้ถูกฟ้องคดี ปลัดอำเภอ และป่าไม้อำเภอขออนุมัติ ร่วมกันเป็น คณะกรรมการตรวจสอบไม้กระยาเลย^๑ ในที่ดินที่มีผู้ขอทำไม้เพื่อการค้าโดยยินยอมชำระค่าภาคหลวงของ นาย น. และในระหว่างวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๒๔ ผู้ถูกฟ้องคดีพร้อมคณะกรรมการตรวจสอบได้ร่วมกัน ตรวจสอบสภาพที่ดินและไม้ดังกล่าว แล้วมีบันทึกการตรวจสอบไม้กระยาเลย บัญชีรายการไม้กระยาเลย และแผนที่สังเขปแสดงตำแหน่งไม้กระยาเลย รับรองเป็นหลักฐานว่าในที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๓๖๘ ซึ่งเป็น ของ นาย น. ผู้นำตรวจสอบไม้กระยาเลย จำนวน ๖๖๒ ต้น ขึ้นอยู่ในที่ดินอันเป็นความเท็จ ผู้ถูกฟ้องคดี พร้อมคณะกรรมการตรวจสอบได้ให้ นาง ช. ปลอมลายมือชื่อของ นาย น. ลงในเอกสารทั้ง ๓ ฉบับดังกล่าว แล้วรายงานให้นายอำเภอขออนุมัติทราบ

ระหว่างการตรวจสอบป่าไม้อำเภอขออนุมัติหนึ่งในคณะกรรมการตรวจสอบดังกล่าวได้ใช้ ดวงตรา ต.๕๒๖๒ ที่กรมป่าไม้มอบให้ตีประทับเป็นเครื่องหมายไว้ที่หน้าเขียงไม้กระยาเลย ได้แก่ ไม้ตะโก ลัม ชาเรือน เมา ดังหุน กระทุ้มหมู หัวลิงหัวค่าง แดงน้ำ และพะยอม จำนวน ๖๖๒ ต้น ซึ่งเป็นไม้หวงห้าม ประเภท ก. ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดไม้หวงห้าม พ.ศ. ๒๕๐๕ ที่อยู่ในป่าน้ำผุด (นอกเขตที่ดินของนาย น.) เพื่อให้เป็นหลักฐานว่าเป็นไม้ในที่ดิน น.ส. ๓ ก. ของ นาย น. แล้วรายงานการตรวจสอบรับรองว่าสมควร อนุญาตให้นำออกเพื่อการค้าได้ ต่อมาจังหวัดนครศรีธรรมราชมีคำสั่งที่ ๒๖๒๘/๒๕๒๔ และป่าไม้เขต นครศรีธรรมราชมีคำสั่งที่ ๙๑๘/๒๕๒๔ ให้ นาย จ. และนาย ส. เจ้าหน้าที่ป่าไม้ ร่วมกันเป็นคณะกรรมการ ตรวจสอบการทำไม้ของ นาย น. และให้นาย ว. เจ้าหน้าที่ป่าไม้อีกคนหนึ่งเป็นผู้นำการตรวจสอบสภาพที่ดิน และไม้ เมื่อตรวจสอบสภาพที่ดินและไม้แล้วเจ้าหน้าที่ป่าไม้ทั้งสามดังกล่าวได้ทำบันทึกการตรวจสอบไม้ในที่ดิน ของ นาย น. พร้อมบัญชีรายการตรวจสอบไม้เพื่อการค้าและแผนที่สังเขปแสดงตำแหน่งไม้ที่ขออนุญาต รับรองเป็นหลักฐานว่าเจ้าหน้าที่ป่าไม้ทั้งสามได้ร่วมกันตรวจสอบที่ดินและไม้กระยาเลยชนิดต่างๆ ในที่ดิน ของ นาย น. แล้วมีความเห็นสมควรอนุญาตให้ทำไม้กระยาเลย จำนวน ๑๔๑ ต้น อันเป็นความเท็จเนื่องจาก ไม้มีไม้ในที่ดินแปลงที่ขออนุญาตแล้วรายงานให้จังหวัดนครศรีธรรมราชเพื่อเสนอกรมป่าไม้พิจารณา เป็นเหตุ ให้กรมป่าไม้หลงเชื่ออนุญาตให้ทำไม้จำนวน ๑๔๑ ต้น หลังจากที่ถูกฟ้องคดีกับพวกได้กระทำความผิดอาญา ต่อตำแหน่งหน้าที่ทางราชการดังกล่าว มีผู้ร้องเรียนทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีกับพวกถูกสอบสวนเป็นผู้ต้องหาและ ถูกพนักงานอัยการจังหวัดนครศรีธรรมราชฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีเป็นจำเลยที่ ๔ ต่อศาลจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นคดีหมายเลขดำ ที่ ๙๙/๒๕๓๒ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๓๒ ซึ่งต่อมาศาลฎีกามีคำพิพากษา ที่ ๙๐๑๑ - ๙๐๑๒/๒๕๔๗ (อ่านเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๘) ว่าผู้ถูกฟ้องคดีมีความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๑๖๒ ให้ลงโทษจำคุก ๑ ปี โดยไม่รอกการลงโทษจำคุก จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้มีหนังสือที่ นศ ๐๐๑๙ (๒)/ ๑๓๐๕๔ (๖๖๐๙) ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ถึงผู้ฟ้องคดีแจ้งผลคดีอาญาที่ศาลฎีกามีคำพิพากษา ถึงที่สุดดังกล่าว กองการเจ้าหน้าที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือ ที่ มท ๐๕๐๒.๕/๑๘๔ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๘ รายงานการดำเนินการทางวินัยรายผู้ถูกฟ้องคดี โดยเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีต้องคำพิพากษาศาลฎีกา มีความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ อันเป็นบทกฎหมายที่มีโทษหนักสุดเพียงกระทงเดียว โทษจำคุก มีกำหนด ๑ ปี โดยไม่รอกการลงโทษจำคุกและคดีถึงที่สุดแล้ว กรณีเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

^๑ ไม้กระยาเลย หมายถึง ต้นไม้มีแก่น แต่ไม่รวมไม้สัก, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔
ค้นเมื่อ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๑, www.royin.go.th/dictionary/

ฐานกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ (ขณะกระทำความผิดใช้มาตรา ๘๑ และ มาตรา ๑๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘) เป็นความผิด ที่ปรากฏชัดแจ้ง ตามข้อ ๔ (๑) ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๓๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ผู้บังคับบัญชามีอำนาจดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงโดยไม่ต้องสอบสวนก็ได้ เมื่อการกระทำผิดอาญาโดยคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ลงโทษจำคุกเข้าชาย ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ก็สมควรลงโทษปลดผู้ถูกฟ้องคดีออกจากราชการ โดยสั่งลงโทษย้อนหลังตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๖ อันเป็นวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์เป็นต้นไป ตามนัยข้อ ๖ (๓) ของระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๓๕ และในวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๔๙ ผู้ฟ้องคดีได้มีคำสั่งที่ ๑๓๔/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๔๙ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดี ออกจากราชการ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๖ พร้อมนี้กองการเจ้าหน้าที่ ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๕๐๒.๕/๔๓ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๔๙ รายงานการดำเนินการทางวินัยรายผู้ถูกฟ้องคดีให้ อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทย พิจารณาตามมาตรา ๑๐๙ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕

ต่อมาวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย มีหนังสือ ลับ ที่ มท ๐๒๐๒.๒/๖๔ แจ้งมติ อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทย ว่าพฤติการณ์ของการกระทำผิด มีลักษณะเป็นการสมรู้ร่วมคิดกันทำลายทรัพยากรธรรมชาติของประเทศอันอาจก่อความเสียหายต่อ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น การที่ผู้ฟ้องคดีสั่งลงโทษปลดผู้ถูกฟ้องคดี ออกจากราชการ เป็นการปรับบทความผิดและระดับโทษยังไม่ถูกต้องเหมาะสมเนื่องจากพฤติการณ์ของ ผู้ถูกฟ้องคดี เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการและฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๒ และมาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงมีมติให้เพิ่มโทษผู้ถูกฟ้องคดีจากปลดออกจากราชการเป็นไล่ออกจากราชการ

ต่อมาวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๐ กองการเจ้าหน้าที่ กลุ่มงานวินัยผู้ฟ้องคดีมีหนังสือ ที่ มท ๐๕๐๒.๕/๖๘ เสนอขออธิบดีให้เพิ่มโทษผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อให้เป็นไปตามมติ อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทย ผู้ฟ้องคดีได้มีคำสั่งที่ ๑๑๔๘/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๐ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๔ และมาตรา ๑๐๙ วรรคเจ็ด แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้เพิ่มโทษผู้ถูกฟ้องคดี จากลงโทษปลดออกจากราชการเป็นไล่ออกจากราชการ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๖ ซึ่งเป็นวัน สิ้นปีงบประมาณที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ผู้ถูกฟ้องคดีรับทราบคำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๐ หลังจากนั้น วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๐ ผู้ถูกฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งเรื่องเพิ่มโทษต่อ เลขาธิการ ก.พ. และเนื่องจากผู้ฟ้องคดีมีคำสั่งที่ ๑๑๔๘/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๐ ลงโทษ ไล่ออกจากราชการโดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๖ ซึ่งเป็นวันสิ้นปีงบประมาณ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีไม่มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จบำนาญและเงินที่ เรียกชื่ออย่างอื่น โดยอาศัยสิทธิเงินบำเหน็จบำนาญตามมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ แต่โดยที่ก่อนมีคำสั่งไล่ออกดังกล่าวผู้ถูกฟ้องคดีได้รับเงินบำนาญ เงินช่วยเหลือ ค่าครองชีพบำเหน็จบำนาญ (ชคบ.) และเงินบำเหน็จดำรงชีพนับตั้งแต่เกษียณอายุราชการไปแล้วจนถึง วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๘ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒,๖๑๘,๕๖๖.๓๒ บาท ผลของคำสั่งไล่ออกจากราชการ จึงทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีไม่มีสิทธิได้รับเงินบำนาญ เงินช่วยเหลือค่าครองชีพบำเหน็จบำนาญ (ชคบ.) และเงิน

บำเหน็จดำรงชีพจำนวนดังกล่าว และจะต้องคืนให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ที่ มท ๐๕๐๓/๑๔๔๐๓ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๐ แจ้งให้จังหวัดนครศรีธรรมราชเรียกเงินที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับไปโดยไม่มีสิทธิคืน เพื่อส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ผู้ฟ้องคดีโดยจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๐๑๙/๑๔๒๐๐ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๐ เรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนเงินจำนวน ๒,๖๑๘,๕๖๖.๓๒ บาท แต่ผู้ถูกฟ้องคดี ไม่ยอมคืน โดยอ้างว่าเงินจำนวนดังกล่าวผู้ถูกฟ้องคดีได้รับมาโดยสุจริตเป็นเวลากว่า ๑๐ ปี แล้ว ทั้งไม่ปรากฏว่ามีเจ้าหน้าที่ได้ทักท้วง และคำสั่งเพมิโทษผู้ถูกฟ้องคดี ออกจากราชการเป็นคำสั่งที่ไม่เป็นธรรม เพราะเป็นคำสั่งย้อนหลังกว่า ๑๐ ปี จึงได้อุทธรณ์คำสั่งเพมิโทษดังกล่าวต่อ ก.พ. และยังไม่ทราบผลการพิจารณาอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่คืนเงิน จำนวน ๒,๖๑๘,๕๖๖.๓๒ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ถือเป็นผู้ผิดนัดจะต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ผิดนัดจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้นแก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินจำนวน ๒,๖๑๘,๕๖๖.๓๒ บาท พร้อมดอกเบี้ย ในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันผิดนัดจนถึงวันฟ้อง (วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ ถึงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑) คิดเป็นดอกเบี้ย ๙๙,๕๔๑.๓๘ บาท รวมกับเงินต้นแล้วเป็นเงิน ๒,๗๑๘,๑๐๗.๖๙ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดี และให้ผู้ถูกฟ้องคดี ชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปีของเงินจำนวน ๒,๖๑๘,๕๖๖.๓๒ บาท นับจากวันฟ้องจนถึงวันชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่าผู้ฟ้องคดีไม่มีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาล เนื่องจากผู้ฟ้องคดีเป็นหน่วยงานของรัฐมีฐานะเป็นกรมอ้างว่าได้รับความเสียหายเรียกเงินบำนาญและบำเหน็จดำรงชีพซึ่งผู้ถูกฟ้องคดี เป็นเจ้าหน้าที่รับไปโดยไม่มีสิทธิ เข้าลักษณะความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งผู้ฟ้องคดีต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติดังกล่าวและระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีให้ได้อายุติเสียก่อนว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้ละเมิดและต้องใช้เงินคืนหรือไม่ จำนวนเท่าใด ดังนั้น เมื่อไม่ได้ดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนด จึงไม่อาจเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้เงินได้ การเรียกร้อง ให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้เงินคืนตามหนังสือจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ มท ๐๐๑๙/๑๔๒๐๐ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๐ ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับหนังสือดังกล่าวและได้ยื่นอุทธรณ์เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๐ ขณะนี้ ยังอยู่ระหว่างพิจารณาอุทธรณ์ ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ จังหวัดนครศรีธรรมราชได้มีคำสั่ง ที่ ๓๐๑๑/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ตามข้อ ๘ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ปรากฏว่า ยังอยู่ระหว่างการพิจารณาว่าต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่ จำนวนเท่าใด การนำคดีขึ้นสู่ศาลจึงเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมายและเนื่องจากพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มีผลใช้บังคับแล้ว การที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือ ที่ มท ๐๐๑๙/๑๔๒๐๐ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๐ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินจำนวน ๒,๖๑๘,๕๖๖.๓๒ บาท เป็นคำสั่งแจ้งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดี ตามนัยมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว คำสั่งดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งทางปกครอง ที่กำหนดให้ชำระเงิน ถ้าผู้ถูกฟ้องคดีไม่ชำระเงินตามคำสั่งของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีก็มีอำนาจที่จะดำเนินการ ตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยใช้มาตรการยึดอายัดทรัพย์สินของผู้ถูกฟ้องคดีขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วน การที่ผู้ฟ้องคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และการแก้ไข ความเดือดร้อนหรือเสียหายหรือยุติข้อขัดแย้งนั้นจะต้องมีคำบังคับตามที่กำหนดในมาตรา ๓๒ เสียก่อน จึงจะมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน สำหรับการแก้ไข หรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดีนี้ ผู้ฟ้องคดีมีอำนาจใช้มาตรการการบังคับทางปกครอง

เพื่อให้มีการชำระเงินตามกฎหมายได้ ไม่จำเป็นต้องให้ศาลปกครองกำหนดค่าบังคับตามมาตรา ๓๒ แต่อย่างใด ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง และการเรียกคืนเงินถือว่า เป็นเป็นคำสั่งทางปกครองที่เพิกถอนหนังสืออนุมัติให้จ่ายเงินบำเหน็จบำนาญ ประกอบกับการรับเงิน บำเหน็จบำนาญของผู้ถูกฟ้องคดีชอบด้วยกฎหมาย และผู้ถูกฟ้องคดีได้ใช้ไปสำหรับการดำรงชีพชีวิตประจำวัน ไปหมดแล้ว จึงไม่ต้องคืนและเป็นการทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีเสียประโยชน์ตามสิทธิโดยชอบธรรม ขัดต่อระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๖ (๘)

ศาลปกครองชั้นต้นได้พิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังยุติแล้วว่าผู้ถูกฟ้องคดี เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ เมื่อครั้งผู้ถูกฟ้องคดีรับราชการในสังกัดผู้ฟ้องคดี พนักงานอัยการจังหวัด นครศรีธรรมราช ได้สั่งฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีเป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดนครศรีธรรมราช ในคดีอาญาหมายเลขดำ ที่ ๙๙/๒๕๓๒ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๓๒ ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลจังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้ถูกฟ้องคดีเกษียณอายุราชการในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๖ ในวันดังกล่าว จึงยังไม่มีผลแห่งคำพิพากษาถึงที่สุด และยังไม่มีการดำเนินการทางวินัยกับผู้ถูกฟ้องคดี ดังนั้น เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีเกษียณอายุราชการ ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๖ กรมบัญชีกลางจึงได้มีคำสั่งจ่ายบำนาญปกติให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๖ เป็นต้นไป แต่ต่อมาศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาที่ ๙๐๑๑ - ๙๐๑๒/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๓ และศาลจังหวัดนครศรีธรรมราชได้อ่านคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าว เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๔ โดยพิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ให้ลงโทษจำคุกผู้ถูกฟ้องคดีมีกำหนด ๑ ปี โดยไม่รอ การลงโทษจำคุก และผู้ถูกฟ้องคดีได้ทราบผลแห่งคำพิพากษาแล้ว ต่อมาผู้ฟ้องคดีใช้ผลแห่งคำพิพากษา ดังกล่าวในการพิจารณา มีคำสั่งที่ ๑๓๔/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๔๙ ลงโทษปลดผู้ถูกฟ้องคดี ออกจากราชการย้อนหลังตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๖ อันเป็นวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีอายุ ครบหกสิบปีบริบูรณ์ และมีคำสั่งที่ ๑๑๔๘/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๐ ให้เพิ่มโทษผู้ถูกฟ้องคดี จากลงโทษปลดออกจากราชการเป็นไล่ออกจากราชการย้อนหลังตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๖ ตามมติ อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทย ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีได้ทราบคำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ต่อมาผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการที่ศาลฎีกามีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกผู้ถูกฟ้องคดีโดยไม่รอ การลงโทษและผู้ถูกฟ้องคดีถูกลงโทษทางวินัยไล่ออกจากราชการ ทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จ บำนาญ ผู้ฟ้องคดี โดยผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช จึงได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๐๑๙/๑๔๒๐๐ ลงวันที่ ๒๓/ สิงหาคม ๒๕๕๐ เรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนเงินบำนาญ เงินช่วยค่าครองชีพบำเหน็จบำนาญ (ชคบ.) และ เงินบำเหน็จดำรงชีพนับตั้งแต่วันเกษียณอายุราชการในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๖ จนถึงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๔ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒,๖๑๘,๕๖๖.๓๒ บาท เพื่อนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน จึงมีปัญหาค่าที่ต้อง พิจารณาว่า ผู้ฟ้องคดีมีอำนาจในการเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนบำเหน็จบำนาญได้หรือไม่ เพียงใด ซึ่งศาล ปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีเกษียณอายุราชการในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๖ ก่อนที่ศาลฎีกา มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จบำนาญปกติตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ และกรมบัญชีกลางได้มีคำสั่งให้จ่ายบำนาญปกติ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๖ เป็นต้นไป แต่ต่อมาเมื่อศาลฎีกาได้มีคำพิพากษา ที่ ๙๐๑๑ - ๙๐๑๒/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๓ พิพากษาให้ลงโทษจำคุกผู้ถูกฟ้องคดีมีกำหนด ๑ ปี โดยไม่รอ การลงโทษจำคุก ซึ่งศาลจังหวัดนครศรีธรรมราชได้อ่านคำพิพากษาดังกล่าวเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงเสียสิทธิได้รับบำนาญปกตินับตั้งแต่วันที่อ่านผลแห่งคำพิพากษาดังกล่าว ตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งใช้บังคับในขณะนั้นที่บัญญัติให้ผู้ที่ได้รับ บำนาญปกติอยู่ถ้ากระทำความผิดถึงต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาโทษจำคุก หมดสิทธิรับบำนาญปกติ

ตั้งแต่วันที่มิได้คำพิพากษาถึงที่สุด ต่อมาหลังจากศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด ผู้ฟ้องคดีได้มีคำสั่งที่ ๑๓๔/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๔๙ ลงโทษปลดผู้ถูกฟ้องคดีออกจากราชการ และมีคำสั่งที่ ๑๑๔๘/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๐ ให้เพิ่มโทษผู้ถูกฟ้องคดีเป็นไล่ออกจากราชการ ตามมติ อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทย โดยให้คำสั่งดังกล่าวมีผลตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๖ กรณีดังกล่าวผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติ ตามมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ และโดยที่คำสั่งไล่ออกจากราชการดังกล่าวเป็นการออกคำสั่งย้อนหลังให้ไล่ออกก่อนวันเกษียณอายุราชการตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๖ กรณีนี้ผู้ถูกฟ้องคดีจึงออกจากราชการโดยถูกลงโทษไล่ออกตามมาตรา ๑๑๒ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มิใช่โดยเกษียณอายุราชการ ตามมาตรา ๑๑๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ทำให้วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๖ ซึ่งเป็นวันเกษียณอายุราชการผู้ถูกฟ้องคดีไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติ ตามมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ แต่โดยที่ในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๖ ซึ่งเป็นวันเกษียณอายุราชการของผู้ถูกฟ้องคดียังไม่ปรากฏข้อเท็จจริงดังกล่าว ทำให้กรมบัญชีกลางมีคำสั่งให้จ่ายบำนาญปกติให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๖ เป็นต้นไป ตามหนังสือ ที่ กค ๐๕๑๓/๐๒๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๓๖ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้รับเงินบำนาญปกติและเงินอื่นตั้งแต่วันที่ดังกล่าวตลอดมาจนถึงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ก่อนวันอ่านผลแห่งคำพิพากษาศาลฎีกา และต่อมาผู้ฟ้องคดีโดยผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๐๑๙/๑๔๒๐๐ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๐ เรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนบำเหน็จบำนาญและเงินอื่นตั้งแต่วันเกษียณอายุราชการในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๖ จนถึงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๔ รวมเป็นเงินจำนวน ๒,๖๑๔,๕๖๖.๓๒ บาท โดยอาศัยเหตุที่ผู้ถูกฟ้องคดีถูกลงโทษไล่ออกจากราชการตามคำสั่งผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑๔๘/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๐ ที่ให้มีผลย้อนหลังตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๖

จากข้อเท็จจริงดังกล่าว ศาลปกครองเห็นว่า ข้อ ๖ (๘) ของระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งประกาศ ณ วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๓๕ กำหนดว่ากรณีใดมีเหตุสมควรสั่งปลดออกหรือไล่ออกจากราชการย้อนหลังก็ให้สั่งปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ควรจะต้องออกจากราชการตามกรณีนั้นได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เป็นการทำให้เสียสิทธิโดยชอบธรรมของผู้ถูกสั่งลงโทษนั้น

เมื่อคดีนี้ผู้ถูกฟ้องคดีเกษียณอายุราชการในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๖ และขณะนั้นศาลฎีกายังไม่มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกผู้ถูกฟ้องคดี อีกทั้งผู้ฟ้องคดียังไม่ได้มีคำสั่งให้ลงโทษทางวินัยกับผู้ถูกฟ้องคดี ทำให้ขณะนั้นผู้ถูกฟ้องคดีมีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จบำนาญปกติและเงินอื่นตามกฎหมาย ซึ่งกรมบัญชีกลางได้สั่งให้มีการจ่ายเงินบำนาญปกติให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี และผู้ถูกฟ้องคดีก็ได้รับเงินดังกล่าวโดยชอบด้วยกฎหมายตลอดมา จนกระทั่งศาลจังหวัดนครศรีธรรมราชได้อ่านคำพิพากษาศาลฎีกาในวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ที่พิพากษาให้จำคุกผู้ถูกฟ้องคดี จากข้อเท็จจริงดังกล่าวผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่อาจรู้มาก่อนว่าตนจะไม่มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จบำนาญปกติ เนื่องจากในช่วงระยะเวลาที่ผู้ถูกฟ้องคดีรับราชการในสังกัดผู้ฟ้องคดีแม้ผู้ถูกฟ้องคดีจะถูกพนักงานอัยการฟ้องเป็นจำเลยในคดีอาญาฐานความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ แต่ก็ไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้มีคำสั่งให้ลงโทษทางวินัยกับผู้ถูกฟ้องคดี เพื่อไม่ให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติเมื่อเกษียณอายุราชการแต่อย่างใด ดังนั้น เมื่อไม่ปรากฏข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายใดที่ทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติในวันเกษียณอายุราชการ และกรมบัญชีกลางได้จ่ายเงินบำนาญปกติและเงินอื่นที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีสิทธิได้รับตามกฎหมายตลอดมาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๖ จนถึงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๔ เงินบำนาญปกติและเงินอื่นที่ได้รับจากทางราชการก่อนวันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด

จึงเป็นเงินที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีสิทธิได้รับโดยถูกต้องตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ การที่ผู้ฟ้องคดีได้มีการดำเนินการทางวินัยกับผู้ถูกฟ้องคดีตามอำนาจหน้าที่ให้แล้วเสร็จ ทั้งที่สามารถสอบสวนหาข้อเท็จจริงให้เป็นที่ยุติได้ แต่กลับผลภาระให้พนักงานอัยการในการฟ้องร้องคดี ต่อศาลแล้วรอผลแห่งคำพิพากษาแต่เพียงฝ่ายเดียว และเมื่อศาลมีคำพิพากษาให้จำคุกผู้ถูกฟ้องคดีแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงได้ดำเนินการลงโทษทางวินัยกับผู้ถูกฟ้องคดีในภายหลังตามแนวคำพิพากษาดังกล่าว ซึ่งกรณีนี้ ผู้ฟ้องคดีย่อมคาดหมายได้ว่าหากผู้ถูกฟ้องคดีเกษียณอายุราชการไปแล้วและต่อมาศาลมีคำพิพากษา ให้ลงโทษจำคุกผู้ถูกฟ้องคดี จะทำให้ยากแก่การเยียวยาในภายหลังได้ อันไม่เป็นการรักษาประโยชน์สาธารณะ ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ดำเนินการทางวินัยกับผู้ถูกฟ้องคดีก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะเกษียณอายุราชการ ทำให้ราชการ ได้รับความเสียหายและประโยชน์สาธารณะไม่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายก็เป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีจะต้อง ไปดำเนินการสอบสวนความรับผิดชอบทางละเมิดกับเจ้าหน้าที่ของฝ่ายผู้ถูกฟ้องคดีที่มีหน้าที่ในการดำเนินการทางวินัย กับผู้ถูกฟ้องคดีตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ การที่ผู้ฟ้องคดี มีคำสั่งที่ ๑๑๔๔/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๐ ให้ไล่ออกจากการราชการย้อนหลังตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๖ อันเป็นการออกคำสั่งย้อนหลังที่ทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีเสียสิทธิโดยชอบธรรมในการรับ เงินบำนาญปกติ และเงินอื่นก่อนวันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก คือ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๖ ถึงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๔ จึงไม่ชอบด้วย ข้อ ๖ (๘) ของระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยวันออกจากราชการของ ข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๓๕ นอกจากนี้ มาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ที่บัญญัติให้ผู้รับบำนาญปกติที่กระทำความผิดถึงต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาโทษจำคุก หมดสิทธิรับบำนาญปกตินับแต่วันมีคำพิพากษาถึงที่สุด ได้ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ อันเป็นกรณีที่กฎหมายมีวัตถุประสงค์ให้ผู้ต้องโทษจำคุก โดยคำพิพากษายังคงมีสิทธิได้รับเงินบำนาญปกติ ดังนั้น เมื่อคดีนี้ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิได้รับบำนาญปกติโดยชอบด้วยกฎหมายมาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๖ จนถึงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๔ และต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษา ผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่ เสียสิทธิรับบำนาญปกติด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น การที่ผู้ฟ้องคดีโดยผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา ได้มีหนังสือที่ มท ๐๐๑๙/๑๔๒๐๐ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๐ เรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนเงินบำนาญ บำเหน็จบำนาญ (ชคบ) และเงินบำเหน็จดำรงชีพ นับตั้งแต่วันที่เกษียณอายุราชการวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๖ จนถึงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๔ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒,๖๑๔,๕๖๖.๓๒ บาท จึงเป็นการใช้อำนาจที่ไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย

กรมที่ดินผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า การที่ผู้ฟ้องคดีโดยผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา ได้มีหนังสือที่ มท ๐๐๑๙/๑๔๒๐๐ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๐ เรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนเงินบำนาญ บำเหน็จบำนาญ (ชคบ) และเงินบำเหน็จดำรงชีพ นับตั้งแต่วันที่เกษียณอายุราชการวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๖ จนถึงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๔ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒,๖๑๔,๕๖๖.๓๒ บาท เป็นการใช้อำนาจที่ชอบด้วย กฎหมายการลงโทษทางวินัยในกรณีดังกล่าวไม่สามารถกระทำได้ก่อนศาลฎีกาจะมีคำพิพากษาให้จำคุก ผู้ถูกฟ้องคดี ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับเงินบำนาญปกติและเงินอื่นก่อนวันที่ศาลฎีกามีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้จำคุกนับตั้งแต่วันที่เกษียณอายุราชการวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๖ จนถึงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ดังกล่าว ไปตั้งแต่วันที่เกษียณอายุราชการทั้งที่ตนก็ทราบดีอยู่แล้วว่าถูกฟ้องคดีอาญาอยู่ จึงไม่ทำให้เงินที่ผู้ถูกฟ้องคดี ได้รับไปดังกล่าวเป็นการใช้สิทธิโดยชอบธรรมแต่อย่างใด

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า การที่ผู้ฟ้องคดี โดยผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา มีหนังสือที่ มท ๐๐๑๙/๑๔๒๐๐ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๐

ให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนเงินบำนาญ เงินช่วยค่าครองชีพ บำเหน็จบำนาญ (ชคบ) และเงินบำเหน็จดำรงชีพ นับตั้งแต่วันที่เกษียณอายุราชการวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๖ จนถึงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๔ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒,๖๑๘,๕๖๖.๓๒ บาท เป็นการใช้อำนาจที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

ศาลปกครองสูงสุดได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ผู้ฟ้องคดีมีคำสั่งกรมที่ดินที่ ๑๑๔๘/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๐ ลงโทษไล่ผู้ถูกฟ้องคดีออกจากราชการโดยอาศัยคำพิพากษาของศาลฎีกาที่พิพากษาให้ลงโทษจำคุกผู้ถูกฟ้องคดีมีกำหนด ๑ ปี โดยไม่รอกการลงโทษ โดยไม่ได้ดำเนินการสอบสวนทางวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ การสั่งลงโทษทางวินัยโดยให้ปลดออกหรือไล่ออกจากราชการในกรณีกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดตามคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าว จึงต้องออกคำสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังตั้งแต่วันออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๓๕ ห้ามมิให้สั่งปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ได้ แม้อต่อมาผู้ฟ้องคดีได้มีการเปลี่ยนแปลงคำสั่งลงโทษโดยให้มีการเพิ่มโทษจากปลดออกราชการเป็นไล่ออกจากราชการ โดยให้มีผลย้อนหลังไปในขณะที่ออกคำสั่งเดิมก็ตาม ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีมีคำสั่งกรมที่ดินที่ ๑๑๔๘/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๐ ที่ให้ไล่ผู้ถูกฟ้องคดีออกจากราชการอันเป็นการออกคำสั่งย้อนหลังที่ทำให้ผู้ฟ้องคดีเสียสิทธิโดยชอบธรรมในการรับเงินบำนาญปกติและเงินอื่นก่อนวันที่ศาล มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกจึงไม่ชอบด้วย ข้อ ๖ (๓) (๔) และ (๘) ของระเบียบว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นการใช้อำนาจที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วยกับศาลปกครองชั้นต้นที่พิพากษายกฟ้องจึงพิพากษายืน

● บทสรุป

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้วางหลักในการพิจารณาว่า กรณีใดมีเหตุสมควรสั่งปลดออกหรือไล่ออกจากราชการย้อนหลังก็ให้สั่งปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ควรจะต้องออกจากราชการตามกรณีนั้นได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เป็นการทำให้เสียสิทธิโดยชอบธรรมของผู้ถูกสั่งลงโทษนั้นตามข้อ ๖ (๘) ของระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีได้มีการดำเนินการทางวินัยกับผู้ถูกฟ้องคดีตามอำนาจหน้าที่ให้แล้วเสร็จทั้งที่สามารถสอบสวนหาข้อเท็จจริงให้เป็นที่ยุติได้ แต่กลับผลกภาระให้พนักงานอัยการในการฟ้องร้องคดีต่อศาลแล้วรอผลแห่งคำพิพากษาแต่เพียงฝ่ายเดียว และเมื่อศาลมีคำพิพากษาให้จำคุกผู้ถูกฟ้องคดีแล้วผู้ฟ้องคดีจึงได้ดำเนินการลงโทษทางวินัยกับผู้ถูกฟ้องคดีในภายหลังตามแนวคำพิพากษาดังกล่าว ซึ่งกรณีนี้ผู้ฟ้องคดีย่อมคาดหมายได้ว่าหากผู้ถูกฟ้องคดีเกษียณอายุราชการไปแล้วและต่อมาศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกผู้ถูกฟ้องคดี จะทำให้ยากแก่การเยียวยาในภายหลังได้อันไม่เป็นการรักษาประโยชน์สาธารณะ ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ดำเนินการทางวินัยกับผู้ถูกฟ้องคดีก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะเกษียณอายุราชการ ทำให้ราชการได้รับความเสียหายและประโยชน์สาธารณะไม่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายก็เป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีจะต้องไปดำเนินการสอบสวนความรับผิดชอบทางละเมิดกับเจ้าหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีที่มีหน้าที่ในการดำเนินการทางวินัยกับผู้ถูกฟ้องคดีตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ว่าการไม่สามารถเรียกเงินคืนได้เกิดจากความผิดพลาดของบุคคลใด และบุคคลนั้นได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่ ซึ่งคดีนี้ศาลได้ใช้ข้อกฎหมายในการวินิจฉัย โดยอาศัยหลักกฎหมายตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) และมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) และตามข้อ ๖ (๘) ของระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นหลักในการพิจารณา

ช้าร่อยเดิม

ไม่มีทาง
ที่คุณจะได้ผลลัพธ์ความสำเร็จ
ที่ดีกว่าเดิม
หากคุณ...ยังคงทำทุกอย่าง
“ช้าร่อยเดิม”

(สำเนา)

ที่ มท ๐๕๐๕.๔/ว ๑๐๘๔๔

กรมที่ดิน

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ

อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ

แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๓/ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐ และการดำเนินคดี พ.ศ. ๒๕๖๑

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย** ๑. สำเนาระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐ และการดำเนินคดี พ.ศ. ๒๕๖๑
๒. สรุปสาระสำคัญของระเบียบฯ

ด้วยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ประกาศระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี พ.ศ. ๒๕๖๑ ในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๔๙ ง วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๑ โดยให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป จึงมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๑ และกรมที่ดินได้จัดทำสรุปสาระสำคัญของระเบียบฯ ดังกล่าวแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมที่ดินพิจารณาแล้วเห็นว่า ระเบียบดังกล่าวเป็นเรื่องการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาข้อพิพาทเพื่อยุติการดำเนินการคดีระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ตามกฎหมาย หรือสัญญาระหว่างหน่วยงานของรัฐ ซึ่งต้องมีการดำเนินคดีเกี่ยวกับข้อโต้แย้งและการพิจารณาดำเนินคดีระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชน ทั้งในคดีแพ่ง คดีปกครอง คดีประเภทอื่นที่ไม่ใช่คดีอาญาและคดีซึ่งต้องดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการ จึงขอส่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี พ.ศ. ๒๕๖๑ และสรุปสาระสำคัญของระเบียบฯ ดังกล่าว มาเพื่อให้จังหวัดแจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่ศึกษาทำความเข้าใจและถือปฏิบัติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **ประทีป กิริติเรชา**

(นายประทีป กิริติเรชา)

อธิบดีกรมที่ดิน

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๖๘๓/

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๐๖๒

(สำเนา)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี
พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่สมควรกำหนดให้มีหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“คดี” หมายความว่า คดีแพ่ง คดีปกครอง คดีประเภทอื่นซึ่งมิใช่คดีอาญา และคดีซึ่งต้องดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการ

“ข้อพิพาท” หมายความว่า ข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายหรือตามสัญญาระหว่างหน่วยงานของรัฐ ซึ่งต้องมีการดำเนินคดีเกี่ยวกับข้อโต้แย้งดังกล่าว

“คู่กรณี” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐซึ่งมีข้อพิพาทระหว่างกัน

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี

ข้อ ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามระเบียบนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้คณะกรรมการเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาด

หมวด ๑

คณะกรรมการ

ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี” เรียกโดยย่อว่า “กยพ.” ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานกรรมการ

(๒) ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงยุติธรรม เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะรัฐมนตรี และอัยการสูงสุด เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีอัยการ สำนักงานการยุติการดำเนินคดีแพ่งและอนุญาโตตุลาการ เป็นกรรมการและเลขานุการ และรองอธิบดีอัยการ สำนักงานการยุติการดำเนินคดีแพ่งและอนุญาโตตุลาการที่อัยการสูงสุดมอบหมายจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๖ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) พิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐ
- (๒) พิจารณาชี้ขาดความเห็นแย้งกรณีอัยการสูงสุดเห็นว่าควรยุติการดำเนินคดีของหน่วยงานของรัฐ
- (๓) ดำเนินการเกี่ยวกับข้อพิพาทซึ่งอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรี ตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย
- (๔) เสนอแนะความเห็นและแนวทางปฏิบัติในการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐ การดำเนินคดี และเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อคณะรัฐมนตรี
- (๕) เรียกให้คู่กรณี หน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง หรือบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริง จัดส่งเอกสารหรือพยานหลักฐาน จัดทำคำแปลภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย และให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐาน เพื่อประกอบการพิจารณา
- (๖) วางระเบียบหรือแนวปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินการตามระเบียบนี้เป็นไปโดยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

ข้อ ๗ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมของคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การพิจารณาชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๘ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

ให้นำความในข้อ ๗ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

ข้อ ๙ ให้สำนักงานการยุติการดำเนินคดีแพ่งและอนุญาโตตุลาการ สำนักงานอัยการสูงสุด ทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ และให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) ตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานจากคู่กรณีทุกฝ่าย เพื่อทำความเข้าใจเสนอต่ออัยการสูงสุดในการดำเนินการตามระเบียบนี้
 - (๒) เรียกให้คู่กรณี หน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง หรือบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริง จัดส่งเอกสารหรือพยานหลักฐาน จัดทำคำแปลภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย และให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐาน เพื่อประกอบการพิจารณา
 - (๓) เข้าตรวจหรือดำเนินการให้มีการตรวจสอบสถานที่ ทรัพย์สิน หรือยานพาหนะของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 - (๔) ปฏิบัติงานธุรการ งานการประชุม และจัดทำรายงานการประชุมของคณะกรรมการ
 - (๕) รวบรวมและจัดทำงานวิชาการของคณะกรรมการ และศึกษาหาข้อมูลต่างๆ
 - (๖) จัดพิมพ์และเผยแพร่คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการ
 - (๗) ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานของคณะกรรมการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
- ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงในการดำเนินการตาม (๒) และ (๓) ให้คู่กรณีเป็นผู้ชำระตามที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด

ข้อ ๑๐ ค่าใช้จ่ายสำหรับการประชุม เปียประชุม หรือค่าตอบแทนของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามระเบียบนี้ ให้เบิกจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายของสำนักงานอัยการสูงสุด

หมวด ๒

การพิจารณาข้อพิพาทเพื่อยุติการดำเนินคดีระหว่างหน่วยงานของรัฐ

ข้อ ๑๑ เมื่อมีข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐ ให้คู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้องแจ้งข้อเรียกร้องหรือข้อโต้แย้งสิทธิไปยังคู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้อง โดยระบุให้ทราบถึงข้อเท็จจริงและข้อเรียกร้อง หากคู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องเห็นว่ามีความผิดฐานว่าตนต้องรับผิดชอบและไม่ได้ตั้งใจโต้แย้งในเรื่องจำนวนค่าเสียหาย ให้คู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องดำเนินการตามข้อเรียกร้องหรือชำระค่าเสียหายให้แก่คู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้องให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

ข้อ ๑๒ ในกรณีข้อพิพาทตามข้อ ๑๑ ไม่อาจยุติได้ภายในเวลาอันสมควรเนื่องจากคู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องปฏิเสธหรือไม่ยอมชำระหนี้ ให้คู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้องเสนอข้อพิพาทไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดภายในอายุความหรือกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี เพื่อพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป

หนังสือเสนอข้อพิพาทไปยังสำนักงานอัยการสูงสุด ให้ลงนามโดยบุคคลผู้มีอำนาจกระทำการแทนของคู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้อง ในกรณีที่มอบอำนาจให้ผู้อื่นกระทำการแทน จะต้องมีหลักฐานการมอบอำนาจแสดงประกอบด้วย

เมื่อคู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้องเสนอข้อพิพาทไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดภายในอายุความหรือกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีแล้ว ห้ามมิให้คู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องยกอายุความหรือกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีขึ้นต่อสู้ในภายหลัง

เพื่อประโยชน์ในการนับอายุความหรือกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามวรรคสาม ในกรณีส่งหนังสือเสนอข้อพิพาททางไปรษณีย์ ให้กระทำโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน และให้ถือว่าวันที่ส่งหนังสือเสนอข้อพิพาทแก่เจ้าหน้าที่ไปรษณีย์เป็นวันที่ยื่นหนังสือเสนอข้อพิพาทต่อสำนักงานอัยการสูงสุด

ให้นำความในข้อนี้มาใช้บังคับแก่กรณีคู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องได้ใช้สิทธิเรียกร้องแย้งด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๑๓ เมื่อสำนักงานอัยการสูงสุดได้รับหนังสือเสนอข้อพิพาทจากคู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้องแล้ว ให้พิจารณามีหนังสือแจ้งข้อเรียกร้องของคู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้องไปยังคู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องเพื่อให้ชี้แจงแก้ข้อเรียกร้องดังกล่าว ในกรณีนี้ให้คู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องชี้แจงข้อเท็จจริงและเหตุผลว่าจะรับหรือปฏิเสธความรับผิดชอบตามที่ถูกร้องภายในระยะเวลาที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด

ในกรณีที่คู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องมิได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและเหตุผลภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่งโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าคู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องสละสิทธิในการชี้แจงข้อเท็จจริงและเหตุผลเกี่ยวกับข้อพิพาทที่ถูกเรียกร้อง และให้สำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินการต่อไป

ข้อ ๑๔ ในการพิจารณารับข้อพิพาท ให้สำนักงานอัยการสูงสุดเปิดโอกาสให้คู่กรณีรับทราบข้อเท็จจริงและตรวจสอบเอกสารอย่างเพียงพอ รวมทั้งชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานประกอบข้ออ้างหรือข้อเถียงของตนตามควรแก่กรณี

ข้อ ๑๕ ให้สำนักงานอัยการสูงสุดมีอำนาจที่จะไกล่เกลี่ยให้คู่กรณีได้ตกลงกัน หรือประนีประนอมยอมความกันในข้อพิพาท

ข้อ ๑๖ เมื่ออัยการสูงสุดได้มีคำวินิจฉัยเกี่ยวกับความรับผิดชอบตามข้อเรียกร้องในข้อพิพาทเรื่องใดแล้ว ให้สำนักงานอัยการสูงสุดมีหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยให้คู่กรณีทราบ เพื่อให้คู่กรณีได้มีโอกาสเจรจาตกลงกันหรือแสดงเหตุผลโต้แย้งคำวินิจฉัยดังกล่าว และให้คู่กรณีแจ้งผลการเจรจาตกลง หรือเหตุผลโต้แย้งคำวินิจฉัยภายในระยะเวลาที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด

ในกรณีที่คู่กรณีทุกฝ่ายเห็นพ้องกับคำวินิจฉัยของอัยการสูงสุด ให้คำวินิจฉัยนั้นเป็นอันยุติ และผูกพันคู่กรณี และให้คู่กรณีถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของอัยการสูงสุดดังกล่าวต่อไป

ในกรณีที่ไม่ปรากฏว่าคู่กรณีทุกฝ่ายเห็นพ้องกับคำวินิจฉัยของอัยการสูงสุดภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง หรือคู่กรณีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดได้แสดงเหตุผลโต้แย้งคำวินิจฉัยของอัยการสูงสุดแล้วแต่กรณี ให้สำนักงานอัยการสูงสุดเสนอข้อพิพาทดังกล่าวต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาชี้ขาดต่อไป

ข้อ ๑๗ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาข้อพิพาทของคู่กรณีและมีคำวินิจฉัยชี้ขาดเป็นประการใดแล้ว ให้คำวินิจฉัยชี้ขาดเป็นที่สุด และให้สำนักงานอัยการสูงสุดมีหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยชี้ขาดดังกล่าวให้คู่กรณีทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการได้รับรองมติเกี่ยวกับข้อพิพาท เพื่อให้คู่กรณีถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยชี้ขาดดังกล่าวต่อไป

เมื่อสำนักงานอัยการสูงสุดได้แจ้งคำวินิจฉัยชี้ขาดให้คู่กรณีทราบแล้ว หากปรากฏว่าคู่กรณีฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการภายในเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความวินิจฉัยชี้ขาด ให้คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งมีหนังสือแจ้งให้สำนักงานอัยการสูงสุดทราบ

เมื่อสำนักงานอัยการสูงสุดได้รับแจ้งตามวรรคสองแล้ว ให้มีหนังสือแจ้งเตือนคู่กรณีฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบให้ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยชี้ขาดดังกล่าว หากคู่กรณีฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบยังเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตาม ให้มีหนังสือเสนอให้ประธานกรรมการมีหนังสือถึงรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือผู้มีอำนาจกำกับหรือควบคุมดูแลหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นเพื่อแจ้งให้คู่กรณีฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบปฏิบัติตามคำวินิจฉัยชี้ขาดดังกล่าว และหากยังคงเพิกเฉยอยู่อีกให้ประธานกรรมการเสนอเรื่องต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควรต่อไป

ข้อ ๑๘ ในกรณีที่คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการอาจมีผลกระทบต่อส่วนได้เสียของบุคคลภายนอกซึ่งไม่อาจยุติได้ในฝ่ายบริหาร คณะกรรมการจะไม่พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดก็ได้

ข้อ ๑๙ การทบทวนคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการจะกระทำได้เมื่อมีพยานหลักฐานใหม่อันสำคัญและไม่อาจเสนอได้ก่อนการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการ

ข้อ ๒๐ ให้สำนักงานอัยการสูงสุดจัดทำรายงานสรุปคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบทุกหกเดือน

หมวด ๓

การพิจารณาดำเนินคดีระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชน

ข้อ ๒๑ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่กับเอกชนในทางแพ่งหรือกรณีที่หน่วยงานของรัฐจำเป็นต้องใช้สิทธิทางศาล ให้ส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุด หรือพนักงานอัยการซึ่งมีหน้าที่และอำนาจดำเนินคดีเรื่องนั้นโดยตรงดำเนินการ

รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ดำเนินธุรกิจการค้าหรือการบริการเป็นปกติธุระและมีข้อพิพาทอันเกี่ยวกับธุรกิจการค้าหรือการบริการนั้น อาจดำเนินคดีเองโดยไม่ส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการดำเนินการก็ได้

ในการดำเนินการฟ้องร้องคดีทุกประเภท ให้หน่วยงานของรัฐเร่งรัดให้เจ้าหน้าที่รวบรวมพยานหลักฐานให้ครบถ้วนและรีบส่งเรื่องไปยังพนักงานอัยการก่อนครบกำหนดอายุความไม่น้อยกว่าสามเดือน เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐส่งเรื่องให้ส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการดำเนินการตามวรรคหนึ่งหรือรับผิดชอบดำเนินคดีเองตามวรรคสอง หน่วยงานของรัฐดังกล่าวอาจว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อช่วยดำเนินการในเรื่องนั้นด้วยก็ได้

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีข้อพิพาทที่มีความจำเป็นจะต้องใช้ความรู้ทางเทคนิคเฉพาะในประเด็นอันเป็นสาระสำคัญแห่งคดีหรือเป็นการดำเนินคดีในต่างประเทศ หน่วยงานของรัฐนั้นสามารถจ้างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านดำเนินคดีได้

ข้อ ๒๒ ในกรณีที่พนักงานอัยการพิจารณาแล้วเห็นว่าคดีนั้นหน่วยงานของรัฐอยู่ในฐานะเสียเปรียบหรือการดำเนินคดีไม่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือไม่คุ้มค่า ให้แจ้งฐานะคดีและความเห็นควรยุติเรื่องให้หน่วยงานของรัฐพิจารณา หากหน่วยงานของรัฐเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของพนักงานอัยการ ให้การดำเนินคดีเรื่องนั้นเป็นอันยุติ

ข้อ ๒๓ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีความเห็นขัดหรือแย้งกับความเห็นของพนักงานอัยการตามข้อ ๒๒ ให้แจ้งความเห็นไปยังพนักงานอัยการ และให้พนักงานอัยการส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดพิจารณา

ถ้าอัยการสูงสุดเห็นพ้องกับหน่วยงานของรัฐ ให้แจ้งพนักงานอัยการเพื่อดำเนินการต่อไป แต่หากอัยการสูงสุดเห็นแตกต่างจากความเห็นของหน่วยงานของรัฐ ให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณา

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นพ้องกับความเห็นของอัยการสูงสุด มติของคณะกรรมการผูกพันหน่วยงานของรัฐ แต่หากคณะกรรมการเห็นควรให้ดำเนินคดีต่อไป ให้อัยการสูงสุดพิจารณาดำเนินการตามมติของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการอัยการประกาศกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ

คดีที่จะขาดอายุความฟ้องร้อง ให้พนักงานอัยการดำเนินการฟ้องคดีภายในกำหนดอายุความโดยไม่ต้องรอผลการวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการ

ข้อ ๒๔ ให้นำความในข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ และข้อ ๒๓ มาใช้บังคับกับการอุทธรณ์ ฎีกา การยื่นคำให้การ และการยื่นคำร้องอื่นใดโดยอนุโลม

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีข้อโต้แย้งกับเอกชนเป็นคดีปกครองหรือกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตกเป็นคู่กรณีในคดีปกครอง ให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นคู่กรณี ส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการซึ่งมีหน้าที่และอำนาจดำเนินคดีปกครองโดยตรงดำเนินการเว้นแต่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นมีเจ้าหน้าที่หรือนิติกรซึ่งมีความรู้ความสามารถอยู่แล้ว และประสงค์จะดำเนินคดีเอง ก็ให้ดำเนินการได้

ให้นำความในข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ และข้อ ๒๔ มาใช้บังคับกับการดำเนินคดีปกครองโดยอนุโลม

ข้อ ๒๖ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่กับเอกชนในคดีแพ่งหรือคดีปกครองที่ต้องใช้อำนาจตุลาการในการระงับข้อพิพาทก่อนนำคดีขึ้นสู่ศาล ให้ส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการซึ่งมีหน้าที่และอำนาจดำเนินคดีในชั้นอนุญาโตตุลาการโดยตรงดำเนินการ

ให้นำความในข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ และข้อ ๒๔ มาใช้บังคับกับการดำเนินคดีในชั้นอนุญาโตตุลาการโดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๓ การพิจารณาชี้ขาดข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐ และการพิจารณาชี้ขาดการดำเนินคดีทั้งปวง ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๙ ในวันก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการตามระเบียบนี้เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาชี้ขาดต่อไป และให้ถือว่าบรรดากระบวนการพิจารณาที่พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด หรือคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้ดำเนินการไว้ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ เป็นกระบวนการพิจารณาของพนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด หรือคณะกรรมการตามระเบียบนี้ด้วยแล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๔ การบังคับตามคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๙ ที่ยังค้างดำเนินการอยู่ในวันก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้บังคับตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๔๙ ง วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๑

สรุปสาระสำคัญ
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาท
ระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี พ.ศ. ๒๕๖๑

เหตุผลในการกำหนดให้มีระเบียบ

กำหนดให้มีหลักเกณฑ์และวิธีพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี

วันใช้บังคับ

ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ข้อ ๒) (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๔๙ ง วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๑) ใช้บังคับ ๗ มีนาคม ๒๕๖๑

ขอบเขตการใช้บังคับ

ใช้ในการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี

“คดี” หมายความว่า คดีแพ่ง คดีปกครอง คดีประเภทอื่นซึ่งมิใช่คดีอาญา และคดีซึ่งต้องดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการ

“ข้อพิพาท” หมายความว่า ข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายหรือตามสัญญาระหว่างหน่วยงานของรัฐ ซึ่งต้องมีการดำเนินคดีเกี่ยวกับข้อโต้แย้งดังกล่าว

“คู่กรณี” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐซึ่งมีข้อพิพาทระหว่างกัน

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ (ข้อ ๓)

คณะกรรมการ (หมวด ๑)

๑. ให้มี “คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี” เรียกโดยย่อว่า “กยพ.” (รวม ๔ ท่าน) มีองค์ประกอบ ดังนี้

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานกรรมการ

(๒) ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงยุติธรรม เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะรัฐมนตรี และอัยการสูงสุด เป็นกรรมการ

อธิบดีอัยการ สำนักงานการยุติการดำเนินคดีแพ่งและอนุญาโตตุลาการ เป็นกรรมการ และเลขานุการ

รองอธิบดีอัยการ สำนักงานการยุติฯ ที่อัยการสูงสุดมอบหมาย จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ (ข้อ ๕)

๒. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ๖ ประการ

(๑) พิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐ

(๒) พิจารณาชี้ขาดความเห็นแย้งกรณีอัยการสูงสุดเห็นควรยุติการดำเนินคดีของหน่วยงานของรัฐ

(๓) ดำเนินการเกี่ยวกับข้อพิพาทซึ่งอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรี

(๔) เสนอแนะความเห็นและแนวทางปฏิบัติในการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐ การดำเนินคดี และเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อคณะรัฐมนตรี

(๕) เรียกให้คู่กรณี หน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง หรือบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริง จัดส่งเอกสารหรือพยานหลักฐาน จัดทำคำแปลภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย และให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐาน เพื่อประกอบการพิจารณา

(๖) วางระเบียบหรือแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินการตามระเบียบนี้เป็นไปโดย รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ (ข้อ ๖)

๓. ให้ “สำนักงานการยุติการดำเนินคดีแพ่งและอนุญาโตตุลาการ สำนักงานอัยการสูงสุด” ทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ และให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานจากคู่กรณีทุกฝ่าย เพื่อทำความเข้าใจ เสนอต่ออัยการสูงสุดในการดำเนินการตามระเบียบนี้

(๒) เรียกให้คู่กรณี หน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง หรือบุคคลใด มาชี้แจงข้อเท็จจริง จัดส่งเอกสารหลักฐาน จัดทำคำแปลเป็นภาษาไทย ให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐาน เพื่อประกอบการพิจารณา

(๓) เข้าตรวจ หรือดำเนินการให้มีการตรวจ สถานที่ ทรัพย์สิน หรือยานพาหนะ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๔) ปฏิบัติงานธุรการ งานการประชุม ทำรายงานการประชุม

(๕) รวบรวมและจัดทำงานวิชาการของคณะกรรมการ ศึกษาหาข้อมูลต่างๆ

(๖) จัดพิมพ์และเผยแพร่คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการ

(๗) ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานของคณะกรรมการ (ข้อ ๙)

การพิจารณาข้อพิพาทเพื่อยุติการดำเนินคดีระหว่างหน่วยงานของรัฐ (หมวด ๒)

๑. ให้ “คู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้อง” แจ้งข้อเรียกร้องหรือข้อโต้แย้งสิทธิไปยัง “คู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้อง” และให้ฝ่ายที่ถูกเรียกร้องดำเนินการตามข้อเรียกร้องให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว (ข้อ ๑๑)

๒. กรณีที่ฝ่ายที่ถูกเรียกร้องไม่ดำเนินการตามข้อเรียกร้อง (ข้อพิพาทไม่อาจยุติได้) ให้ “ผู้มีอำนาจกระทำการแทนคู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้อง” มีหนังสือเสนอข้อพิพาทไปยังสำนักงานอัยการสูงสุด ภายในอายุความหรือกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี เพื่อพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด (ข้อ ๑๒)

๓. ให้ “สำนักงานอัยการสูงสุด” แจ้งให้คู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องชี้แจงว่าจะรับหรือปฏิเสธ ความรับผิดชอบที่ถูกเรียกร้อง และถ้ามีได้ชี้แจงโดยไม่มีเหตุอันควร ให้ถือว่าสละสิทธิในการชี้แจง ให้สำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินการต่อไป (ข้อ ๑๓) สำนักงานอัยการสูงสุดเปิดโอกาสให้คู่กรณีรับทราบ ข้อเท็จจริง ตรวจเอกสาร ชี้แจงแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอตามควรแก่กรณี (ข้อ ๑๔) และมีอำนาจ ไกล่เกลี่ยประนีประนอมยอมความกันในข้อพิพาท (ข้อ ๑๕)

๔. ให้สำนักงานอัยการสูงสุดมีคำวินิจฉัยและแจ้งให้คู่กรณีทราบ เพื่อให้โอกาสเจรจาตกลงกัน หรือโต้แย้งคำวินิจฉัยภายในเวลาที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด ถ้าคู่กรณีทุกฝ่ายเห็นพ้องกับคำวินิจฉัย ให้เป็นอันยุติ และผูกพันคู่กรณีที่ต้องดำเนินการตามคำวินิจฉัยฯ หากไม่ปรากฏว่า คู่กรณีทุกฝ่ายเห็นพ้อง กับคำวินิจฉัยฯ หรือมีคู่กรณีฝ่ายใดโต้แย้ง ให้สำนักงานอัยการสูงสุดส่งเรื่องให้ “คณะกรรมการ” พิจารณา ชี้ขาด (ข้อ ๑๖)

๕. เมื่อ “คณะกรรมการ” มีคำวินิจฉัยประการใดให้เป็นที่สุด และให้ “สำนักงานอัยการสูงสุด” มีหนังสือแจ้งคู่กรณีทราบภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่คณะกรรมการได้รับรองมติ เพื่อให้คู่กรณีปฏิบัติตาม คำวินิจฉัยชี้ขาดดังกล่าว หากฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ได้รับความแจ้ง ให้สำนักงานอัยการสูงสุดเตือน และเสนอให้ประธานกรรมการ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) มีหนังสือ ถึงรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือผู้มีอำนาจกำกับดูแลหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นเพื่อแจ้งให้ฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบ ปฏิบัติตามคำวินิจฉัย หากเพิกเฉยให้เสนอเรื่องให้นายกรัฐมนตรีสั่งการ (ข้อ ๑๓)

๖. กรณีที่คำวินิจฉัยอาจมีผลกระทบต่อบุคคลภายนอกที่ไม่อาจยุติได้ในฝ่ายบริหาร คณะกรรมการจะไม่พิจารณาก็ได้ (ข้อ ๑๔) และหากมีพยานหลักฐานใหม่ที่ไม่อาจเสนอได้ก่อนการชี้ขาด ก็ให้ทบทวนคำวินิจฉัยได้ (ข้อ ๑๕)

๗. ให้สำนักงานอัยการสูงสุดจัดทำรายงานสรุปคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการเสนอ คณะรัฐมนตรีทราบทุก ๖ เดือน (ข้อ ๒๐)

การพิจารณาดำเนินคดีระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชน (หมวด ๓)

การดำเนินคดีแพ่ง

๑. กรณีหน่วยงานของรัฐมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่กับเอกชนในทางแพ่ง หรือต้องใช้ สิทธิทางศาล ให้ส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการซึ่งมีหน้าที่และอำนาจดำเนินคดี เรื่องนั้นโดยตรงดำเนินการ โดยรวบรวมพยานหลักฐานให้ครบถ้วน และส่งให้พนักงานอัยการก่อนครบกำหนด อายุความไม่น้อยกว่า ๓ เดือน (ข้อ ๒๑)

๒. กรณีที่พนักงานอัยการเห็นว่าคดีนั้นหน่วยงานของรัฐอยู่ในฐานะเสียเปรียบหรือไม่เกิด ประโยชน์ ไม่คุ้มค่า ให้แจ้งฐานะคดีให้หน่วยงานพิจารณา หากเห็นพ้องด้วยให้ยุติ (ข้อ ๒๒)

๓. หากหน่วยงานแจ้งความเห็นขัดหรือแย้งกับพนักงานอัยการ ให้อัยการสูงสุดพิจารณา หากอัยการสูงสุดเห็นพ้องกับหน่วยงานให้พนักงานอัยการดำเนินการต่อไป แต่หากอัยการสูงสุดเห็นแตกต่าง กับหน่วยงานของรัฐ ให้ส่งเรื่องให้ “คณะกรรมการ” พิจารณา ถ้าคณะกรรมการเห็นพ้องกับความเห็นของ อัยการสูงสุด มตินั้นผูกพันหน่วยงานของรัฐ แต่หากคณะกรรมการเห็นควรให้ดำเนินคดีต่อ ให้อัยการสูงสุด ดำเนินการตามมติ แต่หากคดีใดจะขาดอายุความฟ้องร้อง ให้พนักงานอัยการดำเนินการฟ้องคดีภายในอายุความ โดยไม่ต้องรอมติ (ข้อ ๒๓)

๔. การอุทธรณ์ ฎีกา ยื่นคำให้การ คำร้องอื่นใด ให้นำความในข้อ ๒๑-๒๓ ไปใช้บังคับ โดยอนุโลม (ข้อ ๒๔)

การดำเนินคดีปกครอง

กรณี “หน่วยงานของรัฐ” มีข้อโต้แย้งกับเอกชนเป็นคดีปกครอง หรือ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตกเป็นคู่กรณีในคดีปกครอง ให้ส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการซึ่งมีหน้าที่และอำนาจ ดำเนินคดีปกครองโดยตรงดำเนินการ เว้นแต่มีเจ้าหน้าที่หรือนิติกรซึ่งมีความรู้ความสามารถและประสงค์ จะดำเนินคดีเองก็ให้ดำเนินการได้ และนำความในข้อ ๒๑-๒๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (ข้อ ๒๕)

กรณีที่ต้องใช้อำนาจตุลาการในการระงับข้อพิพาทก่อนคดีขึ้นสู่ศาล

กรณีหน่วยงานของรัฐมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่กับเอกชนไปคดีแพ่งหรือคดีปกครอง ที่ต้องใช้อำนาจตุลาการในการระงับข้อพิพาทก่อนนำคดีขึ้นสู่ศาล ให้ส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุด หรือพนักงานอัยการซึ่งมีหน้าที่และอำนาจดำเนินคดีในชั้นอนุญาโตตุลาการโดยตรงดำเนินการ และนำ ความในข้อ ๒๑-๒๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (ข้อ ๒๖)

บทเฉพาะกาล

๑. การพิจารณาชี้ขาดข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐ และการพิจารณาชี้ขาดการดำเนินคดีทั้งปวง ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ใน “คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง” ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๙ ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ และให้คณะกรรมการตามระเบียบนี้เป็นผู้มีอำนาจชี้ขาด และให้ถือว่ากระบวนการพิจารณาก่อนใช้ระเบียบเป็นกระบวนการพิจารณาของพนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด หรือคณะกรรมการตามระเบียบนี้ด้วย (ข้อ ๒๓)

๒. การบังคับตามคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๙ ที่ยังค้างดำเนินการอยู่ ให้บังคับตามระเบียบนี้ (ข้อ ๒๔)

สำนักกฎหมาย กรมที่ดิน

๑๔ มีนาคม ๒๕๖๑

(สำเนา)

ที่ มท ๐๕๑๕.๑/ว ๑๔๕๒๓

กรมที่ดิน

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ

อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ

แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง การประเมินราคาทุนทรัพย์ในการจดทะเบียนโอนอสังหาริมทรัพย์ประเภทถาวรจนน้ำมัน**เรียน** ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด**อ้างถึง** หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๕.๑/ว ๕๖๓๔ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๑**สิ่งที่ส่งมาด้วย** สำเนาหนังสือกรมธนารักษ์ ที่ กค ๐๓๑๕/๔๓๔๐ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมที่ดินได้แจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบและอำนวยความสะดวกแก่คู่กรณี ภายใต้กฎหมายและแนวทางปฏิบัติของกรมที่ดินในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม กรณี บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จะต้องดำเนินการจดทะเบียนโอนบรรดาทรัพย์สินประเภทอสังหาริมทรัพย์ และทรัพย์สินอื่นเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ที่ใช้ในการดำเนินกิจการของหน่วยธุรกิจน้ำมันและค้าปลีก (อันได้แก่ คลังน้ำมัน คลังก๊าซ สถานีเติมน้ำมันอากาศยาน และสถานีบริการน้ำมันเชลล์) ซึ่งตั้งอยู่ทั่วภูมิภาคในประเทศไทยให้แก่บริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด นั้น

กรมที่ดินได้หารือกรมธนารักษ์เกี่ยวกับการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ถาวรจนน้ำมันขนาดใหญ่ ซึ่งติดตั้งตั้งตรงติดกับที่ดิน ตามที่บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จะต้องโอนให้แก่ บริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด และได้รับแจ้งผลการพิจารณาจากกรมธนารักษ์ สรุปได้ดังนี้

๑. การกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรือนสิ่งปลูกสร้างที่มีรูปแบบไม่ตรงกับที่กำหนดไว้ในบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรือนสิ่งปลูกสร้างให้นำราคาประเมินโรงเรือนสิ่งปลูกสร้างที่มีรูปแบบคล้ายคลึงกัน ใกล้เคียงกันมากที่สุด มาใช้ในการกำหนดราคาประเมินเพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมได้ ทั้งนี้ ตามประกาศจังหวัด เรื่อง บัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรือนสิ่งปลูกสร้างในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน

๒. สำหรับอสังหาริมทรัพย์ประเภทถาวรจนน้ำมัน เข้าลักษณะเป็นสถานที่เก็บรักษาสินค้า ซึ่งอยู่ในความหมายของ “คลังสินค้า” ตามบทนิยามคำว่า “อาคาร” ในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒ ทั้งนี้ ตามแนวทางการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (เรื่องเสร็จที่ ๒๔๓/๒๕๓๕) รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **ประทีป กิริติเรขา**

(นายประทีป กิริติเรขา)

อธิบดีกรมที่ดิน

สำนักมาตรฐานการทะเบียนที่ดิน

ส่วนมาตรฐานการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๓๖๒ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๑๒๔

(สำเนา)

ที่ กค ๐๓๑๕/๔๓๔๐

กรมธนารักษ์

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการดำเนินการเกี่ยวกับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม อันเนื่องมาจากการปรับโครงสร้าง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

เรียน อธิบดีกรมที่ดิน

อ้างถึง หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๕.๑/๕๖๓๙ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) บันทึกความหมายของคลังสินค้าตามบทนิยามคำว่า “อาคาร” ใน พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ของคณะกรรมการกฤษฎีกา จำนวน ๑ ฉบับ
๒) คำนิยามประกอบบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรียนสิ่งปลูกสร้างรอบบัญชีปี พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๒ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่าบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัท ปตท. น้ำมันและค้าปลีก จำกัด ต้องการโอนกิจการของหน่วยธุรกิจน้ำมันรวมถึงสินทรัพย์และหนี้สินของหน่วยธุรกิจ ตลอดจนหุ้นของกลุ่มบริษัทในเครือที่เกี่ยวข้องให้แก่บริษัท ปตท. น้ำมันและค้าปลีก จำกัด โดยจะต้องดำเนินการจดทะเบียนโอนอสังหาริมทรัพย์ที่ใช้ในกิจการหน่วยธุรกิจน้ำมันและค้าปลีกที่ตั้งอยู่ทั่วประเทศ ได้แก่ คลังน้ำมัน คลังก๊าซ สถานีเติมน้ำมันอากาศยานและสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง รวมถึงถังบรรจุน้ำมันขนาดใหญ่ ซึ่งกรมที่ดินได้ดำเนินการตรวจสอบบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรียนสิ่งปลูกสร้างในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ รอบบัญชีปี พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๒ แล้ว ไม่พบรายการถังบรรจุน้ำมันในบัญชี จึงขอความอนุเคราะห์ให้กรมธนารักษ์ให้ความเห็นเกี่ยวกับการใช้บัญชีกำหนดราคาประเมินโรงเรียนสิ่งปลูกสร้างฯ ประเภทถังบรรจุน้ำมัน เพื่อใช้คำนวณค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม นั้น

กรมธนารักษ์พิจารณาแล้วขอเรียนว่า การกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรียนสิ่งปลูกสร้างเป็นไปตามระเบียบของคณะกรรมการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรียนสิ่งปลูกสร้างรอบบัญชีปี พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๒ ประกอบด้วยประเภทของโรงเรียนสิ่งปลูกสร้าง ๕ ประเภท ๓๑ แบบ และตามประกาศจังหวัด เรื่องบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรียนสิ่งปลูกสร้างฯ ได้ระบุแนวทางการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรียนสิ่งปลูกสร้างที่มีรูปแบบไม่ตรงกับที่กำหนดไว้ในบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรียนสิ่งปลูกสร้างให้นำราคาประเมินโรงเรียน สิ่งปลูกสร้างที่มีรูปแบบคล้ายคลึงกันใกล้เคียงกันมากที่สุดมาใช้ในการกำหนดราคาประเมินเพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมได้ สำหรับอสังหาริมทรัพย์ประเภทถังบรรจุน้ำมัน คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) ได้พิจารณาเรื่องเสร็จที่ ๒๘๓/๒๕๓๕ โดยได้อธิบายความหมายของอาคาร มิได้ความหมายจำกัดเพียงเฉพาะสิ่งที่ก่อสร้างขึ้นเพื่อให้บุคคลเข้าไปใช้สอยภายในสถานที่ที่ก่อสร้างได้เท่านั้น แต่หากยังหมายถึงสิ่งก่อสร้างในลักษณะที่บุคคลสามารถใช้สอย ได้รับประโยชน์ในกิจการใดกิจการหนึ่ง โดยที่ตัวผู้ใช้สอยไม่จำเป็นต้องเข้าไปภายในสิ่งที่สร้างขึ้นนั้นด้วย ดังเหล็กที่สร้างขึ้นโดยยึดติดกับโครงสร้างและฐานรากใต้ดินสำหรับรองรับน้ำหนัก จึงมีลักษณะเป็นอาคารตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

และเมื่อปรากฏว่าสิ่งก่อสร้างที่เป็นถังน้ำมันดังกล่าว ได้สร้างขึ้นในการใช้เก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิงจำนวนมากเพื่อประโยชน์ในทางการค้า จึงมีลักษณะเป็นสถานที่เก็บรักษาสินค้าซึ่งอยู่ในความหมายของคลังสินค้า ตามบทนิยามคำว่า “อาคาร” ในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ทั้งนี้ ตามประกาศจังหวัดเรื่อง บัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรียนสิ่งปลูกสร้างฯ ได้กำหนด คำนียามประกอบบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรียน สิ่งปลูกสร้าง ประเภทคลังสินค้า หมายถึงสิ่งปลูกสร้างหรืออาคารที่ใช้เป็นที่สำหรับเก็บสินค้าหรือสิ่งของเพื่อประโยชน์ทางการค้าหรืออุตสาหกรรมไว้แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **วิลาวัลย์ วีระกุล**

(นางสาววิลาวัลย์ วีระกุล)

ผู้อำนวยการสำนักประเมินราคาทรัพย์สิน ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมธนารักษ์

สำนักประเมินราคาทรัพย์สิน

ส่วนมาตรฐานการประเมินราคาทรัพย์สิน

โทร. ๐ ๒๑๔๒ ๒๔๔๘

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๙/๕๖

เรื่องเสร็จที่ ๒๔๓/๒๕๓๕

บันทึก

เรื่อง ความหมายของคลังสินค้าตามบทนิยามคำว่า “อาคาร” ในพระราชบัญญัติ
ควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ (กรณีการก่อสร้างถึงเก็บน้ำมันเชื้อเพลิง)

กระทรวงมหาดไทย มีหนังสือ ที่ มท ๐๙๑๘/๘๒๓๓ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๓๕
หาหรือปัญหาข้อกฎหมายมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าจังหวัดสมุทรปราการได้มีหนังสือ
ที่ สป ๐๐๒๒/๕๑๐๖ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ ขอให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาวินิจฉัยว่า การก่อสร้าง
ถึงเก็บน้ำมันซึ่งเป็นถังเหล็กสำหรับบรรจุน้ำมันยึดติดกับโครงสร้างและฐานรากใต้ดินสำหรับรองรับน้ำหนัก
ของถังและน้ำมันถือเป็นอาคารตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือไม่และหากเป็นอาคาร
จะต้องห้ามตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๓๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร
พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือไม่

คณะกรรมการควบคุมอาคารได้พิจารณาข้อหาหรือของจังหวัดสมุทรปราการดังกล่าวข้างต้นแล้ว
เห็นว่า ถังสำหรับเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงที่ก่อสร้างเป็นถังเหล็กบนดินโดยยึดติดกับโครงสร้างและฐานรากใต้ดิน
สำหรับรองรับน้ำหนักของถังและน้ำมัน ไม่ถือเป็นอาคารตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒
และไม่เป็นอาคารต้องห้ามตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๓๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

สำหรับกรมโยธาธิการได้พิจารณาแล้วมีความเห็นแตกต่างไปจากความเห็นของคณะกรรมการ
ควบคุมอาคาร โดยเห็นว่าน้ำมันเชื้อเพลิงซึ่งเป็นสินค้าชนิดหนึ่ง เมื่อถึงเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงไว้ก็น่าจะเข้าข่าย
เป็นคลังสินค้า และเป็น “อาคาร” ตามกฎหมายควบคุมอาคารกำหนดไว้

กระทรวงมหาดไทยจึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาวินิจฉัยปัญหานี้ เพื่อเป็น
แนวทางให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้ถูกต้องต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว
โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมโยธาธิการ) และผู้แทนกรุงเทพมหานครเป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว
มีความเห็นว่า เมื่อได้พิจารณาบทนิยามคำว่า “อาคาร” [๑] ในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒
ที่บัญญัติให้หมายความถึงตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงาน และสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่น
ซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้แล้ว เห็นว่า ถ้อยคำที่ว่า “บุคคลอาจเข้าใช้สอยได้” นั้น มิได้มีความหมาย
จำกัดเพียงเฉพาะสิ่งที่ก่อสร้างขึ้นเพื่อให้บุคคลเข้าไปใช้สอยภายในสถานที่ที่ก่อสร้างได้เท่านั้น แต่หาก
ยังหมายถึงสิ่งก่อสร้างในลักษณะที่บุคคลสามารถใช้สอยได้ประโยชน์ในกิจการใดกิจการหนึ่งโดยที่ตัว
ผู้ใช้สอยไม่จำเป็นต้องเข้าไปภายในสิ่งที่สร้างขึ้นนั้นด้วย ถังเหล็กที่สร้างขึ้นโดยยึดติดกับโครงสร้างและ
ฐานรากใต้ดินสำหรับรองรับน้ำหนักตามปัญหาที่หาหรือนี้ จึงมีลักษณะเป็นอาคารตามพระราชบัญญัติ
ควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และเมื่อปรากฏว่าสิ่งก่อสร้างที่เป็นถังน้ำมันดังกล่าวได้สร้างขึ้นในการใช้เก็บ
รักษาน้ำมันเชื้อเพลิงจำนวนมากเพื่อประโยชน์ในทางการค้า จึงมีลักษณะเป็นสถานที่เก็บรักษาสินค้าซึ่งอยู่
ในความหมายของคลังสินค้าตามบทนิยามคำว่า “อาคาร” ในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒
และอยู่ในบังคับของกระทรวง ฉบับที่ ๑๓ [๒] (พ.ศ. ๒๕๓๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร
พ.ศ. ๒๕๒๒ อีกด้วย

(ลงชื่อ) อัคราทร จุฬารัตน

(นายอัคราทร จุฬารัตน)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

คํานิยามประกอบบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรียนสิ่งปลูกสร้าง รอบบัญชีปี พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๒

ลำดับ รหัสที่	ประเภทโรงเรียน สิ่งปลูกสร้าง (ผ่านความเห็นชอบ)	คํานิยามตามบัญชี
๑๐๐	บ้านเดี่ยว	สิ่งปลูกสร้างหรืออาคารที่ก่อสร้างเพื่อการอยู่อาศัยเป็นหลักเดี่ยว โดยไม่มี โครงสร้างหลักติดต่อกับอาคารอื่น และให้หมายความรวมถึงบ้านพัก อาศัยไม้ชั้นเดียว บ้านพักอาศัยไม้สองชั้น บ้านพักอาศัยไม้ชั้นเดียวใต้ถุนสูง บ้านทรงไทยไม้ชั้นเดียวใต้ถุนสูง บ้านพักอาศัยครึ่งตึกครึ่งไม้สองชั้น บ้านทรงไทยครึ่งตึกครึ่งไม้สองชั้น บ้านพักอาศัย ตึกชั้นเดียว บ้านพัก อาศัยตึกสองชั้น บ้านพักอาศัยตึกสามชั้น บ้านพักอาศัยแฝดตึกชั้นเดียว บ้านพักอาศัยแฝดตึกสองชั้น และบ้านพักอาศัยแฝดตึกสามชั้น
๒๐๐	บ้านแถว (ทาวน์เฮ้าส์)	สิ่งปลูกสร้างหรืออาคารที่ก่อสร้างเพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัย ต่อเนื่องกันเป็น แถวยาวตั้งแต่สองคูหาขึ้นไป ซึ่งมีที่ว่างด้านหน้าและด้านหลังระหว่างรั้ว หรือแนวเขตที่ดินกับตัวอาคารแต่ละคูหา และมีความสูงไม่เกินสามชั้น
๓๐๐	ห้องแถว	สิ่งปลูกสร้างหรืออาคารที่ก่อสร้างต่อเนื่องกันเป็นแถวยาวตั้งแต่สองคูหา ขึ้นไป มีผนังแบ่งอาคารเป็นคูหาและประกอบด้วยวัสดุไม่ทนไฟเป็นส่วนใหญ่ และให้หมายความรวมถึง ห้องแถวครึ่งตึกครึ่งไม้สองชั้น
๔๐๐	ตึกแถว	สิ่งปลูกสร้างหรืออาคารที่ก่อสร้างต่อเนื่องกันเป็นแถวยาวตั้งแต่สองคูหา ขึ้นไป มีผนังแบ่งอาคารเป็นคูหาและประกอบด้วยวัสดุทนไฟเป็นส่วนใหญ่
๕๐๑	คลังสินค้า พื้นที่ไม่เกิน ๓๐๐ ตารางเมตร	สิ่งปลูกสร้างหรืออาคารที่ใช้เป็นที่สำหรับเก็บสินค้าหรือสิ่งของเพื่อ ประโยชน์ทางการค้าหรืออุตสาหกรรม
๕๐๒	คลังสินค้า พื้นที่เกินกว่า ๓๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป	
๕๐๕	สถานศึกษา	สิ่งปลูกสร้างหรืออาคารที่ใช้เป็นสถานที่พัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษาของรัฐ หรือเอกชน ที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา
๕๐๖/๑	โรงแรม ความสูงไม่เกิน ๕ ชั้น	สิ่งปลูกสร้างหรืออาคารที่ใช้เป็นสถานที่พักที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ ในทางธุรกิจเพื่อให้บริการที่พักชั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใด โดยมีค่าตอบแทน ทั้งนี้ไม่รวมถึง
๕๐๖/๒	โรงแรม ความสูงเกินกว่า ๕ ชั้นขึ้นไป	(๑) สถานที่พักที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการที่พักชั่วคราว ซึ่งดำเนินการโดย ส่วนราชการรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือ เพื่อการกุศล หรือการศึกษา ทั้งนี้โดยมิใช่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้ มาแบ่งปันกัน (๒) สถานที่พักที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการที่พักอาศัย โดยคิดค่าบริการเป็นรายเดือนขึ้นไปเท่านั้น

ลำดับ รหัสที่	ประเภทโรงเรือน สิ่งปลูกสร้าง (ผ่านความเห็นชอบ)	คำนิยามตามบัญชี
๕๐๗	โรงมหรสพ	สิ่งปลูกสร้างหรืออาคารที่ใช้เป็นสถานที่สำหรับฉายภาพยนตร์แสดงละครแสดงดนตรี หรือแสดงมหรสพอื่นใด ไม่รวมถึงโรงมหรสพที่ตั้งอยู่ในห้างสรรพสินค้า และโรงมหรสพที่ตั้งอยู่ในอาคารพาณิชย์กรรมประเภทค้าปลีกค้าส่ง
๕๐๘	สถานพยาบาล	สิ่งปลูกสร้างหรืออาคารที่จัดไว้เพื่อการประกอบโรคศิลปะตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ การประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเวชกรรม การประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการพยาบาล และการผดุงครรภ์ หรือการประกอบวิชาชีพทันตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพทันตกรรม แต่ไม่รวมถึงสถานที่ขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยาซึ่งประกอบธุรกิจการขายยาโดยเฉพาะ
๕๐๙/๑	สำนักงาน ความสูง ไม่เกิน ๕ ชั้น	สิ่งปลูกสร้างหรืออาคารที่ใช้เป็นสำนักงานหรือที่ทำการ ทั้งของภาครัฐและเอกชน
๕๐๙/๒	สำนักงาน ความสูง เกินกว่า ๕ ชั้นขึ้นไป	
๕๑๐	ภัตตาคาร	สิ่งปลูกสร้างหรืออาคารที่ใช้เป็นที่ขายอาหารหรือเครื่องดื่ม โดยมีพื้นที่สำหรับตั้งโต๊ะอาหารไว้บริการ
๕๑๑/๑	ห้างสรรพสินค้า	อาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารที่มีพื้นที่สำหรับแสดงหรือขายสินค้าต่างๆ โดยมีการแบ่งส่วนของอาคารตามประเภทของสินค้าหรือตามเจ้าของพื้นที่ ไม่ว่าการแบ่งส่วนนั้นจะทำให้ลักษณะของการกันเป็นห้องหรือไม่ก็ตาม
๕๑๑/๒	อาคารพาณิชย์กรรม ประเภทค้าปลีกค้าส่ง	สิ่งปลูกสร้างหรืออาคารที่ใช้ประโยชน์เพื่อการพาณิชย์กรรมในอาคารหลังเดียวหรือหลายหลัง ที่มีพื้นที่ใช้สอยอาคารรวมกันเพื่อประกอบกิจการขายปลีกขายส่งสินค้าอุปโภคและบริโภคหลากหลายประเภทที่ใช้ในชีวิตประจำวัน
๕๑๒	สถานบริการน้ำมัน เชื้อเพลิง	สถานที่ที่ใช้ในการเก็บและจำหน่ายเชื้อเพลิง เพื่อให้บริการเชื้อเพลิงแก่ยานพาหนะ และให้หมายความรวมถึงบริเวณที่เป็นห้องเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่อง สำนักงาน ห้องพักรอ และแนวหลังคาคลุมพื้นที่บริเวณแท่นเครื่องจ่ายเชื้อเพลิง
๕๑๓	โรงงาน	สิ่งปลูกสร้างหรืออาคารที่ใช้สำหรับทำ ผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อมบำรุง ทดสอบ ปรับปรุง แปรสภาพ ลำเลียง เก็บรักษา หรือทำลายสิ่งใดๆ โดยใช้เครื่องจักรหรือไม่ก็ตาม

ลำดับ รหัสที่	ประเภทโรงเรือน สิ่งปลูกสร้าง (ผ่านความเห็นชอบ)	คำนิยามตามบัญชีฯ
๕๑๔	ตลาด พื้นที่ไม่เกิน ๑,๐๐๐ ตารางเมตร	สิ่งปลูกสร้างหรืออาคารที่จัดไว้ให้ผู้ค้าใช้เป็นที่ชุมนุมเพื่อจำหน่ายสินค้า ทั้งในรูปของวัตถุดิบและสินค้าสำเร็จรูป
๕๑๕	ตลาด พื้นที่เกินกว่า ๑,๐๐๐ ตารางเมตร ขึ้นไป	
๕๑๖	อาคารพาณิชย์ ประเภทโฮมออฟฟิศ	สิ่งปลูกสร้างหรืออาคารที่ก่อสร้างต่อเนื่องกันเป็นแถวยาวตั้งแต่สองคูหา ขึ้นไป มีผนังแยกแต่ละคูหา หรือคูหาเดียว ผนังอาคารประกอบด้วยวัสดุ ผนังเป็นส่วนใหญ่ ใช้เพื่อประโยชน์ในการพาณิชย์กรรม หรือบริการ ธุรกิจ ซึ่งอาจใช้เป็นอาคารเพื่อประโยชน์ในเชิงพาณิชย์กรรม และที่อยู่อาศัยร่วมกันได้
๕๑๘	โรงงานซ่อมรถยนต์	สิ่งปลูกสร้างหรืออาคารประกอบกิจการเกี่ยวกับการซ่อมแซมเครื่องยนต์ แก๊ซ บำรุงรักษา เคาะพ่นสี และพ่นสีกันสนิม
๕๑๙	อาคารจอดรถ	สิ่งปลูกสร้างหรืออาคารที่ใช้สำหรับจอดรถ โดยมีทางวิ่ง/ทางขึ้น – ลง และที่กับล้อในอาคาร
๕๒๐/๑	อาคารอยู่อาศัยรวม ความสูงไม่เกิน ๕ ชั้น	สิ่งปลูกสร้างหรืออาคารที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยสำหรับหลายครอบครัว โดยแบ่งออกเป็นหน่วยแยกจากกันสำหรับแต่ละครอบครัว
๕๒๐/๒	อาคารอยู่อาศัยรวม ความสูงเกินกว่า ๕ ชั้นขึ้นไป	
๕๒๒	อาคารพาณิชย์ ประเภทโชว์รูมรถยนต์	สิ่งปลูกสร้างหรืออาคารที่ใช้เพื่อประโยชน์ในเชิงพาณิชย์กรรมหรือ บริการธุรกิจ ประเภทโชว์รถยนต์ ทั้งนี้อาจมีการให้บริการเกี่ยวกับการซ่อม บำรุงรักษารถยนต์ด้วย และให้หมายความรวมถึงอาคารที่ใช้แสดงหรือ จำหน่ายสินค้าประเภทอื่น
๕๒๓	ห้องน้ำรวม	สิ่งปลูกสร้างหรืออาคารที่ให้ประชาชนสามารถเข้าไปใช้บริการเพื่อชำระ ล้างหรือขับถ่ายของเสีย ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ผู้ใช้บริการที่มีเป็นจำนวนมาก
๕๒๔	สระว่ายน้ำ	สิ่งปลูกสร้างหรืออาคารที่ใช้สำหรับการว่ายน้ำหรือกิจกรรมนันทนาการ สามารถสร้างให้ลึกลงไปในดินหรืออยู่เหนือพื้นดินก็ได้
๕๒๕	ลานกีฬาอเนกประสงค์	ลานคอนกรีตที่ใช้เป็นสถานที่สำหรับออกกำลังกายเล่นกีฬาเพื่อ นันทนาการ เพื่อสุขภาพอนามัย และให้หมายความรวมถึงสนามเทนนิส สนามแบดมินตัน และสนามบาสเกตบอล
๕๒๖	ลานคอนกรีต	ลานคอนกรีตใช้เป็นที่ตากพืชผลทางการเกษตร และให้หมายความรวมถึง ลานจอดรถคอนกรีต
๕๒๗	ท่าเทียบเรือ	สิ่งปลูกสร้างที่จัดขึ้นสำหรับใช้จอดหรือเทียบเรือ เพื่อการขนส่งผู้โดยสาร หรือขนถ่ายสินค้า

(สำเนา)

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๕๑๒.๒/ว ๑๕๓๘๒

กรมที่ดิน

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา

๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ อาคารบี

ถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง การนำรูปแบบที่รังวัดใหม่ลงระวางแผนที่

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการลงที่หมายในระวางแผนที่ดิจิทัลของสำนักงานที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๐

ตามระเบียบที่อ้างถึง กรมที่ดินได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการนำรูปแบบที่รังวัดใหม่ลงระวางแผนที่ไว้แล้ว นั้น

เนื่องจากปัจจุบันกรมที่ดินได้นำระบบโครงข่ายการรังวัดด้วยดาวเทียมแบบจลน์ (RTK GNSS Network) มาใช้ในการปฏิบัติงานรังวัดที่ดิน ดังนั้น เพื่อให้การนำรูปแบบที่รังวัดด้วยวิธีดังกล่าวลงในระวางแผนที่และระวางแผนที่ดิจิทัล เป็นไปด้วยความชัดเจน สามารถตรวจสอบและรองรับการเชื่อมโยงฐานข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขอให้จังหวัดแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

๑. เมื่อช่างผู้ทำการรังวัดได้ทำการรังวัดและทำแผนที่แล้วเสร็จให้นำรูปแบบที่ไปลงที่หมายในระวางแผนที่ดิจิทัลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รายละเอียดปรากฏตามคู่มือการลงระวางแผนที่ดิจิทัล ซึ่งสามารถดาวน์โหลดได้ที่ <http://dol-rtknetwork.com/uploads/files/listdownload/DigitalMapV๑.pdf> โดยหัวหน้าฝ่ายรังวัดเป็นผู้ตรวจสอบ อนุมัติ และรายงานผลการลงที่หมายในระวางแผนที่ดิจิทัลดังกล่าวให้ปรากฏไว้ในบันทึกเสนอความเห็นต่อเจ้าพนักงานที่ดิน พร้อมทั้งลงนามในช่องผู้ตรวจในแบบ ร.ว. ๙ ค และลงวันที่ทำการตรวจสอบกำกับไว้ด้วย

หากปรากฏว่า มีรูปแบบที่ดินที่ได้รังวัดด้วยระบบ RTK GNSS Network ซึ่งยังไม่ได้ดำเนินการลงที่หมายในระวางแผนที่ดิจิทัล ให้หัวหน้าฝ่ายรังวัดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการลงที่หมายในระวางแผนที่ดิจิทัลให้ครบถ้วน ถูกต้องด้วย

๒. เมื่อได้ทำการรังวัดด้วยระบบ RTK GNSS Network และนำรูปแบบที่ดินลงที่หมายในระวางแผนที่ดิจิทัลแล้ว ให้ดำเนินการเรื่องการจัดพิมพ์เอกสารประกอบเรื่องการรังวัด ดังนี้

๒.๑ วิธีดำเนินการของสำนักงานที่ดิน

(๑) จัดพิมพ์รูปแบบที่แปลงที่ทำการรังวัดและแปลงที่ดินข้างเคียงจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศแบบ ร.ว. ๙ ค โดยกำหนดมาตราส่วนของรูปแบบที่เหมาะสมกับกระดาษ เพื่อให้หัวหน้าฝ่ายรังวัดใช้ในการตรวจสอบรายละเอียดรูปแบบที่ดิน และอนุมัติการลงที่หมายในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ พร้อมลงนามในแบบ ร.ว. ๙ ค ประกอบการพิจารณาถอนจ่ายเงินมัดจำรังวัด

(๒) กรณีได้มีการลงที่หมายในระวางแผนที่ดิจิทัลไว้แล้ว หากมีการยกเลิกเรื่องการรังวัด ให้ฝ่ายทะเบียนส่งเรื่องให้ฝ่ายรังวัดทำการแก้ไขรูปแบบที่ดินในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และจัดพิมพ์รูปแบบที่แก้ไขเป็นรูปแบบที่เดิมก่อนมีการรังวัดตามแบบ ร.ว. ๙ ค โดยให้หัวหน้าฝ่ายรังวัดลงนามรับรองความถูกต้องไว้เป็นหลักฐานประกอบการยกเลิกเรื่องการรังวัดรายนั้น

(๓) กรณีการรังวัดสอบเขต แบ่งแยก หรือรวมโฉนดที่ดิน เมื่อได้ดำเนินการตามมาตรา ๖๑ มาตรา ๖๙ ทวิ หรือ มาตรา ๗๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินเรียบร้อยแล้ว หรือการรังวัดประเภทอื่นซึ่งมีความจำเป็นต้องแก้ไขค่าพิกัดหลักเขตที่ดินเดิมที่ได้รังวัดด้วยระบบ RTK GNSS Network ให้สำนักงานที่ดินที่รับผิดชอบ มีหนังสือแจ้งกรมที่ดิน เพื่อให้สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศแก้ไขหลักฐานข้อมูลแผนที่รูปแปลงที่ดินก่อนการนำรูปแผนที่ลงในระวางแผนที่ดิจิทัล

(๔) การลงที่หมายรูปแปลงที่ดินในการรังวัดออกหรือตรวจสอบหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจัดพิมพ์รูปแผนที่แปลงที่ทำการรังวัดและแปลงที่ดินข้างเคียงจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศแบบ ร.ว. ๙ ค โดยกำหนดมาตราส่วนของรูปแผนที่ให้เหมาะสมกับกระดาษ เพื่อให้หัวหน้าฝ่ายรังวัดใช้ในการตรวจสอบรายละเอียดรูปแปลงที่ดิน และอนุมัติการลงที่หมายในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ พร้อมลงนามในแบบ ร.ว. ๙ ค

(๕) การลงที่หมายรูปแปลงที่ดินของสำนักงานช่างรังวัดเอกชน ให้ช่างรังวัดเอกชนจัดพิมพ์รูปแผนที่แปลงที่ทำการรังวัดและแปลงที่ดินข้างเคียงจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศแบบ ร.ว. ๙ ค โดยกำหนดมาตราส่วนของรูปแผนที่ให้เหมาะสมกับกระดาษ เพื่อให้หัวหน้าฝ่ายรังวัดใช้ในการตรวจสอบรายละเอียดรูปแปลงที่ดิน และอนุมัติการลงที่หมายในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ พร้อมลงนามในแบบ ร.ว. ๙ ค

๒.๒ การปฏิบัติงานตามโครงการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดิน

(๑) การออกโฉนดที่ดินตามมาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๔ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน กรณีบริเวณพื้นที่ที่มีการสำรวจแผนที่ให้สำนักงานที่ดินไว้ใช้ในราชการ เพื่อการรังวัดโดยวิธีแผนที่ชั้นหนึ่งด้วยระบบ RTK GNSS Network แล้ว จำนวน ๑๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดปทุมธานี นนทบุรี สมุทรปราการ นครนายก พระนครศรีอยุธยา สมุทรสงคราม สมุทรสาคร นครราชสีมา ชัยภูมิ เพชรบูรณ์ เลย หนองบัวลำภู อุบลราชธานี จันทบุรี สงขลา นราธิวาส ปัตตานี และจังหวัดยะลา ให้เจ้าหน้าที่สายสำรวจถือปฏิบัติตามระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการรังวัดโดยระบบโครงข่ายการรังวัดด้วยดาวเทียมแบบจลน์ (RTK GNSS Network) ในงานรังวัดเฉพาะราย พ.ศ. ๒๕๕๔ หมวด ๗ กรณีบริเวณพื้นที่จังหวัดอื่นที่มีระวางแผนที่ใช้ในราชการอยู่แล้วให้นำรูปแปลงที่ดินลงที่หมายในระวางแผนที่ที่ใช้ในการให้เลขที่ดินพร้อมแสดงเครื่องหมาย “ * ” ด้วยสีแดง ชนิดไม่ลบเลือนในระวางแผนที่ รวมทั้งมุมบนด้านขวาของช่องเลขที่ดินท้ายระวาง หรือใบแทรกกระวางของที่ดินแปลงนั้น และเมื่อนำรูปแผนที่ไปลงที่หมายในระวางแผนที่ดิจิทัลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศแล้ว ให้จัดพิมพ์รูปแปลงที่ดินที่ทำการรังวัดและแปลงที่ดินข้างเคียงจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศแบบ ร.ว. ๙ ค โดยกำหนดมาตราส่วนของรูปแผนที่ให้เหมาะสมแต่ไม่เกินกระดาษขนาด A๓ เพื่อประกอบการตรวจสอบรายละเอียดรูปแปลงที่ดิน

บริเวณพื้นที่ใดที่ยังไม่ได้สร้างระวางแผนที่สำหรับการออกโฉนดที่ดิน ไว้ใช้ในราชการ ให้ศูนย์อำนวยการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินที่รับผิดชอบขอสร้างระวางแผนที่พร้อมส่งไฟล์ข้อมูลรูปแปลงที่ดินให้กรมที่ดินโดยกองเทคโนโลยีทำแผนที่จัดสร้างระวางแผนที่

(๒) การสอบเขตตามมาตรา ๖๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เมื่อเจ้าหน้าที่สายสำรวจได้สร้างต้นร่างแผนที่และแสดงเครื่องหมาย “ * ” ด้วยสีน้ำเงินชนิดไม่ลบเลือนในระวางแผนที่เดิม รวมทั้งมุมบนด้านขวาของช่องเลขที่ดินท้ายระวาง หรือใบแทรกกระวางของที่ดินแปลงที่ทำการสอบเขต และนำรูปแปลงที่ดินดังกล่าวลงที่หมายในระวางแผนที่ดิจิทัลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเรียบร้อยแล้ว ให้จัดพิมพ์รูปแผนที่แปลงที่ทำการรังวัดและแปลงที่ดินข้างเคียงจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศแบบ ร.ว. ๙ ค โดยกำหนดมาตราส่วนของรูปแผนที่ให้เหมาะสมแต่ไม่เกินกระดาษขนาด A๓ เพื่อประกอบการตรวจสอบรายละเอียดรูปแปลงที่ดิน พร้อมส่งไฟล์ข้อมูลการรังวัด ที่ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับโฉนดที่ดินที่ทำการรังวัดสอบเขต ให้กรมที่ดินโดยสำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ ใช้ประกอบการตรวจสอบข้อมูลรูปแปลงที่ดินในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

(๓) ให้หัวหน้าฝ่ายรังวัดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายตรวจสอบการลงที่หมายในระวางแผนที่ดิจิทัล ตามข้อ ๒.๒ (๑), (๒) และอนุมัติการลงที่หมายในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

๓. เมื่อกรมที่ดินได้ประกาศกำหนดพื้นที่ให้สำนักงานที่ดินทำการรังวัดโดยวิธีแผนที่ชั้นหนึ่งด้วยระบบ RTK GNSS Network ให้จังหวัดดำเนินการในเรื่องการลงที่หมายในระวางแผนที่ ดังนี้

๓.๑ บริเวณพื้นที่ซึ่งกรมที่ดินได้จัดส่งระวางแผนที่ให้สำนักงานที่ดินไว้ใช้ในราชการเพื่อการรังวัดโดยวิธีแผนที่ชั้นหนึ่งด้วยระบบ RTK GNSS Network แล้ว จำนวน ๑๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดปทุมธานี นนทบุรี สมุทรปราการ นครนายก พระนครศรีอยุธยา สมุทรสงคราม สมุทรสาคร นครราชสีมา ชัยภูมิ เพชรบูรณ์ เลย หนองบัวลำภู อุบลราชธานี จันทบุรี สงขลา นราธิวาส ปัตตานี และจังหวัดยะลา ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการรังวัดด้วยระบบโครงข่ายการรังวัดด้วยดาวเทียมแบบจลน์ (RTK Network) ในงานรังวัดเฉพาะราย พ.ศ. ๒๕๕๔ หมวด ๓

๓.๒ บริเวณพื้นที่ซึ่งได้มีการประกาศกำหนดพื้นที่ให้ทำการรังวัดโดยวิธีแผนที่ชั้นหนึ่งด้วยระบบ RTK GNSS Network นอกเหนือจากจังหวัดตามข้อ ๓.๑ และจังหวัดได้มีระวางแผนที่ไว้ใช้ในราชการอยู่แล้ว ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) การรังวัดสอบเขต แบ่งแยก รวมโฉนดที่ดิน ให้นำรูปแผนที่ลงที่หมายในระวางแผนที่ พร้อมแสดงเครื่องหมาย “ * ” ด้วยสีแดงชนิดไม่ลบเลือนไว้ในรูปแผนที่ และบริเวณมุมบนด้านขวาของช่องเลขที่ดินท้ายระวางหรือใบแทรกระวางของที่ดินแปลงนั้น

กรณีมีการแก้ไขตามมาตรา ๖๑ มาตรา ๖๙ ทวิ หรือมาตรา ๗๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เมื่อได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้วให้นำรูปแผนที่ลงที่หมายในระวางแผนที่เดิม พร้อมแสดงเครื่องหมาย “ * ” ตามวรรค ๑ โดยปฏิบัติตามระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยแผนที่โฉนดที่ดินแตกต่างจากเดิมเนื่องจากการรังวัดใหม่และทับแผนที่โฉนดที่ดินแปลงข้างเคียง

(๒) กรณีที่เป็นรูปแผนที่รังวัดออกโฉนดที่ดิน ให้ตรวจสอบตำแหน่งแปลงที่ดินกับระวางแผนที่เดิมและระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศ เพื่อป้องกันการออกโฉนดที่ดินทับซ้อนกับที่ดินแปลงอื่นตามระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการรังวัดและการลงรูปแผนที่ในระวางแผนที่ที่กรณีออกโฉนดที่ดินเฉพาะราย และให้ลงที่หมายในระวางแผนที่ที่ใช้ในการต่อเลขที่ดิน พร้อมแสดงเครื่องหมาย “ * ” ด้วยสีแดงชนิดไม่ลบเลือนไว้ในรูปแผนที่ และบริเวณมุมบนด้านขวาของช่องเลขที่ดินท้ายระวางหรือใบแทรกระวางของที่ดินแปลงนั้น

๓.๓ บริเวณพื้นที่ใดที่ยังไม่ได้สร้างระวางแผนที่สำหรับการออกโฉนดที่ดินไว้ใช้ในราชการตามข้อ ๓.๑ และ ๓.๒ ให้จังหวัดขอสร้างระวางแผนที่โดยระบุเหตุผลและความจำเป็นในการขอสร้างระวางแผนที่ให้กรมที่ดินประกอบการพิจารณา

๔. ให้สำนักงานที่ดินและศูนย์อำนวยการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินกำชับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามหนังสืออย่างเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **ประทีป กิริติเรชา**

(นายประทีป กิริติเรชา)

อธิบดีกรมที่ดิน

กองเทคโนโลยีทำแผนที่

โทร./โทรสาร ๐ ๒๕๐๓ ๓๓๖๓

จังหวัดนครปฐม

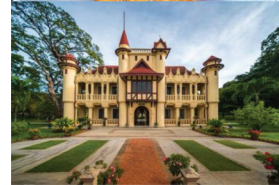
“ส้มโอหวาน ข้าวสารขาว ลูกสาวงาม ข้าวหลามหวานมัน
สนามจันทร์งามล้น พุทธมณฑลคู่ธานี
พระปฐมเจดีย์เสียดฟ้า สวยงามตาแม่น้ำท่าจีน”

คำขวัญประจำจังหวัดนครปฐม

ชนทั่วไทยไฝหา “ส้มโอหวาน”	“ข้าวสารขาว” รสหอมให้ไฝหา
“ลูกสาวงาม” ผิวขาวดูงามตา	ใครได้มาชื่นชมสมฤทัย
“ข้าวหลามหวานมัน” ก็เลิศรส	ไม่เคยหมดชิมได้ทุกสมัย
“สนามจันทร์งามล้น” คนชอบไป	ได้ชื่นใจไปเที่ยวถิ่นแดนงาม
“พุทธมณฑลคู่ธานี” มีพระใหญ่	ล้วนติดใจไปไหว้ ไม่ต้องถาม
จิตจะสุขพบนิพพาน องค์พุทงาม	ได้ติดตามคำสอนสุขชื่นใจ
ที่สูงใหญ่เสียดฟ้าท่าลมนพ	ให้ผองชนชื่นชมทุกสมัย
“พระปฐมเจดีย์เสียดฟ้า” เห็นแต่ไกล	พุทธทั่วไปกราบไหว้และวันทา
มีแม่น้ำไหลผ่านนครปฐม	ให้ชื่นชมสายน้ำงามหนักหนา
“สวยงามตาแม่น้ำท่าจีน” จำอุรา	ชนผ่านมาอาบไหว้ให้น้ำเย็น
ที่กล่าวมาข้างต้นคือคำขวัญ	แต่ละวันผองชนไปพบเห็น
เมืองนครปฐมที่รุ่มเย็น	ถือว่าเป็นเมืองพุทธที่สดงาม

อรพันธ์ ประเสริฐศักดิ์ ข้อมูล

สมหมาย หนูช่วย ประพันธ์

ถ้า...กับการเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตร

ถ้า คือโพรงที่ลึกเข้าไปในภูเขา หรือเป็นช่องที่เป็นโพรงลึกเข้าไปในพื้นที่ดินหรือภูเขา มีขนาดใหญ่พอที่มนุษย์สามารถเข้าไปได้ เกิดขึ้นตามธรรมชาติ โดยทั่วไปถ้าเกิดในหินปูนที่มีน้ำใต้ดินไหลผ่านกัดเซาะซึ่งมักพบตามภูเขาหินปูนหรือ ภูเขาชายฝั่งทะเล นอกจากนี้ยังมีถ้าที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์อีกด้วย

๑. ถ้าแก้วโกมล (จังหวัดแม่ฮ่องสอน)

ถ้าแก้วโกมล ตั้งอยู่บริเวณเขาคอยถ้ำ หมู่ที่ ๑๔ บ้านห้วยมะไฟ ต.แม่ลาน้อย อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน

วนอุทยานแก้วโกมล (ถ้าแก้วโกมล) วนอุทยานแก้วโกมล เดิมเรียกชื่อ ถ้ำพลึกแคลไซต์ แม่ลาน้อย ตั้งอยู่บริเวณเขาคอยถ้ำ หมู่ที่ ๑๔ บ้านห้วยมะไฟ ต.แม่ลาน้อย อ.แม่ลาน้อย ความแวววาวของพลึกแร่แคลไซต์สีขาวใส ที่เคลือบฉาบผนังภายในถ้ำแก้วโกมล หรือที่เรียกกันว่าถ้ำน้ำแข็ง ถูกค้นพบโดยบังเอิญเมื่อวิศวกรสำรวจเหมืองแร่ของสำนักงานทรัพยากรธรณีแม่ฮ่องสอน ชุดเจาะอุโมงค์เข้าไปตามสายแร่ ลักษณะถ้ำมีผนังแวววาวยิ่งยาม ต้องแสงไฟพลึกแร่ดูงดงามดั่งเกล็ดน้ำแข็ง ถ้ำเช่นนี้พบได้เพียง ๓ แห่งในโลก คือประเทศออสเตรเลีย ประเทศจีน และประเทศไทย

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ กรมทรัพยากรธรณี ได้ทำการพัฒนาด้านความสะดวก และความปลอดภัย ในการเข้าชมถ้ำ ได้ดำเนินการกันเขตพื้นที่บริเวณรอบถ้ำในเขตรัศมี ๒๐๐ เมตร ครอบคลุมเนื้อที่ ๕๑ ไร่ ๑ งาน ๐๔ ตารางวา ออกจากพื้นที่ประทานบัตรโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙ ตรี แห่ง พ.ร.บ.เหมืองแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งเป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๐

ให้พื้นที่กลับไปมีสภาพเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ภายใต้การกำกับดูแลของกรมป่าไม้ โดยจัดตั้งเป็นวนอุทยานถ้ำแก้วแม่ลาน้อย ตามความในมาตรา ๑๙ พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้มีการส่งมอบและรับมอบถ้ำพลิกแคลไซต์แม่ลาน้อย ระหว่างกรมทรัพยากรธรณี กับ กรมป่าไม้ ถ้ำเช่นนี้พบได้เพียง ๓ แห่งในโลก คือ ประเทศออสเตรเลีย ประเทศจีน และประเทศไทย

ในปี ๒๕๔๔ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรถ้ำพลิกแคลไซต์แม่ลาน้อย และได้พระราชทานนามใหม่ว่า “ถ้ำแก้วโกมล” ซึ่งมีความหมายถึง แก้วแห่งความงาม และได้พระราชทานนามห้องภายในถ้ำจำนวน ๕ ห้องดังนี้

ห้องที่ ๑ ห้องพระทัยธาร มีที่มาจากการที่น้ำในถ้ำละลายหินปูนไหลเหมือนเป็นธารน้ำตก

ห้องที่ ๒ วิมานเมฆ ตั้งตามลักษณะของแร่ที่อยู่ตามเพดาน ซึ่งดูคล้ายปูเมฆ

ห้องที่ ๓ เนกนิมพานต์ เกิดจากจินตนาการของพระองค์ที่มองเห็นแล้วเหมือนอยู่ในป่าหิมพานต์ตามวรรณคดี

ห้องที่ ๔ ม่านผาแก้วงดงามไปด้วย พลิกแก้วขาวใสที่เกาะอยู่ราวกับม่านเต็มถ้ำ

ห้องที่ ๕ เพรตแพรวมณีบุปผา เต็มไปด้วยพลิกแร่ที่ละเอียดเป็นรูปเข็มคล้ายเกล็ดน้ำแข็งประปราย แตกหักง่าย จัดว่าเป็นพลิกที่สวยงามและเด่นที่สุดของถ้ำ

๒. ถ้ำพระยานคร (จังหวัดประจวบคีรีขันธ์)

ถ้ำพระยานคร ตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติสามร้อยยอด กิ่งอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หากมาเที่ยวกันที่หัวหิน แล้วก็เป็นอีกสถานที่เที่ยวอีกหนึ่งแห่งที่อยากแนะนำเนื่องจากขับรถไปอีกไม่ไกลมาก อยู่ใกล้กับ หาดแหลมศาลา จากหาดมีทางเดินขึ้นเขามายังหน้าถ้ำอีกประมาณ ๕๕๐ เมตร บนเขาสามารถมองเห็นวิวทิวทัศน์ของทะเลได้เป็นอย่างดี ในถ้ำไม่มีไฟฟ้าแต่ก็มีแสงสว่างส่องให้พอเห็นทางเดินได้ ไฮไลท์ประจำถ้ำพระยานคร ได้แก่ การชมพระที่นั่งคูหาคฤหาสน์โดยเฉพาะช่วงบ่ายที่แสงสว่างจากพระอาทิตย์ส่องลอดเข้ามาในถ้ำกระทบกับองค์พลับพลาเป็นภาพที่น่าประทับใจไม่รู้ลืม พระที่นั่งคูหาคฤหาสน์สร้างจากไม้สักเป็นพลับพลาจตุรมุข ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโปรดให้สร้างขึ้นเมื่อครั้งเสด็จประพาสต้นในปี พ.ศ. ๒๔๓๓ ผนังด้านขวาของพลับพลา มีพระปรมาภิไธยย่อของพระเจ้าแผ่นดินรัชกาลที่ ๕ และ พระเจ้าแผ่นดินรัชกาลที่ ๗ เนื่องจากเป็นพระที่นั่งที่มีความสวยงาม จึงได้ถูกนำมาใช้เป็นตราประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๓. ถ้ำจอมพล (จังหวัดราชบุรี)

ถ้ำจอมพล

นอกจากเป็นถ้ำที่พระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์เคยเสด็จมาประทับบ่อยครั้ง ถ้ำจอมพล (หรือชื่อเดิมว่า ถ้ำมูจลินทร์) ยังเป็นถ้ำที่ซ่อนความงดงามไว้ภายในด้วยหินงอกหินย้อยหลากหลายรูปทรง ชวนจินตนาการ และความที่ตัวถ้ำซึ่งมีความกว้างประมาณ ๓๐ เมตรและยาว ๒๕ เมตรนั้น มีปล่องบริเวณ กลางถ้ำ จึงเป็นข้อดีที่ทำให้อากาศภายในถ้ำนั้นถ่ายเทสะดวก ไม่อึดอัดหรือร้อนจนเกินไป ยิ่งเมื่อเดินเข้าไป ในถ้ำแล้วพบกับความวิจิตรของหินงอกหินย้อยที่มีหลากหลายชื่อ อาทิเช่น ธาตุศิลา สร้อยระย้า แล้งจามรี ท้องพระโรง ประสิทธิ์เทวา เกศาสลวย และผาวิจิตร ในยามต้องแสงแดดที่ส่องลอดปล่องเข้ามาภายในถ้ำแล้ว ยิ่งขับบรรยากาศให้ถ้ำจอมพล สวยงามราวกับอีกโลกหนึ่งในเทพนิยายเลยทีเดียว กล่าวกันว่า ชื่อถ้ำจอมพลนั้น เป็นนามที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานเมื่อคราวเสด็จประพาสถ้ำ ด้วยทรง จินตนาการว่า หินย้อยในถ้ำที่มีชื่อว่า ผาวิจิตร นั้นดูเหมือนคล้ายอินทรีบนบ่าของทหารยศจอมพล สมัยก่อนนั่นเอง

ย้อนรอยการเสด็จประพาส

พระบรมนามาภิไธย จ.ป.ร. ๑๑๔

สลักที่หินปากถ้ำจอมพล

นอกจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเคยเสด็จประพาสถ้ำจอมพลแล้ว ในหน้าประวัติศาสตร์ ได้บันทึกว่ายังมีพระมหากษัตริย์อีกหลายพระองค์ที่เคยเสด็จฯ เยือนถ้ำแห่งนี้ รวมทั้งพระบรมวงศานุวงศ์บางพระองค์ โดยสามารถลำดับเหตุการณ์ได้

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ เสด็จประพาสถ้ำจอมพลในคราวที่ทรงนำกองพลเสือป่ามาซ้อมรบในจังหวัดราชบุรี

ทรงลิขิตพระปรมาภิไธยย่อ ภ ป ร มิ.ย. ๓๙
ไว้ที่หินหน้าปากถ้ำจอมพล

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชพร้อมด้วยสมเด็จพระบรมราชินีนาถในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีได้เสด็จประพาสเยือนที่นี่โดยได้ทรงปลูกต้นสักต้นกล้วยฤกษ์และต้นนนทรีไว้เป็นที่ระลึกที่บริเวณหน้าถ้ำ

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร หรือ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ได้เสด็จประพาสถ้ำและเสวยพระกระยาหารกลางวัน ที่บริเวณสวนรุกขชาติถ้ำจอมพล ในคราวเสด็จพระราชดำเนินวางศิลาฤกษ์อาคารโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชจอมบึง ด้วยเหตุนี้เอง ในปัจจุบันยังคงปรากฏพระปรมาภิไธยย่อว่า “จปร” “ภปร” และ “มวก” อยู่บริเวณผนังปากทางเข้าถ้ำ

๔. ถ้ำเสด็จ (จังหวัดกระบี่)

ถ้ำเสด็จตั้งอยู่ที่หมู่บ้านหนองกกตำบลไสไทย อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ ห่างจากตัวเมืองกระบี่ ๗ กิโลเมตร โดยชาวบ้านได้ตั้งชื่อ “ถ้ำเสด็จ” ให้เป็นมงคลนาม เพราะเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๕๒ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ครั้งที่ทรงดำรงพระอิสริยยศเป็นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ ได้เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรถ้ำแห่งนี้ ชาวบ้านจึงเรียกชื่อถ้ำนี้ว่า “ถ้ำเสด็จ”

บริเวณโดยรอบ “ถ้ำเสด็จ” นี้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากปรากฏการณ์ธรรมชาติ ซึ่งเกิดน้ำใต้ดินและน้ำฝนได้กัดเซาะหินปูน ทำให้เกิดเป็นหินงอกจากพื้นถ้ำ และเกิดหินย้อยจากเพดานถ้ำ มีเสาหิน แผลมยุบ อยู่ในบริเวณต่างๆ ของถ้ำ ดูสวยงามเป็นอย่างยิ่ง

โดยปกติจะมีนักท่องเที่ยวเข้าชม “ถ้ำเสด็จ” เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ เนื่องจากเป็นถ้ำที่อยู่ใกล้ถนน และเป็นทางผ่านของสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญๆ ของจังหวัดกระบี่ เช่น หาดนพรัตน์ธารา อ่าวนาง และสุสานหอย นักท่องเที่ยวจึงนิยมแวะพักที่ถ้ำเสด็จแห่งนี้

ข้อมูล : ถ้ำจอมพล เข้าถึงได้จาก : <https://thai.tourismthailand.org>

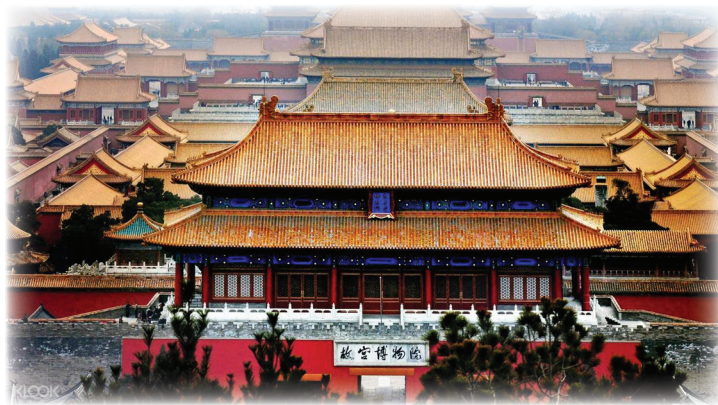
: สำนักศิลปากรที่ ๑ ราชบุรี กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม.(หน้า ๒๔), ราชบุรีศึกษา

: ถ้ำเสด็จ เข้าถึงได้จาก : <http://www.addsiam.com/>

๑๐ อันดับ “พระราชวัง” ที่มีคนเข้าชมมากที่สุดในโลก

ในแต่ละประเทศ ล้วนมีศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง ถ่ายทอดผ่านวิถีชีวิตผ่านประเพณีและที่สำคัญและชัดเจนที่สุด นั่นก็คือสิ่งปลูกสร้าง ซึ่งแต่ละที่ก็จะมีคามสวยงามแตกต่างกันไป แต่หากจะพูดถึงสิ่งปลูกสร้างที่เป็นตัวบ่งบอกถึงความเป็นตัวตนได้ชัดเจนที่สุด คงหนีไม่พ้น พระราชวัง สถานที่อันเป็นประวัติศาสตร์ของแต่ละดินแดน เราจึงขอเสนอ ๑๐ พระราชวังที่มีคนไปเที่ยวมากที่สุดในโลก

อันดับ ๑ พระราชวังต้องห้าม ประเทศจีน

ประเทศจีนนอกจากจะมีคนไปเที่ยวเป็นจำนวนมากแล้ว ที่เที่ยวอย่างพระราชวังต้องห้ามถือเป็นสถานที่สำคัญที่ต้องไป โดยดึงดูดผู้ชมได้มากกว่า ๑๕,๓๔๐,๐๐๐ คนต่อปี เพราะเชื่อว่าหลายคนคงอยากไปดูความยิ่งใหญ่ของที่ประทับของจักรพรรดิจีนตั้งแต่ยุคกลางราชวงศ์หมิงถึงราชวงศ์ชิงรวมระยะเวลากว่า ๕๐๐ ปี ซึ่งรวมแล้วมีห้องต่างกว่า ๙,๙๙๙ ห้องเลยทีเดียว

อันดับ ๒ พระราชวังลูฟวร์ ประเทศฝรั่งเศส

ประเทศฝรั่งเศสติดอันดับถึง ๒ พระราชวังด้วยกัน และอันดับที่ ๒ ในวันนี้คือ หนึ่งในที่ที่คนอยากไปมากที่สุดในโลก เพราะหลังจากเปิดให้ประชาชนได้เข้าไปชมในความสวยงามของที่นี่ตั้งแต่ปี ๒๓๓๖ ซึ่งก็ได้เป็นที่จัดแสดงผลงานทางศิลปะที่เป็นมรดกโลก อย่างภาพเขียนโมนาลิซ่าของ ดา วินชี ที่ดึงดูดคนกว่า ๙,๓๓๔,๐๐๐ คนต่อปี

อันดับ ๓ พระบรมมหาราชวัง ประเทศไทย

ประเทศไทยของเราติดอันดับด้วย เพราะเชื่อได้เลยว่านักท่องเที่ยวทั้งหลายอยากมาชมความสวยงาม วิจิตรตระการตาของฝีมือของคนไทย โดยที่นี่เคยเป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์ไทยในปี ๒๓๒๕ และในปัจจุบันที่นี่เป็นที่ประกอบพระราชพิธีสำคัญของประเทศมากมาย และภายในบริเวณยังมีวัดพระแก้วซึ่งเป็นที่ประดิษฐานพระแก้วมรกตอีกด้วย ทำให้มีคนมาเข้าชมกว่า ๘,๐๐๐,๐๐๐ คนต่อปี

อันดับ ๔ พระราชวังแวร์ซาย ประเทศฝรั่งเศส

ประเทศฝรั่งเศสถือเป็นประเทศที่มีประวัติยาวนาน ซึ่งพระราชวังแห่งนี้ก็มีอายุกว่า ๓๐๐ ปี โดยใช้งบไปทั้งหมด ๕๐๐ ล้านฟรังก์ โดยห้องที่มีชื่อเสียงมากที่สุดคงหนีไม่พ้นห้องกระจกหรือ Hall of Mirrors ที่ใครได้เข้าไปดูก็ต่างชมเป็นเสียงเดียวกันว่าวิจิตรตระการตา ทำให้มีคนกว่า ๗,๕๒๗,๑๒๒ คนต่อปีไปเยี่ยมชม

อันดับ ๕ พระราชวังโทพคาปี ประเทศตุรกี

พระราชวังโทพคาปี เป็นพระราชวังที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในประเทศตุรกี ซึ่งเป็นศูนย์รวมนักท่องเที่ยวได้กว่า ๓,๓๓๕,๐๐๐ คนปี เพราะแต่ละคนก็คงอยากเข้าไปดูความสวยงามยิ่งใหญ่ของที่ประทับของสุลต่านสมัยที่จักรวรรดิออตโตมันยังรุ่งเรืองในปี ๒๐๐๘ - ๒๓๙๖ นั่นเอง ซึ่งรับรองว่าใครที่ไปแล้ว ต่างก็ไม่ผิดหวัง

อันดับ ๖ พระราชวังฤดูหนาว ประเทศรัสเซีย

พระราชวังฤดูหนาว ถือเป็นพระราชวังที่ใหญ่โต สวยงาม ที่สะท้อนให้เห็นถึงความยิ่งใหญ่ของจักรวรรดิรัสเซียในอดีตได้ดี เพราะเป็นสถานที่ที่จักรพรรดิแห่งรัสเซียใช้เป็นที่ประทับตั้งแต่ปี ๒๒๓/๕ จนราชวงศ์โรมานอฟล่มสลายในปี ๒๔๖๐ ซึ่งนอกจากปัจจุบันจะเปิดให้เข้าชมห้องต่างๆ แล้ว ยังมีการจัดแสดงศิลปวัตถุล้ำค่าของราชวงศ์อีกด้วย ทำให้ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้กว่า ๓,๑๒๐,๑๓๐ คนต่อปี

อันดับ ๓/ หอคอยแห่งลอนดอน ประเทศอังกฤษ

นอกจากจะเป็นประเทศในดวงใจของใครหลายๆ คน ยังเป็นที่เที่ยวในฝันอีกด้วย เพราะที่นี่เป็นป้อมปราการและพระราชวังที่ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเทมส์ สร้างในสมัยของพระเจ้าวิลเลียมที่ ๑ เมื่อ ๙๐๐ กว่าปีที่แล้ว ด้วยศิลปะแบบโรมานเนสก์ โดยปัจจุบันที่นี่ได้เปิดให้เข้าชมสมบัติ มงกุฎ เครื่องเพชรของราชวงศ์อังกฤษ ทำให้มีนักท่องเที่ยวไปชมกว่า ๒,๘๙๔,๖๙๔ คนต่อปี

อันดับ ๔ พระราชวังเชินบรุนน์ ประเทศออสเตรีย

ปราสาทแห่งนี้คือที่มีนักท่องเที่ยวไปเยือนมากที่สุดในประเทศออสเตรีย ถึงปีละ ๒,๘๓๐,๐๐๐ คน เพราะนี่ถือเป็นจุดเด่น ที่ทำให้ประเทศนี้น่าไปเที่ยว ซึ่งมันคือที่ประทับของจักรพรรดิแห่งราชวงศ์ฮับส์บูร์กแห่งออสเตรียจนถึงปี ๒๔๖๑ เลยกความสวยงาม เรียบหรู ไว้อย่างดี และได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกโดยยูเนสโกตั้งแต่ปี ๒๕๓๙

อันดับ ๙ พระราชวังอัลฮัมบรา ประเทศสเปน

พระราชวังอัลฮัมบรา เป็นพระราชวังและป้อมปราการที่สร้างขึ้นมากกว่า ๗๕๐ ปีแล้ว ซึ่งสร้างขึ้นโดยกษัตริย์มุสลิมชาวมัวร์ และถือเป็นงานศิลปะชั้นยอดที่เคยมีมาในยุคสมัยนั้น ยังแสดงถึงความรุ่งเรืองของชาวมัวร์อีกด้วย จึงไม่แปลกใจที่ที่นี่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกในปี ๒๕๒๗ และด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักท่องเที่ยวล้นหลามเหลือเกินถึงปีละ ๒,๓๑๕,๐๑๗ คน

อันดับ ๑๐ ปราสาทซุริ ประเทศญี่ปุ่น

ประเทศญี่ปุ่น เป็นประเทศที่มีนักท่องเที่ยวมากถึงหลายล้านคนต่อเดือนเลย ทำให้ปราสาทซุริที่อยู่ในเขตจังหวัดโอกินาวะติดอันดับกับเค้าด้วย โดยที่นี่เป็นที่ประทับของกษัตริย์แห่งอาณาจักรริวกิวมา มากกว่า ๔๐๐ ปี และถึงแม้ปราสาทจะถูกทำลายในสงคราม แต่ก็ได้รับการบูรณะขึ้นใหม่ในปี ๒๕๓๕ และทำให้มีนักท่องเที่ยวเข้าชมกว่า ๑,๗๕๓,๐๐๐ คน/ปี

ข้อมูล : ๑๐ อันดับ “พระราชวัง” ที่มีคนเข้าชมมากที่สุดในโลก

เข้าถึงได้จาก : <https://www.clickforclever.com/lesson/๑๔๓๒๐๒๕๙๖๙๐๐๒๐๐๕/>

อยู่ม่วน กินหวาน ณ เมืองพะเยา

โดย นางอนุช กาญจนาลัย
นักวิชาการแผนกที่ภาพถ่ายชำนาญการพิเศษ
กองเทคโนโลยีทำแผนที่

จังหวัดพะเยาเป็นจังหวัดเล็กๆ ที่แยกตัวมาจากจังหวัดเชียงราย เป็นเมืองรองที่คนที่จะมาเที่ยวที่นี่ต้องตั้งใจมาเที่ยวจริงๆ เพราะนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะผ่านไปเที่ยวเชียงรายเสียมากกว่า และด้วยอาณิสสจากการช่วยเหลือเล็กๆ ที่มหมูป่าอะคาเดมีและโค้ชที่ติดอยู่ในถ้ำที่ถ้ำหลวงขุนน้ำนางนอน อำเภอมแม่สาย จังหวัดเชียงราย ทำให้คนสนใจ และรู้จักจังหวัดพะเยาไปด้วย เราก็เป็นคนหนึ่งที่สนใจ และอยากไปเที่ยวเมืองพะเยาด้วยเช่นกัน เมื่อมีเวลาวางจึงไม่รอช้าที่จะเก็บเสื้อผ้าใส่กระเป๋า เพื่อไปเที่ยวเมืองพะเยาในฤดูฝนสักครั้งกับคนรู้ใจ.....

การเดินทาง เริ่มต้นที่สนามบินดอนเมืองมุ่งสู่ปลายทางที่สนามบินแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ในคำคืนของวันสุดท้ายของการทำงานก่อนที่จะหยุดยาว เราถึงเชียงรายค่าแล้ว และต้องเดินทางต่ออีก ร้อยกว่ากิโลจึงจะถึงจังหวัดพะเยา เราได้น้องหน้อย น้องสาวผู้นำรักแห่งเมืองพะเยามารับและเป็นไกด์ พาเที่ยวในทริปนี้ ก่อนเข้าที่พักน้องหน้อยพาแวะทาน ข้าวต้มรอบดึกที่ **ร้านข้าวต้มรอบดึกก้อบ่อน** ริมถนน ดอนสนาม อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา เมนูแนะนำ

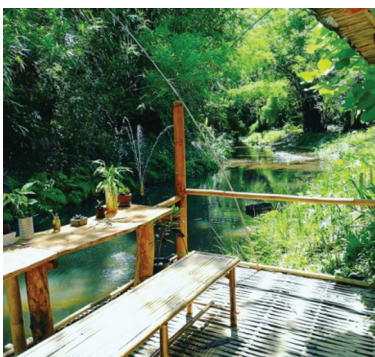

ปลาพิโรธ ผัดแซงปลาเค็ม หน้าเลียบผัดหมูสับ ไข่เจียวหมูสับ ซึ่งอร่อยมากและราคาถูกจริงๆ ..อิมท้อง เรียบร้อย มองเข้มนาฬิกาบอกเวลาจะห้าทุ่มแล้ว เรารีบชำระเงิน และเดินทางต่อเพื่อเข้าที่พักที่ บ้าน ต้นเต้า โฮมสเตย์ ตั้งอยู่ที่บ้านบัว อำเภอเมืองพะเยา

จังหวัดพะเยา เราทราบจาก น้องหน้อยว่าพี่ปอเจ้าของ โฮมสเตย์ รอเพื่อต้อนรับ เราอยู่...บ้านต้นเต้าโฮมสเตย์ เป็นบ้านที่พี่ปอ และน้องเกด สองสามีภรรยาที่หลงไหล ในธรรมชาติ และชุมชน ชนบทที่บ้านบัว จึงมาสร้าง

บ้านหลังเล็กๆ และเปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าพักในลักษณะโฮมสเตย์ มีมุมร้านกาแฟน่ารักๆ ริมห้วยตื้น ให้นั่ง พักจิบกาแฟแบบชิลล์ๆ วันที่เราเข้าพักฝนโปรยปรายมาเป็นระยะ อากาศเย็นนิดๆ เหมาะแก่การพักผ่อนเป็นอย่างยิ่ง...

เช้าวันรุ่งขึ้นเราตื่นกันแต่เช้า เพื่อมาสูดอากาศอันบริสุทธิ์ และอ้อมท้องด้วยใจักหมู ที่น่องเกด ตื่นมาทำให้พวกเราทาน ก่อนที่จะเช็คเอาท์ เพื่อไปเที่ยวชม **“บ้านบัว”** ชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง

ที่ได้รับรางวัลระดับประเทศ **“บ้านบัว”** เป็นชุมชนการทำงานแบบมีส่วนร่วม ในวิถีวัฒนธรรมไทย ชุมชนต้นแบบดีเด่นระดับประเทศ ที่วันนี้ชาวบ้านบัวมีความสุข ยิ้มแย้มแจ่มใสกันทุกคน ต่างช่วยกันต้อนรับแขกบ้านแขกเมืองที่มาเยี่ยมเยือน ชาวบ้านที่นี่ได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทาง

การดำเนินชีวิต ให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนยิ่งยั้งในกระแสโลกาภิวัตน์ ประชาชนส่วนใหญ่ของบ้านบัว มีการประกอบอาชีพด้านการเกษตรกรรม เช่น การทำนา ทำสวน ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ และอาชีพหัตถกรรม จักสานไม้ไผ่ โดยมีกลุ่มอาชีพจักสานแข่งไม้ไผ่เป็นอาชีพที่ทำให้ประชาชนในหมู่บ้านมีรายได้จากอาชีพนี้อย่างเป็นกอบเป็นกำบ้านบัวมีกิจกรรมน่าสนใจตลอดทั้งปี แต่ถ้าถามว่ามาตอนไหนดี?? ก็จะต้องบอกว่าบ้านบัวสนุกทุกฤดูกาล

หน้าฝน....ชวนมาดำนา มาหาเห็ด เก็บแมงมัน ชูดหน่อไม้ ความพิเศษของหน้าฝนนอกจากข้าวกล้าและต้นไม้งามเขียวขจี ยิ่งเด็ดที่ อาหารป่า ทั้งอึ่งป้า ทั้งเห็ดและปลาปูที่มาจากนาข้าวอินทรีย์ และช่วงปลายฝนต้นหนาวยังมีหิ่งห้อยและควายให้ดูกันอีกด้วย

หน้าหนาว...ชวนมาปลูกผักสวนครัว ดีข้าว เกียวข้าว เอมมือเอมแรงกันที่บ้านบัวเป็นภาพที่น่าชมหาดูได้ยากในทุกวันนี้ ที่ประเทศเริ่มขาดแรงงานในภาคเกษตรกรรม แต่บ้านบัวยังมีการเอมมือเอมแรงช่วยเหลือกันอย่างเหนียวแน่นจะม่วนแค่ไหนลองมาดูกันนะ....

หน้าร้อน...ชวนมานั่งรถอีแต่นหากมีเวลาจะเดินดอยนอกหรือขึ้นน้ำตกนั้นก็ชุ่มฉ่ำใจหรือจะอยู่ในหมู่บ้านเข้าสวนไปหักข้าวโพดข้าวเหนียวเนื้อมะพร้าวกินถึงแปลง ไปซูดไข่แมงมัน จะได้เห็นกันว่าไข่แมงมันมันตัวจะโตสักแค่ไหน?? มาสนุกกันได้ทุกฤดูกาลกับวิถีชีวิตเรียบง่ายแบบบ้านบัว....ออกจากชุมชนบ้านบัว เราวางแผนกันว่า จะเที่ยวในตัวเมืองพะเยาต่อเท่าที่เวลาจะอำนวย เมื่อออกจากบ้านบัว คณะเราเดินทางต่อไปนมัสการพระเจ้าตนหลวง ณ วัดศรีโคมคำ

(ข้อมูลภาพ : www.th.readme.me/p/๑๑๒๘๖)

“วัดศรีโคมคำ” หรือ **วัดพระเจ้าตนหลวง** เป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ตั้งอยู่ริมกว๊านพะเยา

เขตเทศบาลเมืองพะเยา ภายในวิหารประดิษฐานพระเจ้าตนหลวงเป็นพระประธาน สร้างขึ้นในรัชสมัยของพญายอดเชียงราย กษัตริย์ลำดับที่ ๑๐ แห่งราชวงศ์มังราย บรรยากาศภายในวัดศรีโคมคำ หรือวัดหลวง ผู้คนยังคงเดินทางมากราบไหว้ขอพรพระเจ้าองค์หลวงหรือพระเจ้าตนหลวง พระคู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดพะเยา

เมื่อกราบพระขอพรพระเสร็จเรียบร้อยแล้ว ท้องเริ่มร้องเรามุ่งตรงไปที่**ร้านแสงเพียร** ซึ่งเป็นร้านข้าวซอย-น้ำเงี้ยว ที่มีชื่อเสียงของจังหวัดพะเยา ตั้งอยู่ถนนท่ากว๊าน ร้านนี้ขายมายาวนานกว่า ๔๐ ปี ด้วยสูตรข้าวซอยแบบดั้งเดิมที่ไม่เหมือนใครพร้อมข้าวซอยที่มีให้เลือกทั้ง ข้าวซอยไก่ ข้าวซอยเนื้อและ ขนมจีนน้ำเงี้ยว ซึ่งรสชาติก็อร่อยสมคำล่ำลือ...

อิมจากของดาว ก็ต้องตามด้วยของหวาน และเพื่อนบางคนก็อยากดื่มกาแฟ เราจึงเดินต่อเพื่อหาร้านกาแฟและของหวาน จากร้านแสงเพียร เราเดินข้ามถนนเลี้ยวซ้ายไปประมาณ ๕๐ เมตร จะพบร้านกาแฟเล็กๆ ซ่อนตัวอยู่ใต้ต้นพวงครามที่ออกดอกห้อยระย้า ร้านนี้มีชื่อน่ารักว่า **“นิทานบ้านต้นไม้”** เรารีบเดินเข้าไปในร้านอย่างไม่รอช้า ภายนอกร้านยังรู้สึกน่ารักขนาดนี้ ภายในจะเป็นอย่างไร ยิ่งอยากเห็น ซึ่งก็ไม่ผิดหวัง ภายในร้านตกแต่งน่ารัก มีมุมนั่งจิบกาแฟอยู่หลายมุม ตกแต่งด้วยเครื่องเรือนสไตล์วินเทจ เราลองสั่งกาแฟลาเต้ ไอศกรีมโฮมเมด และบราวนี่กล้วยตาก มาลองชิม รสชาติอร่อยถูกใจทีเดียว...

เติมพลังกันเรียบร้อยแล้วเราเดินทางต่อไป ไปชม Unseen Phayao ที่ **อุทยานพุทธศิลป์** วัดห้วยผาเกี๋ยง (วัดผาธรรมนิมิต) ตั้งอยู่ที่บ้านห้วยผาเกี๋ยง ตำบลท่าวังทอง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ความ Unseen ของที่นี่ คือ...งานประติมากรรมพุทธศิลป์ที่ช่างแกะสลักหินชาวพะเยา ได้ร่วมกันกับ

ทางวัด และผู้มีจิตศรัทธา ทำการแกะสลักพระพุทธรูปปางต่างๆ บนหน้าผาหินทรายที่อยู่บริเวณวัดนั่นเอง

เดินชมความงดงามของศิลปะภายในวัดด้วยความทึ่ง จนตะวันบ่ายคล้อย ก็ได้เวลาที่จะต้องออกเดินทางต่อไปยัง **อำเภอเชียงคำ** ชุมชนชาวไทลื้อแห่งเมืองพะเยา ที่อยู่ห่างจากตัวจังหวัดพะเยา ประมาณ ๖๐ กิโลเมตร เส้นทางก่อนไปถึงอำเภอเชียงคำ ต้องผ่านอำเภอดอกคำใต้ และอำเภอจุน ซึ่งทั้งสองอำเภอนี้ก็มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแห่ง แต่ด้วยเวลาที่จำกัด เราจึงเก็บเอาไว้มาเที่ยวในครั้งต่อไป ในคำค้นนี้ เรามีนัดกับเพื่อน และไปพักค้างแรมบ้านน้อยหย่อยที่บ้านห้วยบง ตำบลทุ่งรวงทอง อำเภอจุน ห่างจากอำเภอเชียงคำประมาณ ๑๕ กิโลเมตร และเรามาถึงที่พักเมื่อตะวันตกดินพอดี พร้อมสายฝนที่เริ่มโปรยปรายลงมาพอบรรยากาศ เสียงกบเขียดร้องระงมที่สระน้ำข้างบ้าน บรรยากาศเงียบสงบ ธรรมชาติแบบที่หาได้ยากในสังคมเมืองกรุงที่เราอยู่ ทำให้รู้สึกผ่อนคลาย คำค้นนี้เราผ่อนคลายอย่างมีความสุข และพร้อมที่จะไปสัมผัสธรรมชาติ และวัฒนธรรมไทลื้อ ณ เมืองเชียงคำ “เมืองแห่งธรรมะ มีพระนั่งดิน ถิ่นท่อน้ำไหล ผ้าไทลื้อ น้ำตกเลื่องลือ คะแนงน้ำมิน ป่าไม้ผืนดิน อุทุมสมบูรณ์” ต่อไป

(ข้อมูลภาพ : สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดพะเยา)

ดื่มน้ำอย่างไรให้ถูกวิธี

น้ำ คือส่วนประกอบหลักของร่างกาย ร่างกายคนเราหากขาดอาหารสามารถอยู่ได้นานถึงหนึ่งสัปดาห์ แต่ถ้าขาดน้ำเพียงวันเดียวก็ไม่สามารถมีชีวิตอยู่ได้และอย่างที่รู้กันว่าเราควรดื่มน้ำให้ได้วันละ ๘ - ๑๐ แก้ว ต่อวัน แต่จะดื่มอย่างไรให้ถูกวิธี

ดื่มแค่ไหนถึงจะดี

ร่างกายของแต่ละคนต้องการน้ำในปริมาณที่แตกต่างกัน คำนวณได้โดยใช้สูตร น้ำหนัก x ๒.๒ x ๓๐/๒ = ปริมาณน้ำ (มล.)^๑ เช่น น้ำหนักตัว ๕๕ x ๒.๒ x ๓๐/๒ = ๑,๘๑๕ มล. คือปริมาณที่ควรดื่มต่อวัน ถ้าหากดื่มน้ำได้น้อยกว่าปริมาณที่ร่างกายต้องการก็จะส่งผลให้การไหลเวียนของเลือดทำงานได้ไม่ดี ทำให้ร่างกายขับของเสียได้ยาก และเมื่อเลือดไหลเวียนไม่สะดวกก็ส่งผลให้เกิดลิ่มเลือด เสียดขึ้น อันเป็นสาเหตุของการเกิดโรคต่างๆ

ดื่มน้ำตอนไหน

ควรเริ่มดื่มหลังจากตื่นนอนในตอนเช้าประมาณ ๒ แก้ว เพราะร่างกายขาดน้ำมาตลอดทั้งคืน จะได้ช่วยให้ระบบขับถ่ายทำงานได้ดี และช่วยให้ระบบการไหลเวียนของเลือดทำงานได้เป็นปกติ หลังจากนั้นควรดื่มน้ำก่อนมื้ออาหารประมาณ ๑ ชม. โดยการดื่มน้ำที่ถูกต้องไม่ใช่การดื่มทีละมากๆ แต่เป็นการค่อยๆ จิบทีละน้อยตลอด ๕ - ๑๐ นาที ซึ่งควรทำให้ชิน อาจวางแก้วน้ำไว้ใกล้ๆ ตัว เมื่อนึกขึ้นได้ก็จิบน้ำทันที วิธีนี้จะช่วยให้ดื่มน้ำได้บ่อยและดีต่อสุขภาพ

^๑สูตรคำนวณปริมาณน้ำดื่มที่เหมาะสมกับน้ำหนักตัวของแต่ละคน ในแต่ละวัน, องค์การอนามัยโลก

น้ำเย็นหรือน้ำอุ่น

หลายคนชอบดื่มน้ำเย็นเพราะทำให้รู้สึกชื่นใจ แต่การดื่มน้ำเย็นทำให้ระบบภายในของร่างกายต้องทำงานเพิ่มขึ้น ในการปรับอุณหภูมิของน้ำให้เท่ากับอุณหภูมิของร่างกาย ทำให้ร่างกายอ่อนแอได้ง่ายกว่าผู้ที่ดื่มน้ำอุ่นหรือน้ำที่มีอุณหภูมิห้องเป็นประจำ

ดื่มน้ำอะไร

น้ำอัดลม น้ำผลไม้ น้ำเปล่า น้ำหวาน หลายๆ คนบอกว่าที่บอกมาทั้งหมดก็คือน้ำเหมือนกัน ดื่มแล้วช่วยดับกระหายได้ไม่ต่างกัน แต่ผู้ที่ดื่มน้ำอัดลมเป็นประจำต้องเรียกว่าเป็นการสร้างภาระหนักให้กับไต ในการกรองเอาเฉพาะน้ำที่สะอาดเท่านั้น การดื่มน้ำผลไม้ก็ได้ประโยชน์จากวิตามิน แต่แนะนำว่าควรจะเป็นน้ำผลไม้คั้นสดที่ไม่เติมน้ำตาล เพราะน้ำตาลในปริมาณมากๆ ย่อมส่งผลให้เกิดโรคเบาหวานและโรคอ้วนได้ ทางที่ดีดื่มแค่ น้ำเปล่าที่ผ่านการกรองอย่างสะอาดหรือผ่านการต้มสุกก็เพียงพอต่อความต้องการของร่างกายแล้ว แต่ถ้าอยากให้การดื่มน้ำเป็นเรื่องง่าย อาจจะลองใส่มะนาวฝานลงในน้ำเพื่อช่วยให้มีรสชาติ อีกทั้งมะนาวยังมีประโยชน์ในเรื่องของการดีท็อกซ์ล้างลำไส้อีกด้วย

ข้อมูล : สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.)

เข้าถึงได้จาก : <https://www.hsri.or.th/people/media/care/detail/๕๓/๓๐>

: thitima M๒F ฉบับวันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๓/ หน้า ๑๕

มารไม่มี บารมีไม่เกิด

ครูบาศรีวิชัย

ภาพประกอบจาก : www.krubasrivichai.com

ครูบาศรีวิชัย หรือครูบาศีลธรรม เป็นครูบาที่ได้รับการนับถือมากที่สุดในแผ่นดินล้านนา ท่านเกิดในหมู่บ้านที่ยากจน ที่บ้านปาง จังหวัดลำพูน นับตั้งแต่ท่านเข้าสู่ร่มกาสาวพัสตร์ ท่านก็มุ่งหน้าศึกษาธรรมและยังประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนาตลอดชีวิตของท่าน

โดยเฉพาะการสร้างและบูรณะวัดวาอารามทั่วแผ่นดินล้านนา ด้วยหวังจะให้เป็นที่ขัดเกลาคิดใจ และเป็นศูนย์รวมในการทำความดีของศรัทธาประชาชนทั่วไป ทุกคนต่างถิ่นมักจะรู้จักท่านในผลงานสร้างถนน ขึ้นคอยสุเทพ ที่เป็นผลงานอีกชิ้นหนึ่งจากหลายร้อยผลงาน ตลอดชีวิตของท่านต้องพบ “มาร” มาขัดขวางการสร้างบุญบารมีตลอดเวลา ต้องถูกใส่ร้ายป้ายสีจนต้องอธิกรณ์มีการสอบสวนหลายครั้ง กักขังท่านเป็นระยะๆ มารทำกับท่านมากมายสารพัด เพียรพยายามจะ “ลี้ก” ท่านให้ได้ด้วยอุบายต่างๆ ในท่ามกลางมรสุมร้ายเหล่านี้ ครูบาเจ้าท่านนิ่งสงบ มีเมตตา มีอุเบกขาเป็นที่ตั้ง

ท่านครูเพียงบอกว่า “มารไม่มี บารมีไม่เกิด” ในชีวิตคนเรานั้น “มาร” มาในรูปแบบต่างๆ เพื่อทดสอบว่า เราเป็นผู้มีบุญบารมีระดับใด โดยมารจะมา ๘ รูปแบบดังต่อไปนี้

๑. “มาร” มาช่วยเสริมสร้างบุญบารมีหากเราคิดเป็น มีธรรมในใจจริง
๒. “มาร” เข้ามาในชีวิต เพื่อให้เรารู้ว่า กฎแห่งกรรมมีจริง ผลแห่งกรรมมีจริง
๓. “มาร” มาในรูปแบบคู่ชีวิต เจ้ากรรมนายเวรมีแต่เรื่องปวดหัว เรื่องร้อนในใจ เข้ามาเพื่อให้เรารู้สึกตัว รู้จักที่จะฝึกจิตให้อดทน รู้จักยับยั้งชั่งใจไม่กระทำความบาปกรรมตอบสนอง รู้ดีชั่ว ไม่สร้างเวรกรรมใหม่ ผูกพันกันหนักขึ้นไปอีก
๔. “มาร” มาในรูปแบบเพื่อนรอบตัวไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน ที่ทำงาน เพื่อนบ้าน เพื่อนเก่า เพื่อนใหม่ เข้ามาทดสอบจริยธรรม คุณธรรมของเราว่าเราอยู่ในระดับ เข้ามาเพื่อให้เราได้เห็นทางสว่างขึ้น พัฒนาตนเองให้ดีขึ้น เข้าใจโลกและธรรมมากขึ้น
๕. “มาร” มาในรูปแบบเงินทั้งการอัดคัตขัดสน เพื่อให้เรารู้จักความจริงแท้ของธรรมชาติ ได้รู้จักตน รู้จักพอประมาณ รู้จักใช้ชีวิตที่พอเพียง ไม่ประมาท เกิดปัญญาในการมีชีวิตโดยไม่เอาเงินเป็นที่ตั้งก็มีความสุขได้
๖. “มาร” มาในรูปแบบเงินมากมายที่ยั่ววนให้เราหลงใหล มาทดสอบกิเลสว่า ทดสอบคุณธรรมว่าเราดีจริงหรือไม่
๗. “มาร” มาในรูปแบบปัญหาในหน้าที่เราทำ ทำให้เรา “ตื่น” ที่ต้องแสวงหาปัญญาในทางแก้ไข ทำให้เรารู้ว่า “ปัญญา” ของเราอยู่ในระดับไหน ต้องเสริมเพิ่มเติมอย่างไร
๘. “มาร” มาในรูปแบบการขัดขวางการสร้างบุญ ทำให้เรารู้คุณค่าของ “บุญ” ที่แท้จริง มาเสริมให้เราจิตใจ มีศรัทธา ไม่ย่อท้อในการสร้างบุญบารมีมากขึ้น

ปลัดกระทรวงมหาดไทย นำคณะผู้บริหารระดับสูงในสังกัดกระทรวงมหาดไทย
ลงนามถวายพระพรสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา

นายฉัตรชัย พรหมเลิศ ปลัดกระทรวงมหาดไทย นำคณะผู้บริหารระดับสูงในสังกัดกระทรวงมหาดไทย
ลงนามถวายพระพรสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องแดง ในพระบรมมหาราชวัง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
เป็นประธานการประชุมหารือด้านระบบการสื่อสารและพิจารณาความเหมาะสม
การใช้ระบบวิทยุคมนาคมแบบดิจิทัล (Digital Trunked Radio System) ของกระทรวงมหาดไทย

พลเอกอนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
เป็นประธานการประชุมหารือด้านระบบการสื่อสารและพิจารณาความเหมาะสม
การใช้ระบบวิทยุคมนาคมแบบดิจิทัล (Digital Trunked Radio System) ของกระทรวงมหาดไทย
เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมราชสีห์ ศาลาว่าการกระทรวงมหาดไทย

อธิบดีกรมที่ดิน พร้อมผู้บริหารกรมที่ดิน
ร่วมประชุมสรุปข้อเสนอการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒
โดยมีพลเอกอนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน

นายประทีป กิรติเรขา อธิบดีกรมที่ดิน พร้อมผู้บริหารกรมที่ดิน
ร่วมประชุมสรุปข้อเสนอการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒
โดยมีพลเอกอนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน
ณ ห้องจูปีเตอร์ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์คอนเวนชั่น หลักสี่ กรุงเทพมหานคร
ในวันพุธที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพ กรมที่ดิน ร่วมลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐเพิ่มเติม ภายใต้โครงการไทยนิยม ยั่งยืน ในกลุ่มผู้พิการ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดเตียง และผู้ที่ไม่สามารถเดินทางมาลงทะเบียนได้ในปี ๒๕๖๐

นายมานัส ชั่วสวัสดิ์ ที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพ กรมที่ดิน ร่วมลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐเพิ่มเติมภายใต้โครงการไทยนิยม ยั่งยืน ในกลุ่มผู้พิการ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดเตียง และผู้ที่ไม่สามารถเดินทางมาลงทะเบียนได้ในปี ๒๕๖๐ ระหว่าง สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย กรมสรรพากร กรมบัญชีกลาง กรมการปกครอง กรมที่ดิน กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ สำนักงานประกันสังคม กรุงเทพมหานคร หอการค้าไทย ๔ ชั้น ๔ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ที่ปรึกษาด้านวิศวกรรมสำรวจ
เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการกำกับ ควบคุม และแก้ไขปัญหาการดำเนินงาน
โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศที่ดิน (ระยะที่ ๒) ครั้งที่ ๓ / ๒๕๖๑

นายวรพงษ์ เกียรตินิมรุ่ง ที่ปรึกษาด้านวิศวกรรมสำรวจ
เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการกำกับ ควบคุม และแก้ไขปัญหาการดำเนินงาน
โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศที่ดิน (ระยะที่ ๒) ครั้งที่ ๓ / ๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑
ณ ห้องประชุม RTK ชั้น ๓ อาคารรังวัดและทำแผนที่ กรมที่ดิน

รองอธิบดีกรมที่ดิน เป็นประธาน
การประชุมคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกรุงเทพมหานคร

นายชัยชาญ สิทธิวิรัชธรรม รองอธิบดีกรมที่ดิน เป็นประธาน
การประชุมคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกรุงเทพมหานคร ณ ห้องประชุม ๒ ชั้น ๕ กรมที่ดิน
วันพุธที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๑

รองอธิบดีกรมที่ดิน เข้าร่วมเป็นเกียรติในพิธีมอบคืนโฉนดที่ดิน
ให้กับประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการกู้ยืมเงินโดยสัญญาที่ไม่เป็นธรรม

นายณรงค์ สิบตระกูล รองอธิบดีกรมที่ดิน เข้าร่วมเป็นเกียรติในพิธีมอบคืนโฉนดที่ดิน
ให้กับประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการกู้ยืมเงินโดยสัญญาที่ไม่เป็นธรรม
โดยมีพลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นประธานในพิธี
ณ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค ๔ จังหวัดขอนแก่น เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑

รองอธิบดีกรมที่ดิน เป็นประธานในพิธีเปิดการฝึกอบรมภาคทฤษฎี
แก่ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นช่างรังวัดเอกชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

นายเปลี่ยน แก้วฤทธิ์ รองอธิบดีกรมที่ดิน เป็นประธานในพิธีเปิดการฝึกอบรมภาคทฤษฎี
แก่ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นช่างรังวัดเอกชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
ณ ห้องประชุม ชั้น ๖ อาคารรังวัดและทำแผนที่ กรมที่ดิน
วันจันทร์ที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑

